XV.44-48.adl
ST 1217-1221

K.327/00 (40.000)

XV.46 (ST 1218)

Libri Sancti Effrem De
- Compunctione cordis
- Judicio dei ⁊ Resurre. ꝛc.
- Beatitudine Anime
- Penitentia
- Luctamine spiritali
- Die Judicij

334

335.

Ingeniosi/acutissimi Sanctiq; viri Effrẽ Edissene ecclesie diaconi: De compunctiõe cordis: Liber primus incipit.

Capln·I· Premittens planctum auctoris pro anime sue institutionisq; patrũ suoꝝ vulneribus:cum eiusdem institutiõis descriptione/⁊ accusatione/atq; reprehensione vi⁊ ⁊ institutionis sue fratrũq; suorum.

Dolor me compellit dicere:⁊ iniquitas mea cõminatur mihi vt sileam. Terores me/ploqui vehementer per vrgent:⁊ delicta mea silentiũ me habere compellunt. Quia ergo ab vtrisq; coartor: expedit mihi vt enarrẽ magis dolorem cordis mei vt quoddã refrigeriũ capiã. Animꝰ meus saucatus est:⁊ oculi mei lachrymas cõcupiscũt. Quis dabit capiti meo aquam:⁊ oculis meis fontem lachrymarum:vt ꝓ vulneribꝰ anime mee indesinenter diebus ac noctibus defleam. Necnõ etiã institutionis nostre mollicies/que temporibꝰ nostris efficitur:quõ repleta est vulneribus:⁊ ignorãtia. Elatio siquidem eius:qualitatẽ vulnerũ suorũ considerare nõ sinit. Nam institutio illa/que fiebat in diebus patrũ nostrorũ: qui in vniuersa terra quasi quedã luminaria refulserunt:hec erat: Louersabant quippe in ea quasi inter spinas ⁊ tribulos/hereticorũ videlicet atq; impiorũ quasi pciosi lapides ac splendide margarite. Quorũ conuersationem nimis castam ac sobriam:ipsi inimici videntes/imitatores eorũ fieri gestiebant. Quis eũ humilitatẽ eorum cernens:nõ protin⁹ cõpungebat. Aut q̃s eorum modestiam aut quietudinẽ intuens: nõ cõfestim ãmirando obstupuit? Quis amator pecuniariarũ parsimoniã eorũ ac nuditatem aspiciens:nõ totũ mundũ odio habuit ac despexit:⁊ Quis fraudator aut arrogans/sobriam eorũ vitam attendens:nõ ilico ad humilitatem sementiꝑm conuertit:? Quis aũt fornicator aut ꝓpban⁹/ad orationẽ eos cernẽs subsistere:nõ statim castam ac pudicam sectatus est vitã? Quis ro iracundus ac furore repletus:si eos attendit:nõ oẽm rancoris amaritudinem cõmutauit. Hic eũ positi certaue runt:nunc aũt ibi constituti lerant: quia deꝰ gloificatus ẽ in eis:⁊ oẽs edificationẽ anime inuenerũt. Postea aũt institutio rectas deferens vias:per ꝑrupta ⁊ aspera incedit itinera. Nõ est eũ qui/ꝑpter deũ a facultatibus suis abscedat: neq; eũ est qui ob eternã vitam sementiꝑm subijciat. Nõ est mitis neq; humilis:nõ est quietus nõ est firmiter stabilitus:nec est qui iniuriam perpessus sustineat. Nõ est cui male dicat:⁊ sufferat. Igit oẽes sunt contradictores:oẽes furibundi/⁊ omnes pigritia torpentes.oẽes ad amaritudinem prompti:⁊ oẽes ad ornatũ vestium faciles:oẽesq; in anis glorie cupidi:omnes vani actimidi:⁊ oẽes sementiꝑos amãtes. Et eũ qui venit institui:ante quã instituat/alios instituere cupit:⁊ docere ante q̃ discat. Priusq̃ eruditat/promulgare vult leges:⁊ ante q̃ discat ordines syllabarũ philosophare incipit.

Priusq̃ subijciat:vult habere subiectos:et ante q̃ maiorũ iussis obtemperet: arripit iubentis officium. Et ante q̃ instruat: instruere cupit/ac monere vsurpat. Si aũt quis in gradu ꝓcesserit:cũ auctoritate quadã insoleter in moribus ꝛnperat. Si autẽ ex locuplete paup fuerit:bonorẽ sibi confestim expetere vsurpat. Si vero ex inopere de requie scisciturſi oparius fuit:digitos cõtinuo studet tenerosac delicatos habere. Quis est itaq; qui nostrã institutionẽ nõ defleat. Abrenũciantes siquidem seculo:que terrena sunt sapimus. Et quidem agricole cõtempserunt terram:⁊ nos qui videmur spirituales esse:colligati sumus in ea. Relcimus ad quid vocati sumus. O fratres charissimi: vbi venimus? Ad continentiam vocati sumus:⁊ escarũ exquisitarũ industriam adhibemus. In nuditatem venimus:⁊ de amictu vestimentorũ contendimus. In subiectione vocati sumus:cũm perantibus contradicimus. In modestiam ⁊ quietem venimꝰ:⁊ oẽes quasi fere agrestes efficimur.

Ca·II· Accusans duriciã cordis nostri/tarditatẽq; nostrã ad compunctionẽ/cõuersionem ⁊ penitentiã:cũ exhortatiõe ad hmõi agendã ⁊ doctrina quõ agi debeant exempla patrum confirmans:⁊ ad illorũ imitationem nos prouocans.

Egentes non agnoscimꝰ:⁊ audientes nequaq̃ in aures nostras percipimus. Si aliquis conficiens iter/homicidium ꝑpetratum repente ad nouerit:vultus eius ilico immutat:⁊ cor eius pauore concutit. Prophe-

336

tas ⁊ aplos legimus interfectos: ⁊ risus, pferimus. Et quid dico, pphetas ⁊ aplos? Ipm dñm, verbum patris, pependisse in ligno ⁊, pter peccata nostra pemptū esse audiuimus. ⁊ legimus: ⁊ elata ceruice contempnim⁹ ⁊ ridemus? Sol nō potuit ferre dñi nostri contumeliam, sed claritatem sui luminis conuertit ī tenebras, nos aūt a tenebris malicie nostre conuertī nolumus. Velū templi qō nihil deli querat, a semetipso scissum est: nos autem, pter peccata nostra, coz nostrum cōpungi nō cupimus. Terra iugiter pertremiscens a facie dñi sub pedibus nostris cōmouet, vt nob metu mincutat, ⁊ nec sic ob nostrā duricam fomidamus. Vrbes absorpte sunt, ⁊ loca abira dñi desolata sunt. ⁊ nec sic trepidam⁹? Sol se melz iterum meridianis horis sup nos obscuratus ē: ⁊ nec sic corde expauescim⁹. Bella persarum, ac diuersarū gentiū barbararū cōmota sunt, ⁊ regiones nostre desolate sunt vt nos metuentes deū penitentiā ageremus cum indigeam⁹ penitentia nō dierū aut mensium, sed tempozū plurimozū, ⁊ nec siquidem cōuerti volumus. Penitentiam itaqz agamus fratres, vt peccatozū nostrozū, ppitatorem deum habere possim⁹. Deprecemur eum, qui a exacerbauimus eum. Humiliemus nos vt nos exaltet. Plangamus, vt cōsolet nos. Proiciamus a nobis confuetudinē malam, ⁊ quasi vestimentū, virtutē animi induam⁹, maxime nos qui hanc cōuersationē angelicā, pmeruimus. Et iam dilectissimi assumamus mensurā ac regulā bonā illam atqz pfectā patrum nostrozū. Hodie ipsum aque potum accipias, ⁊ crastina vina percipias. Hodie discalciatus, ⁊ crastina diuersa calciamēta requiras. Hodie cilicinā vestem, ⁊ crastina zetrilicem induaris. Hodie vilissimo habitu ⁊ crastina cōpositō⁹ ⁊ ornatus incedas. Hodie mitis ⁊ humilis, crastina vero petulās ac supb us. Hodie quietus ⁊ obediens, crastina tu rbidus ⁊ cōtradictoz existas. Hodie ī flet tusis ⁊ lamentatione, ⁊ crastina risus cum cachinno, pcaciter proferas. Hodie super nudam humū quiescas, ⁊ crastina lectuli mollicie delectetis. Sed ad vnā regulam charissime temetipsum astringe, qđ possis deo placere, ⁊ tibimetipsi, ac proximis tuis vtilem te exhibere. Si aūt mortificaueris temetipsum, ⁊ solus es, noli discernere, si ab alijs tibi ministratum fuerit. Si aūt cum multitudine fueris, audi dñm deum dicentē. Quēadmodum vultis, vt faciant vobis homes, ⁊ vos facite illis. Si vero necesse fuerit vt tibi, pter mortificationem coporis ministret, attende ne, proximo tuo in aliquo inferas lesionem. Propter hoc enī perfecti patres fundātes semetipsos in vnam regulam consūmati repti sunt. Quicqđ a pncipio arripuerunt vsqz ad finez vite, nullis negocijs impediti integrū seruauerunt. Vsqz ad qnquagesimū siquidē et eo amplius annū exigentes, in nullo ceptam regulam mutauerunt. Idē continentia bonam atqz irreprehensibilem, escarū abundantiā ac lingue intemperantiā cohibentes, sectantes aūt humilitatē cordis, mansuetudinē quoqz ⁊ fidem, necnō ⁊ charitatem, que perfecte ac spūalis edificationis vinculū ē. Sup his aūt omibus pauptatem voluntariam, ⁊ ab omibus negocijs terrenis quietudinē ⁊ vitā pudicam, ac sobriā, vigiliarū quoqz ⁊ orationuz instantiā, cū compunctione cordis ⁊ fletibus ⁊ nō trīs risum, sed ⁊ fubidere precauebant. Suphia aūt ab eis omino calcata est. Ire nāqz ac furozis seruo: frixit in eis. Aurum apud eos aut argentū pro minimo ducebant, ⁊ horum omnū cōtagione semel emundati sunt. Idcirco ⁊ deo habitauit in eis, ⁊ in eis gloriificatus est. Qui videbant eos ⁊ qui audiebāt de eis, honorificabant deum. Idcirco vnus quisqz nisi se emūdauerit ab omī re nequā et a sordidis quoqz cogitationibus, cōcupiscentiarum quoqz malarū, necnō ⁊ a furore atqz inuidia, supbia quoqz ac vana gloria, odio et detractione, cōtradictione, ac verbositate, et inordinatis actibus, que odit deo, auertat semetipsum ac procul faciat, nequaqz in eo habitat deus. Dicito nāqz mihi. Si quis te in lutum cum proiecerit, ⁊ ibi sp te cē fecerit, liberter hoc feres. Si tu cū sis cinis ⁊ vermis ñ sustinere nō potes, quō vis impolutū deū, q cū sanctis ⁊ in sanctis requiescere solitus ē, vt in te cum sis totus fetidus, ⁊ cenoso horrore repletus inhabitet.

Capl'm. III. Exhortans nos ad mūdificationem ram, pter celestia bona nobis pro missa, qđ, pter cauenda picula diei iudicij improuise supuenientis, quēadmodū in diebus Noe contigit, timozē ex scripturarum cōplectione exaggerans.

Ideo fratres charissimi, mūdemus nosmetip-

fos/ vt in nobis habiter/ & pmissa eius cele-
stia cõsequi mereamur/ ne eius nomẽ sancto
quod inuocatũ est sup nos/ inferam⁹ iniuriã/
nec ꝓpter nos nomẽ dñi a ꝑfidis blasphemet⁹
Parcam⁹ nobismetipsis/ & intelligamus q̃a
in noĩe eius/ nostrũ quoq; sonat nomẽ/ eo q̃
ipe christus vocet⁹ nos nihilomin⁹ christia-
ni. Deus noster spus est. Efficiamur ergo et
nos spũales/ vbi est en spus dñi/ ibi libertas.
Festinemus ergo/ libertatis hui⁹ cõsecũ boni
tatem. Cõsideremus qualis/ & quãte cõuer-
sationis nos dignos effecit. Agnoscam⁹ quia
nos ad nuptias inuitauit. Saltẽ nosmetipos
diligam⁹: quẽadmodũ & ipse dilexit nos. De-
sideremus eũ: vt glorificet nos. Considere
mus aut ne in die iudicij vltionẽ duplicẽ exol-
uamus: cũ recessisse quidẽ videamur a seculo
& ea que sunt seculi sapiam⁹: cõtemnẽtes qui
dem pecunias: & iterũ ꝓ eisdẽ sollicitudinẽ
gerentes: carnalia fugiẽtes: & eadem denuo
ꝓsequẽtes. Tũ vereor ne dies ille super nos
repentin⁹ insistat: & subito nudi atq; inanes
necnõ & tam imparati vnusquisq; semetipm
vituparе incipiat. Idipm nanq; & in diebus
Noe ꝑpessi sunt. Manducabant/ & bibebant
nubebant & nuptui tradebãt: & mercimonijs
insistebant: donec venit diluuiũ & pdidit vni-
uersos. Admirabile aũt negociũ erat fres-
Tũ edebant nãq; qũo cõueniebant in vnũ u-
mentа campozũ. elephanti quidẽ ab India/
ac ꝑsidę pribus aduentabant: leones aũt ac
pardi cum boibus & hircis cõmixtis pariter/
& nihil se ledentes inuicẽ cõcurrebãt. Serpẽ-
tes & volucres pennate insecrantes neminẽ
consuebãt: & in circũitu arce diuina/ puiden-
tia mozabant. Hec ꝑ singulos dies fieri ꝑspici
ebant. Ipsum quoq; arce edificij ꝓconem ad
eos vt penitentiã agerent inclamantẽ. in nul
lo pozrus curabant/ neq; cernẽtes tale mira
culum/ cõuentũ scz irrationabilũ iumentoz⁹
compũcti sunt ad saluandũ. Timeamus igit
charissimi neq; & nobis hec pari contingat.
Scripture etenim cõplete sunt: & nõ è q̃d relin-
quat: nisi aduersarij nostri aduentus horribi
lis. In expletione enim rhomani regni necesse
est seculũ cõsummari.

La. IIII. Persuasiue concludens vt vo-
lens saluari ꝓperet & festinet: pulchras ad ꝶ
inducens similitudinũ comparationes atq; ra-
tiones/ cum incussione timozis ꝓpter carna-
les passiones & vitia nostra subiũgens tandẽ
doctrinã q̃ cogitatiões cozdis agnosci ꝑ ossit.

Qui ergo salua
ri vult: ꝓperet & festinet. Et qui
vult introire in regnũ ne velit in-
curiosus existere. Et qui vult liberari a geho
na ignis/ legitime colluctet/ & q̃ immozales
vermes effugere/ vigilans debet esse ac sobri
us. Qui exaltari desiderat/ semetipm humi
liet/ & qui gaudere desiderat/ lamentet et lu-
geat. Qui diligit introire in thalamũ: reluce
tem lampadem/ & oleũ sibi sumat in vasculũ.
Qui expectat in illis nuptijs inuitari: splẽdi
da in indumẽta possideat. Cuiras regis nostri
exultatione & letitia plena est/ in semitate de-
cozis ac luminis radiat/ dulcedine insatiabili
sua uitatecq; redundat/ vite quoq; eternitate
exundat. Cõmozãtib⁹ in ea/ abundẽ hec oia
largiter ꝓfuũt. Qui ergo cupit esse ciuis re-
gni ad hec que memorauim⁹ festin⁹ occurrat
Dies enim cõcludit: & nemo nouit/ quid sibi i
itinere hui⁹ vite cõtingat. Quẽadmodũ enim
si q̃s viator arripiens itineris sui longum in-
teruallũ/ oiscũbens obdormiat/ seq; ad vesp
rum: deinde exꝑgefactus/ ꝑspiciat q̃ ĩã clau
ditur dies/ cũ ceperit/ ꝓperare/ repente effici
antur nubes. grandines/ tonitrua quoq; et
fulgura/ ac pressure eiũ vndiq;/ cõturbatiões
q̃ circũdent: ita vt neq; ad mãsionẽ valeat p
uenire: neq; ad locũ illũ/ scuiente tempestate
diuertere. Sic & nos/ si i hoc tpe negligam⁹
huiusce modi penitentiã/ sustinebimus vltio
nem. Incole enim sumus in hac vita/ atq; pere
grini. festinemus ergo in patriã ciuitatem
nr̃am/ locupletes ac diuites remeare. Ne-
gociatozes sum⁹ spiritales/ querẽtes: ꝑcio-
sissimã margaritã q̃ è christ⁹ saluator: nisi gla
nsa t̃ thesaur⁹ q̃ a nullis latronib⁹ inuadi ꝑ
furatur. festinem⁹ g̃ possidere eũ. Brũs nãq;
è/ etiãq; brũs/ q̃ festinauerit possidere eum
possidendo nãq; eũ/ gloriã/ ꝓmeremur. A i
serabilis aũt ẽ/ q̃ creatozẽ vniuerso rũ posside
re neglexerit: hmõi enim hõ sponte se in gnici
em tradit: nolẽs possideri ab eo. Nunquid
ignozatis charissimi/ q̃ palmites sum⁹ ex vi-
te verissima/ q̃ ẽ christ⁹ iesus? Videat itaq;
vnusquisq; vrm: ne in fructuosus existat. Pa
ter enim vitatis: afferẽtes fructũ vites studio-
se excolit: vt amplior ẽ. ꝑerãt fructũ/ q̃ aũt nõ
ꝓulerit fructũ: abscidet & extra vineã ꝑiciе
tur. vt ignis incendio cõcremat. Ꝓpter q̃ ô

attendite vosmetipsos·ne infructuosi inueniamini·⁊ excisi in escā ignis tradamini eterni· Semen optimū sumus·qđ christus pat̄familias·qui ē celi ⁊ terre conditor·semiauit· Ecce iam messis aduenit·⁊ messores iam falces ad metendū p̄paratas in manibus tenēt· Videte itaq; ne quis vr̄m zizania inueniat̄· ⁊ colligatus in manipulos·eterne flamme ardoribus cōflagret· Nondū intelligitis fr̄es· qr terribile nob̄ transfretandū est pelagus? Qui p̄fecti fuerint·⁊ viri sapientes ⁊ negociatores iam paratū habentes questum mercemonij·cū gaudio expectāt·qñ eis vent⁹ aspiret·⁊ trāsfretantes hoc pelagus·ad portū vite eterne p̄ueniūt· Ego aūt ⁊ q̄ mihi sunt similes·cū p̄ diuersa huc illuc attrahimur ⁊ extollimur·nequaq̄ in corde nostro sollicitudinem gerimus·qđ necesse est nobis hūc transitū transmeare· Vñ p̄timesco ne subito ventus aspiret·⁊ īueniamur imparati·⁊ tūc vinctos nos manibus mittant in tenebras exteriores·vt ibi dies negligentie nr̄e atq; segnicie defleamus·cernētes quidē alios exultantes ⁊ letantes·nos vero in tribulationibus ⁊ laborib⁹ cōstitutos· Portus nanq; ille negociator̄ est·⁊ vnusquisq; in suo patrimonio exultat·⁊ in suo mercimonio letat̄· Nescitis dilectissimi·qr rex regū·ad filij sui nuptias nos inuitat? Quid negligimus·⁊ nō festinamus· hic nob̄ indumēta splendida·⁊ lāpades relucentes·⁊ oleū in vasculis nostris assumere· Si aūt q̄sq̄ vsurpauerit introire·vestē nō habens nuptialem·aduerte q̄d hmōi patiatur· Iubente em̄ rege·alligabūt eū manib⁹ ⁊ pedib⁹·⁊ mittēt in tenebras exteriores·ibi erit fletus ⁊ stridor dentiū· Timeo em̄ charissimi ne carnales passiones de thalamo illo nos eijciant: ne habitū solūmō extrinsecus ostendamus: ⁊ habētes carnales passiōes/intrinsecus langueamus· Exterior siquidē habit⁹ vbi mens nr̄a habitet/ostēdit· Ornatus q̄ppe vestiū indicat/qđ ea que terrena sunt sapimus· Per studium clarioris amict⁹ lab eterno claritate nudi esse dinoscimur· Escarum vero suauitas·gule nos eē subiectos cōmendat·⁊ p̄ amorem placendi nobis·inanis glorie cupidi eē dinoscimus· Accidia aut pigritia nos torpere demōstrat·cupiditas plimuz possidendi nequaq̄ nos desiderare christum ostēdit· Inuidia etiā nos iudicat vitiorū seruituti eē subiectos· Per linguā aūt·qđ cor desiderat/p̄dicat̄· Que em̄ cor desiderauit h̄ meditat̄ ⁊ lingua/⁊ sepe p̄ labia dep̄hendunt̄ mētis occulta·eo qđ os nostrū pateat·nō habens ostiū nec custodē·⁊ sermo noster indifferenter prorūpens egredit̄· Per sermones aūt sepe cor nostrū inimicus latrocinat̄ facilitate verborū·os em̄ cū nō seruat cū corde mysteria furant̄ ab eo cogitatiōes·⁊ cū putauerit cor apud se retinere mysteria·oris intemperantia publicat̄·⁊ cū arbitratus se ab aliq̄ nō intueri p̄ s̄mōes denudat̄· Suauitas eniz detractionis/odio eam repletā esse demonstrat· Ne ergo decipiat̄ quisq; putans se eē aliquid p̄ religionē·qđ videt̄ extrinsecus· Si em̄ putauerit quis fallere fratrem suū·religionem simulās·semetip̄m fallit ac decipit· Ecce em̄ ex cōuersatione ipsius·falsa ei⁹ religio demonstrat̄· Si aūt cupis cogitatiōes cordis eius addiscere·accede ad os eius·⁊ disce ab eo·vtrū de terrenis/an de celestibus cogitet·de sp̄ūalibus/an de carnalib⁹·de voluptatibus/an de continētia·de affluentia possidēdi·an de voluntaria paup̄tate·de humilitate an de elatione arrogantie·de charitate/an đ odio· Ex thesauro em̄ cordis·cōsueuit em̄ os cibos p̄ferre his/que ad se accesserūt· Ex meditatione quoq; lingue ⁊ cōuersatione hoīs· quid cor desideret·vtrū christū aut p̄ñs seculum cōprobat̄· Et inuisibilis anima qualis sit siue bona siue mala·p̄actus corp̄is sui cōspicitur· Que quidē naturaliter bona est·sed sub intrante malicia·p̄ liberū arbitriū cōmutat̄·

Ca·V· Excludens errorem·ne quis putet passiōes supradictas esse naturales·ostēdensq; ex comp̄atione libere voluntatis ad Agricolam/qūo circa hmōi passiones/volūtas inserat aliqñ v̄tutes optimas·aliqñ consuetudies pessimas/qūo etiā diuinas scripturas habeat pro consiliatoribus·quos si deserendo oberrauerit·⁊ penitens ad legislatorē recurrerit/cū pietate suscipiat·

Nec quisquā naturales asserat passiones·ne quicūq; asseruerit/culpatus existat· Attende teip̄m ne bonā condictionē/boni dei/ad crimen deducas· fecit em̄ deus om̄ia bona valde·naturā quoq; nostrā bonis operibus decorauit· Si quis aūt s̄m naturā esuriat·nō incusat̄·si in mensurā sumpserit cibū·

si aūt edens mensurā excesserit/ denotatur. Naturalem nanq; esuriem quis nesciat. Nihilominus sēm naturā quispiā sitiat nō erit in culpa/ si potū ad mensurā peceperit. si vero modū in bibendo excesserit. debonestat: qa naturalis est sitis. Rursum sēm naturā qs dormiat/ nō inculat/ sed ad mensurā dormiat. si vero supra naturā somno indulserit/ aut eneruatū semetipm sopori atq; iercie tradat. p dit natura, ppria qō somni consuetudine supat. Natura siquidē t consuetudo. vtra rū pnū pdicatores existunt. Natura quipe indicat seruitutē. cōsuetudo aūt significat voluntatē. Et vtroq; esi homo consistit. Voluntas aūt cū libera habeat facultatē. quasi quidam agricola esse videtur. Inserit nanq; in hominis natura quēadmodū voluerit. aliqū quidē virtutes optimas. aliqū vō consuetudines pessimas. hoc aūt modo consuetudines iserit malas. In esurie qdē. gule libidinem. In sitiaūt bibendi copiā. In sopore vō eneruationē. t insatiabilem somnū. In obtutibus vero oculorū/ pessimos t volatiles sensus. in veritate mendacium. Inserit aūt rursum virtutes optimas. In cibo quidē abstinētiam. In sitiaūt toleratiam. In somno vigilias. In mendacio veritatē. In oculorū obtutibus/ castitatem. Voluntas siquidē nostra cum sit forma agricole/ in momēto oculi euellit consuetudines malas. t quēadmodum voluerit virtutes inserit bonas. eo q ipam naturam possit supare ac vincere. Et quidem natura est/ p quā opationes signunt. Agricola aūt hui' volūtatis sunt diuine scripture cōsiliatores ac magistri. docēt nanq; agricolam nostrū/ quali modo consuetudines malas euellat. t qāo virtutes bonas inserat/ studiumq; adhibeat. Verū ētrū velit fodiūs agricola noster t industrius extitcrit. abscq magisterio diuinarum scripturarū/ sine vtribus est t indoctus. Diuinarū aūt scripturarū instructio/ intellectū ei retribuit ac virtutem. ita vt ex ramis, ppriis/ optime ei largiant virtutes cum eas in ligno nature inseruerit. Ita vt fidem bonam/ in suam pficiam inserat. spem quoq; in desperationem suam/ dilectionē vero/ in odium. t scientiam in ignorantiam. t laudem/ in ignobilitatem suam. rursumq; inserit immortalitatem in mortem suam. Si autem voluerit noster agricola. pertinacia, ppria consliatorem suum ac magistrum/ deserere. Diuinarum quoq; scripturarum eloqa inuenitur aduersis an fracibus ob errare. et in cogitationibus malis incedere/ consuetudines quoq; pessimas que extra naturā sunt congregare. atq; in suam naturam inserere. id est. perfidiam. desperationem. odium. inuidiam. superbiam. inanem gloriam. gule libidinem. nimietatē bibendi. contradictionem contentionem. t cetera. nō nulla hmōi. derelinquens nanq; legis latorem. t ipe ab eo nihilominus derelinquit. Si autez denuo penitentia ductus/ semetipsum agnouerit. ita vt legislatori supliciter procidat. t dicat peccaui quod te dominū meum. t magistrum dereliquerim. protinus legislator/ cum sit amator dominum/ pro sua pietate suscipiet eum. t prestabit ei intellectum bonum. t virtutem. vt rursum nature sue terram valeat operari. euellere quoq; ex ea cōsuetudines pessimas. deinde largietur ei vt virtutes bonas. et optimas/ pro his possit inserere. pro quibus vale at coronam sibi ac laudem acquirere. Et q̄dem esurit sm naturam. sed ad continentiaz studet. sitit nihilominus. sed sustinet patienter. desiderijs stimulatur. sed sobrietatem exercet. grauatur somno. sed vigilare contēdit ad glorificationem dei. pigritia quoq; torpescit/ sed aperto ore personat in diuinis laudibus/ quo pigritiam possit vincere. Itaq; in tali certamine. laudem, pmerebitur. t coronā. Coronam quidem quia superauit naturam. laudem vero quod sibi virtutes acquisierit. bonas.

Ca. VI. Occasione pretactorum gratias agens. cōmendansq; diuinam clementiā benignitatem. t misericordiam. cum commemoratione plurimorum dei beneficiorum. vt ad eius dilectionem nos prouocet.

Gloria itaq; nūc clementie eius. t consilio benignitati eius. quando ita misericors perhennis existit. Quis pater. suos sic diligit filios. Cuncta nobis bona impartiens effluenter. t omnia nobis dispensans pulcherrime. Sanat vulnera anime nostre. et contempt' a nobis. longanimiter suffert. Vult enim saluos nos omnes fieri/ omnes cupit sana-

re/ꝛ oēs vult regni sui fieri possessores · vult
etiā vt voluntatis nr̃e arbitrio cōteram⁹ois
languoris nostri duricia · ꝛ qō difficile ad sa
nandū: hic sanitatē impartit · Nūc aūt qō fa
cile recipit sanitatē/ ꝗ vult vt ppria industria
ac voluntate curem⁹/ vt a voluntate ei⁹ gloria
mercamur. Et q̃dē pigrū si inspexerit vulne
ratum/ adcirco medelā sanitatis imponit/ vt
os ei⁹ ad glorificationē bonitatis sue aperiat.
Pctōri quoq; peccā dimittit/ vt erigat eum/ et
alacrē faciat · Infirmiorē si viderit/ velocē ex
audit/ neq̃ pusillanimis fiat · Cū aūt patiens
aut longanimis ostū ei⁹ pulsauerit/ tā in colu
mitatis quā etiā mercedis p̃mia adipiscē/ ꝗ
eo quod nō defecerit postulādo · Poterat em
nō petentibus nobis vulnera aīe nr̃e sanare/ ꝛ
ad bonitatē inuitos nos adducere/ ꝗ ꝗ facere
nō vult nr̃e voluntas nostra diuinis laudib⁹ de
fraudē · Et quidē nos negligum⁹ q̃rere eum
ꝛ cūctamur inuocare eū/ ipe aūt nos diligit · ꝛ
ipse miserē · Ipe nos redemit · ꝛ ipe suscepit.
Ipse illuminat oculos mentis nr̃e/ ꝛ ipe nobis
compunctionis sue grā pbet/ ꝛ dilectionis
vt crucis ei⁹ suauitatē/ ac dulcedinē gustātes
in desinētes eū ac iugiter desiderem⁹/ ꝛ pqui
ramus · Cuius ille q̃ cū gustauerit dilectionez
eius/ ꝛ desiderauerit eū/ ꝗparabit sementēm
vt charitate eius in ea rabili repleat · Qui
aūt repletus fuerit charitate ei⁹/ aliā dilectio
nem nō recipit in semetipso · O charissimi
q̃s nō talē diligat dōm⁹? Quis nō bonitatē ei⁹
adorando cōsiteat ac pdicet? Qualē vo ex cu
sationē habebim⁹ in die iudicij/ si tantā negle
xerimus salutē? Quid dicem⁹/ q; nō audiui
mus/ nō cognouim⁹? Quid facere debuit q̃ nō
fecit nob? Nōne ex imensa alitudine ē de
nedicto sinu patris/ vsq; ad nos se humilian
do descēdit · Nōne cū inuisibilis existeret/ no
bis se pbuit ad videndū · Et cū esset ignis im
mortalis/ nōne ꝓpter nos incarnat⁹ ē? Nonne
vt nobis libertatē tribueret/ palmis in fa
ciem vberatus ē? O admirandū ꝛ plenū ti
moris/ ac tremoris negocium · Pan⁹ lutea q̃
ex limo terre formata fuerat/ a lapis pcussit
faciē cōditoris celi ac terre. Nos autē miseri
atq; infelices · cū simus immortales/ ꝛ terre ci
nis/ vsq; ad sermonē mutē ferre nō possum⁹
Ille cū esset immortalis/ nōne vt nos viuificā
ret/ ꝓtulit mortē? Nōne sepultus ē/ vt nos se
cum resuscitaret? Nonne ex vinculis inimici
nos absoluit/ ꝛ alligans eū/ ad cōculcandum
eum nobis tribuit potestatē. Inuocauim⁹ eū
aliqñ/ ꝛ nō exāudiuit nos · Pulsauim⁹ ad ia
nuam eius · ꝛ nequaq̃ nobis apuit? Nā ꝛ si ti
bi mozā fecerit ad audiendū/ ꝗ vtiq; tibi mul
tiplicatā mercedem/ pro tarditate restituet.

Ca · VII · Acriter increpās eozū ignoui
am qui huic seculo renunciauerūt/ ꝛ tñ carna
lia ꝛ terrena requirūt/ multis eos cōmouēs
exhortans ꝛ terrens rationibus/ exemplis/
atq; piculis/ vt ad compunctionē ꝛ penitentī
am incitentur.

Cōn relum ꝓbis et mos

IN quo huic se
culo renunciasti charissime? Eo
q̃ rur sum requiem secularem re
quires. In tribulationē quippe vocatus es · ꝛ
tu de refrigerio pcūctar? In nuditatē iussus
es ire/ ꝛ ecce vestimentorū studiū adhibere
cōtendis · In sitim q̃ vocat⁹ es/ ꝛ aquā renu
ens · vinū bibere delectaris · Ad plū nihilomi
nus inuitat⁹ es · ꝛ in ermis ingredi cupis · Ad
vigilias q̃ vocat⁹ es · ꝛ in ercia somni resolue
ris · Ad flendū ꝛ ad lamentandū vocatus es
ꝛ tu cū cachinno risus effundis · In charitatē
vocatus es · ꝛ tu odiū exerces in fratrē? In ob
iectionē vocat⁹ es ꝛ cōtradicis · Ipse dem te
regni sui vocauit/ ꝛ tu q̃ terrena sunt sapis ·
In mālsuetudinē et humilitatē vocat⁹ es · ꝛ tu
perbus ꝛ elatus incedis · Et quid in die illa di
cturus es cū a cristo audies · qz humiliat⁹ sū
ꝓpter te/ aut egen⁹ effectus sum? Q̃ ꝛ q; nu
dus fui ꝓpter te/ aut esuriui aut sitiui/ ꝛ dilex
ti te in toto corde meo/ ꝛ proximum meum si
cut meipsum · Ne velles ignorare/ quia ea egi
rationes tua ꝛ sermōes tui scripti sunt/ ꝛ con
scientia tua que tecū opata ē/ arguit te si mē
tiri volueris · Aut nescis · quia omnis creatu
ra · cum metu nimio ac tremore tribunali ei⁹
assistit · Milia miliū ꝛ decena milia angelorum
circūstant/ ꝛ tu mētiri te putas ꝛ dicere · q̃a ꝓ
pter te hec vniuersa sustinui · cū nihil omnino
pruleris · Cide ne duplicē vltionē ꝓsluas
malozū vicz actuū ac falsitatis · Q̃z surge et
exp̃gisce a somno · ꝛ cogitationes tuas ad
aperi · intra temetipm · ꝛ pspice · q̃z iā claudit
dies · Sed ꝛ iam hoc frater intellige · qz fra
tres nr̃i q̃ hesterno nobiscū pranserūt · loq̃bant
vespe hodie nobiscū nō sunt · sed ad dōm suū
ac nostrum vocati perrexerunt · vt vnusquis
q̃ eozum negociationis sue questum ostēdat

Ecce nunc iam disce ye hesterno atq; hodierno die. quō hesternō q̃dē q̃si flos maturinō excessit hodiernō. vbi q̃ umbra vespertīa trāsiet. Contemplare etiā questū negociatiōis tue. si fecisti fm dñi imperiū. Ut eñ velocissimus cursus. dies nostri pterēt. Beatus ergo q̃ sibi questum p singulos dies huiuscemodi negociationis acquirit. vt congregatū eū in vitam eternā pcipiat. Quid aūt tu dilectissime negligis. t incuriosus existis? Quid tāq; vino inebriaris accidia? Quid exacerbas temetipm. māsiōi nāq; i hoc modo facta ē. quē admodum quidā duo viātes. in itinere sibiuicem occurrentes in siuū singuli pgentes hospitiū. vespe aūt facto mansit vnusquisq; qua potuit puenire. t facto diluculo ab invicē discesserunt. Intellexit nāq; vnusquisq; eorum quid habeat in domo. ppria diuicias an paupertatem. requiē an tribulationem. ita t nos in hoc seculo sumus. Mansioni nāq; assimilatur hec vita. Ex ipsa eñ vnusquisq; in suo diuiditur loco. t intelligit quid habuit añ recōditum. Neq; eñ vnusquisq; nostrū ignorat quid premisit in celis. orationem cum lachrymis. an cū puritate vigilias. an psalmodiam cū compunctione cordis. aut abstinentiā cū humilitate. an terrenorū renūciationem. an charitatem non fictam. t desideriū christi. Si hoc tu pmisisti. scito te incunctanter ad requiem pergere. Si vero nihil horum premisisti. pdidisti fili charissime animā tuā. Quid i hac mansione exasperas. primū tuū. Mane eñ ab eo separandus es. Quid aūt supbis aut insolescis? Quid aduersus. primū tuuz tristis ambulas. cui on̄ portare debueras. Quid aūt te sollicitudo escarū aut opimentorū macerat? Qui dat iumentis escam ipsorū. te nō nutriet? Qui eū diurne glorificas. qui expectas heres fieri regni eius. de esca t opimento conquereris. Qui mortificasti temetipm mūdo. que terrena sunt sapis? Quid temetipsum fallis ac decipis? Quid medicū exasperas nolens sanitatē recipe. t tpe curationis vulnera tua occultas. t medicū i culas. quod nō sis consecutus incolumitatis remedium. Tempus tibi penitentie datū est. t agere penitentiam negligis. Quid ergo incusas legislatorē. quod mortē tibi induxerit. cū tu incuriosus existis. Nūquid dices mortis in illa hora necessitatis. sine me penitentiam agere. Vigila dilectissime vigila. vt laqueus sup te hora illa nō adueniat. t tunc obstupescas et ad conscientiam tuā recurras. t dicas. Quō elata ceruice ambulāte me. oēs dies mei trāsacti sunt? Quō tempus meū in cogitationibus terrenis sup fluo pterijt? Que erit vilitas. si hoc reputas quādo hora mortis instituerit. nec concedit nobis in hoc seculo amplius cōuersari. Pone ita nāq; mētē tuā ad hec que narrant. Introeant in aures tuas. que a dño dicta sunt. Crede eius sermonibus. Ait enīz quia t de ocioso verbo reddituri sumus rationem. in illa die iudicij. Sufficit aūt nobis ad metum solus hic sermo. si conscientia nostra sobria fuerit. Si aūt quadā leuitate per diuersa animus puagatur. neq; ipsa que sunt scripta intelligit. neq; ea que dicuntur auscultat. cum pat hmōi fistule recipienti aquā. t nō sciente quō eam ptrāsit. Quis ergo putas nō defleat. quia dñs ordis terre tam per se quazetiam per pueros suos. pphetas t apostolos clamat. t pdicat. t qui audiat nō ē? Que sunt aūt que pdicant. ab eis? Ruptie parate sunt inquiunt. t altilia mea imolata sunt. Spons sus cum claritate. t magnificētia in thalamo residet. t cū gaudio intrantes recipit. ianue patent. ministri festinant. pdicatores conuolāt. Pruscē ianue claudant. velocitate pedum concurrite. ne nobis foris remanere cōtingat. t q̃ nos introducat. vlterius non erit.

Supbis aūt nō est qui intelligat. nō est qui studiū adhibeat. fignauia t cura seculibus. mentē nostrā quasi cathena colligat. t pstringit. Diuinas quidē scripturas recte scribim. t recte pleginus. recte aūt eas audire nolumus. quia que illic inserta sunt. pficere recusamus. Quis putas aliqñ pegre in longuq; quā viam. sine viatico. pfectus est. quēadmodum nos profici sci volumus. Hic aūt alimenta requrentes. nihil ad pfectionē nostrā. pferimus. Beatus qui cū fiducia pergit ad dñm portans sine defectione viaticum. vt nullam penuriam patiatur. Ecce decem virgines lampades accipiunt. t serui negociantur. expectantes dominum suum. cognoscētes. qd accepit regnum suum. t venit cum claritate. t virtute multa. coronare seruos suos. qui accipientes ab eo pecuniam optime in ea mercati sunt. interficere autem inimicos suos q̃ regnare eum super se noluerunt. quēadmodum si media nocte profundo sopore natura hominum occupata. repente de celo sonus efficiat magn̄. t tonitrua terribilia. t coruscationes. expectibit o dormiētes. colat vn̄ q̃sq;

bona mortis pere

Quomodo pphetarū. Dominus. t iudex. ordinis

vaglio fil.

que sua sunt/ siue bona siue mala; qui aũt mala gesserunt/ iacentes sup lectum suum pcutiunt pectora sua/ quia nõ est quoq̃ fugere t abscondere/ vel sup his que gesserunt penitẗ tiam agere. Letera eñ qualsaꝫ t tonitrua timore concutiunt/ fulgura pauore cõmouent. Tunc obtinebit eos pfunda obscuritas. ita vt horaꝫ illa/ fulgur velox repente totam commoueat terram. Tube eñ cum timore de celo buccinant/ t suscitant dormientes/ excitãt quoq̃ eos quia seculo dormierũt. Celi eñ cũ suis vrtinibus cõmouebunt/ t terra vniuersa quasi aqua maris/ a facie glorie eius contremiscet. Ignis siquidez terribilis discurret aãt faciem eius. emundans eam ab iniquitatib̃ q̃bus fuerat contaminata. Infernus portas suas q̃ a seculo sunt patefaciet/ mors destruetur/ puluis qui putruerat. id est. humana caro/ audies vocẗ tube viuificabiẗ. Vere eñ miraculum ẗ intueri/ quõ contra ictum oculi in infernũ. quasi multitudo piscium in mare enutrita ita t innumerabilis copiosaq̃ ossiuz multitudo humane nature. vnũ quodq̃ eorum curret/ ppriam iunctura inquirens. surgentes quoq̃ clamabunt omnes t dicẗ. Gloria ei qui nos congregauit/ t. ppter suam clementiam refurgere fecit. Tunc iusti exultabunt/ t sanctiẗ rabunk̃. t veri t pfecti monachi cõsolabunt. t a labore abstinentie fue requiescent/ in artyres coronabunk̃. aph ac. pphete glorificabunk̃. Beatus qui pmeruerit in hora illa videre/ quõ cũ gloria accipientur in nubibus/ obuia immortali sponso/ omnes qui dilexerunt eũ/ t festinauerũt pficere oẗs voluntates eius. vt eñ vnusquisq̃ hic/ ad excelsa puolat premiorũ. t quẗ ad modũ hic vnusquisq̃ se emũdauerit/ sic eius gloria intucbiẗ t quõ quisq̃ desiderauit eum. sic satiabiẗ dilectione eius. Admirabiẗ etiam primus adaz in hora illa videns magna t terribilia/ quõ eẗ eo solo t cõiuge eius/ imẽse nationes t multitudines producte sunt. Magis aũt ãmirabiẗ glorificans conditorẗ deũ/ quõ ab vna natura/ t ex vna creatura exorti/ in regno celorum t in paradiso/ t in inferno sortem pro suis meriẗ/ suscepeꝫt. Gloria soli sapiẗi deo.

Deus sapiens

La. VIII. Inducens ex superiorum recordatione compunctionem t querelam auctoris miseriam suam confitentis ac misericordiam dei/ fratrũq̃ suorum precces implorantis/ sollicitudinẗ quoq̃ carnalem diuiuadẗ tis t ad negociationem spiritalẗ atq̃ vite/ et negociorum suorum rationem per singulos dies faciendam/ exhortantis. Iudicium dei

Carissimi recordatus sum horẗ illius t intremui. considerauiillud horrendum iudicium/ t expaui. Letiam quoq̃ quẗ est in paradiso/ t ingemiscens fleui/ vsq̃q̃ nõ remãserit in me vtus vt amplius flerem/ quia negligentia t elatione pteriui dies meos. t cogitationibus sordidis/ anni mei finiti sunt. Quõ elapsi sunt/ nõ considerauiquõ transierunt/ sentire nõ potui. Dies mei defecerũt. t iniquitates mee multiplicate sunt. Heu mihi charissimi quid faciam in compunctiõe horẗ illius/ qñ mihi noti mei circũsteterint/ qui me beatificabant/ huiꝰ religionis habitum cõtemplantes. ab intus aũt vas plenũ erã iniquitate t imundicia. t eum qui scrutaꝫ corda et renes obliuioni tradideram. Vere ꝓfusio ibi est/ etiam miserabilis qui illã cõfusionem exceperit. Amator hominũ benignissime/ adiuro te per misericordias tuas/ ne me a sinistris tuis statuas. cum his qui te exacerbauerunt ne dicas mihi. nescio te/ sed tribue mihi propter multã misceiam tuã in desinenter compunctionem t fletum. t humilia cor meum et sanctifica/ vt fiam templum gratie tue. Iam t speccatores sum t impie gessi/ tamen ad ianuam tuam iugiter pulso. Et si piger sum et incuriosus/ attñ viam tuam incedo. Fratres mei dilectissimi obsecro vnanimitatẗ vestra festinate placere deo. Dum tempus habebitis plorate in conspectu eius diebus ac noctibus/ cũ oratis t psallitis/ vt eruat nos ab illo interminabili fletu/ t stridore dentiũ. t a gehenne igne/ t a vermibus immortalibus/ vt in regno suo gaudere nos faciat/ in vita illa immortali. vbi fugaẗ dolor/ tristicia/ t gemitus. vbi nec lachrymis aliquis. nec penitentia indiger. vbi nõ ẗ timor. t tremor. vbi nõ ẗ mors t corruptio. vbi nõ ẗ aduersarius t ipugnãs. vbi nõ est exacerbatio t ira. vbi nõ est odium t inimicitia/ sed omnino gaudium t letitia t exultatio. t mensa spiritualib̃ cibis plena/ q̃ ꝑ paraunt deus diligẗibus se. t beatus q̃ pmeruerit eam/ insciꝰ aũt qui fuerit priuatus ab ea. Obsecro vos fratres charissimi effundite sup me viscera vestra. t precamini pro me pcidentes benigno t amatori hominũ vnige

nito filio dei. vt faciat mecū misericordiam: ⁊ liberet me a multitudine iniquitatū mearū, ⁊ collocet me inter macerias beatitudinis paradisi, vt vob heredib⁹ ⁊ mens mea in ipsa mica de mēsa vestra vt impleat in me qd scriptū ē qui ē catuli edūt de mensa filiorū. Ita dilectissimi mihi effundite sup me oones vras. et venite festinem ad vtrā nrā. Omnia enim qui vmbra pteruent. Q diamus etiā mūdū huc. ⁊ omnia que i eo sunt. Sollicitudinē ēt carnalē pter salutem anime nre nullā habeam⁹ sicut t dñs nr ait. Quid enim pficit homini si mundū lucratus fuerit vniuersum. anē aut sue detrimētū patiat. Aut quā dabit hō redēptionē pa ia sua. Negociatores sum⁹ spiritales o dilectissimi cōparati sum⁹ negociatorib⁹ seclarib⁹. Cōsidera te que dico fratres. Secularis negociator p singulos dies lucrū seu dispendiū supputat. ⁊ si detrimentū sustinere se iteligit festinat ac sollicitudinē adhibet ⁊ comodat quō mercimonium suum saluū restituat. Ita ⁊ tu dilectissime p singulos dies: vespe ⁊ mane. diligēter cōsidera. qualis se habeat mercimoniū tuū. Et ad vespam ingredere in cor tuū. ⁊ scrutare temetipm: ⁊ dicito. Putas ne i aliq acerbaui deū. Ne vbū ociosum locut⁹ sum⁹. Ne immoderate egi. Ne irritaui fratrē meū. Ne aliq dētractionib⁹ lacerauit. Ne forte p sallētē me: cor meū ⁊ mens mea fantasias seculi cogitauit. Ne forte cōcupiscentia carnalis sup me irruit. ⁊ ego libēti aio suscepi. ne sollicitudinibus terrenis supat⁹ sum⁹. Si in omib⁹ his damnū tibi illatū intelligis festina quō melioribus cōmodis repareris. Ingemisce ex intimo corde. pfer ab oculis lachrymas. ne idē rursum detrimentū sustineas. Et facto diluculo iterū eadem meditare ⁊ dicito. Quō putas nos. ista transijt. Lucratus ne sum in ea mercimoniū meū. Putas mens mea vna cū corpe vigilauit. Si oculi mei lachrymas. pduxerunt. Ne cū genua in oone p noctē posuit. in sopore somni deuctus sum. Nec aduenerunt mihi p oicide cogitatiōes. ⁊ libenter eas meditatus sum. Et si te deceptū in his sensēris. festina sanitatem recipe. ⁊ statue custodiam in corde tuo. ne rursum eadē patiaris. Si ita sollicitudinem habueris. saluabis mercimoniū tuū. ⁊ dño tuo placebis. et tibi metip si vtilis eris. Attende aut tibi. nec te velis segnicie ac negligentie tradere. Principium quidem pditionis est negligentia. Imitare aūt apem. ⁊ pspice admirabile mysteriū. quo ex diuersis floribus terre suam opationē congregat. Ita hoc ergo exiguo animante considera. Si ei cōgregan fuerint sapientes mūdi. atq; orbis terre philosophi. non valebunt prudentiam eius dissere re quo ex floribus q dem. quasi qdā monumēta edificat. Depelit aūt ibi soboles suas. ⁊ cum viuificauerit eas. quasi quidā princeps. milicie vocem suā ad eas emittit. quā pariter audiētes: volitare incipiunt. Fūc monumēta illa vnde egressē sunt soboles. opat: ac replere festina pascarum dulcedine: ita vtq; nos prudens si cōsideratur. glorificet conditorē deum. admirans. qd ex tam puo ac vilissimo animante tanta sapiētia processerit. Similiter ergo ⁊ tu charissime cōgrega tibi diuicias ⁊ thesaurū quē fur nunq; continger ⁊ pmitte in celum. Nam ⁊ pnci pes terre. si voluerit quisq; eorum in regionē abire longinquā: pmittunt famulos suos cū patrimonio suo. vt cū in pparata māsionē puenerint: ibi diuertant. Ita ⁊ tu dilectissime p mitte patrimonium tuū in celis: vt suscipiar⁹ in tabernaculis sanctorum.

Capitulum IX. Exhortans vt tribulatiōes mūdi patienter tolerent. ⁊ ne spes in temporalibus sed in oni amatoris hoim benignitate ponatur. qui cūcta bona largit. ⁊ laborātes mercede nō fraudat. p ipm. puocans nos ad vigilātiam vt adueniēte sponso. ⁊ alijs in regnū suscepti. nos excludamur ⁊ postea negligentiam nrā. fructū desideram⁹. docēs q̄ quō dñm iuocare debeam⁹. ⁊ pfectos viros imitari: corpus ad carnalia nō assuescere. pficretionē nihilominꝰ circa eī castigatione obduare. simonens tādē vnū quēq; ita debere incipere: vt possit perficere inceptum.

Ne velis ergo tē

Apem spice mysteria operis

Cor tu ornasse

Tribulacōes mūdi patienter tollerare debemus

Capitulum

hō pōt ipsidēs elegēr. ḡm
fiat m̄ empē ecclēsiādat

cōuenerat · i cor tuū versa vice desigas · Sz
in hac vita tātūmodo gloriaris · multum va
na est spes tua · et expectatio tua infelix est ·
Quid est quod os tuum orat deum? · q̄ sunt
que poscis ab eo? · Peculi hui⁹ requie / an im
mortalitate / ac⁹ pertuam vitam? · Si hec tem
pozalia · t nō manentia requiris · melio? est te
fornicatoz? · melio? est similiter latro · Ihi eñ
deḡcant vt salui fiant · t te beatificant quē in
hac bonitatis cōuersatione fallaciter milita
re ꝓspiciunt · O dio nāq; habenes lumen / te
nebras diligitis? · regna celoꝝ deserens · ter
rena · t ꝓalia cōcupisci? · Timuisti miserabilis
ne benignus deus · t amator hoim / laborem
tui opis fraudaret · quiq; nō vicē det laboris ·
ipe pueniens vtutē · Loz quoq; tuū ipe cōpū
git · t mercedem ipse tribuit · Cuncta tibi ab
eo largiunt · t tu in elationē extolleris? · Ubi
cedem mercennarij exquiret ab his / qui eum
fraudare voluerint / t tuarū lachrymarū ha
buit denegare mercedem? · Absit · Qui ait · q̄
rite t inuenieris · pulsat · t apiet vobis · men
dax ergo efficit? · Ne quaḡ te hec suspitio mise
rande decipiat · Quis tui emulus fuit? · Quis
tam seuus · t inuidus extitit? · Ille nimirū adu
sarius hostis bonoꝝ · illius est hoc studium /
vt nullū hominū salutē inueniat · Teni nūc
itaq; in temeritē · t ne velis odire a iam tuā ·
Aperi oculos mentis tue · t prospice eos · qui
tecum sunt · quō in cōmune dimicant · quō fe
stinant · lampades suas tenētes in manibus ·
t os eoꝝ laudat · t glorificat i mortalem spon
sum · O culi quoq; eoꝝ pulchritudinem eius
cōsiderant · t a ia exultat · t viget · Ia audiere
t vide / qm̄ appropinquabit · veniet · t nō tarda
bit · vt expectantes se repente letificet · Exit
vt ponet vox · ecce aduenit sponsus · t hi q̄
recum sunt · pcedent cū gaudio / habentes se
cum lampades relucentes · t splendida indu
menta · Audient eñ vocem eius dicentem ·
Venite benedicti patris mei · possidete para
tum vobis regnū / a cōstitutione mūdi · Tūc
necesse est / cum clamoz · factum audieris · di
cas eis · Fratres mei / donate mihi pusillum
olei · ecce lampas mea extinguit · Audies q̄
ab eis · Ne forte sufficiat nobis · t tibi · vade po
tius ad vendentes · t eme · Et tunc pges peni
tens · t afflictus · t tempus emēdationis iam
nō inuenies · Terra eñ vniuersa tremebit ad
gloriam eius / t tunc plozās · t vlulans dices ·
Ua do · t pulso / t quis scit si apiat mihi · Redi
ens aūt pulsabis · t respondebit tibi ab intus
Amen dico tibi / nescio q̄s es · Uade a me ope
rarius iniquitatis · Stante aūt te · introibit i
aures tuas vox leticie · t exultationis · t agno
sces vocem vniuscuiusq; collegarum · t inge
miscens dices · Heu mihi misero · Quō a tāta
claritate priuatus sum? · Osti tempe vite mee
cū ipsis eram · t nunc ab eis separatus sum · Iu
ste ppesius sum · Illi aūt abstinebāt · ego aūt
indifferenter agebā · Ihi psallebāt · ego ꝛo ri
debam · Ihi cum genu flecterent flebant · ego
vero extollebar · Ihi humiliabant se metipsos ·
ego vero superbiebam · Illi se viles · t exigu
os deputabant · ego vero o ornatu vestium de
lectabar · Propterea illi nunc exultant · ego
aūt lugeo · t lamento · Illi letant · ego ꝛo ama
riter defleo · Euigila itaq; miserande e uigi
la · t imensam eius bonitatem considera · et
ne velis salutē tuā negligere · Et exquire eū ·
t erit in salutē velociter / inuoca eum · t prote
get te · Da ei vt recipias ab eo centuplū · Si
carthula cum sit ablq; anima per litterarum
apices clamat · t onīe debitum quod in ea scri
ptum est restituit · ꝗto magis benignus de
dabit gratiam querentibus eum? · A chartula
per litteras vsuram super vsuram augmen
tat · t thesaurum gratie mercede o rationum
deus multiplicat · Ne velis incuriosus esse
re · nec dominet tui sollicitudo terrenoꝝ · ne
gociorum · neq; in desperationem temetipm
adducas · Deus eñ propter viscera miserati
onum suarū · suscipit · t proteget te · t omnes
qui eum ex toto corde quesierint · Accede er
go ne dubites · t procide ante eum · ingemi
scens · t plorans dicito ei · Dñe meus · t salua
tor meus · quare me dereliquisti? · Miserere
mei qm̄ tu es amator hominum · qui solus es
sine peccato · Extrahe me de ceno iniquitatū
mearum · vt non ibi infigar in eternum · Libe
ra me ex ore inimici mei · ecce eñ vt leo rugit
deuorare me cupiens · Excita potentiam tuā
t veni · vt saluum me facias · Conuscta coruscta
tiones tuas · t dissipa virtutes eius · expaue
scat · t tremiscat a facie tua · Infirmus nanq;
est · neq; habet virtutes stare ante conspectū
tuum · neq; ante faciem diligentium te · Ti
dens enim signum gratie tue · pauore concu
titur · t confusus discedit ab eis · Et nunc dñe
salua me · quoniam ad te confugi · Si ergo sic
accesseris ad eum · t inuocaueris eum ex toto
corde · confestim quasi bonus pater · t miseri
corde · mittet gratiam suam · t auxiliabitur tui
t omnes voluntates tuas adimplebit · i bonū

X

Ita ergo age charissime mihi. Ita age. et accede. Et noli negligere inuocare eū. Et noli incuri osus esse. Et ne qs in me segnē ac desidiosum intendas. mihi enīm sufficit cōfusio vult' meimonēti. Et nō intelligēti. dicēti. Et nō faciēti. Sz esto imitator: pfector. Et spūali patrū: Et regulam eorū exqre. Et ne velis q̄ sunt ardua / et excelsa incipe. q̄ nequaq̄ valeb pficere: neq; ea q̄ sunt nimis exigua. Ibecillia. vt multipli cata nbi merces accrescat. Ne nutrias corpusculū tuū: ne te incipiat pugnare. Neq; illud carnalib' voluptatib' insuescas. ne prego rauet aia tua: et ad ima depsilus vitijs deducaris. Si aūt in ēs dederis. vt desideria eī' pficias: de relinquet via plana. Et recta: Et asperam. Et pruptā inceder. Dnīem q̄ sordidā cogitationē facile recipit: nec vltra pōt esse prudens vel sapiēs. Et si iterū supra modū eundem volueris affligere. etiā p hoc animī' grauat: segnitia atq; desidia obtinebit. Et supplebit ira cūdia. In laudib' q̄ Et ofonib' atq; in bonitate obedientie: pigrū ac remissus efficit Institutū q̄ tuū. Ne sūra bona ex equo ponderē gubernēt. Dicito mihi. Nunq; in stadio spectator: equis currētib' astitisti: Ac rursum nauicula in pelago cōtemplat' es: Eq̄s vō si sup modū ad cursum cōcitati fuerint interisse: Et iterū si supra quā mēsura exigit. fuerit relaxati. ipm auriga deiectū p diuersa traxisse. Sillter Et nauicula in mari si supra capacitatem suā fuerit onerata: fluctib' cōpumit: Et si rursum leuiata. Et absq; onere fuerit. veloti' vehemēria ventorū submergit. Sillter etiā corp' Et aia: si supra modū ex his q̄ sup dixim' fuerint ab iucē pgrauata. pecidat vtrūq; necesse ē / ac succūbat. Propterea bonū ē / ita vnū quēq; incipe vt pficiat: vt possit deo placere. Et vtile sibi metipsi ac proximis exhibere.

La. X. Veros. Et pfectos monachos cōmendās. Et ad certamē puocans: pigros paratam similitudinē p furās: ostēdēs q̄s ex compatione monachi ad militē qūo segnis. Et negligens a diabolo vincat: vigilās vō p gram dei adiuuet: occasione cui' diuinā gram plurimū cōmendat.

Vos estis bene

Vos dictus grex christi. vos estis luminaria orbis terre: vos estis sal terre. Et colūna sub celo. Vos inq̄ q̄ pfecti ac vi monachi estis. q̄ estis angeli sup terrā. q̄ angelorū quersationē diligitis. corp' sicdē gestatis humanū: pp' agelcū pficitis. Ago vt in q̄ cōtendatis. Et palis. Et retributio aūt ei' Et laus. Et seculum seculi pmanet. Labor abstinentie vre bzeuis ē. Et xō pmiū imortale ē. Quātū aūt vos abstinētie regulā obseruatis. Et virtutes cū dilectiōe acqritis. cū aduersan' vr diabolus irritat. Et leuius efficit. pauersōs laqueos ad decipiēdos vos atq; ipediēdos occultat.

Attendite q̄ vob fratres charissimi. a laqtis ei'. Null' eīn ablq certamine coronat. neq; gra de ei deferit quēq; si cū alacritate pugnauerit. Si q̄s vō semetipm relaxās: nos cū pigritia deretus nō opit. nec gram ei' inuocat / vt sibi auxiliū cōferat. ne velit gram ei' incusare. eo q̄ nō fuerit ab ea adiut'. Quēadmodum sicḋ manib' ac pedib' san' exiterit. habebat eq cozā se plimas escas et opsitas. Et pigritie cā noluerit eas oī suo applicare. Et cōmede re. Et aiam suā reficere. ita. monach' experimentū bñs bonarū delicīarū diuine gracie ne glexerit huiusce modi dulcedīe satiari. Quis eīn miserē illi. q̄ bñs manū nequaq̄ pcipiat ex his q̄ sibi ap̄posita fuerint. Vel quō miserē atur q̄s monacho. q̄ cū nō habeat sollicitudinem actui terrenorū. salutē suā neglexerit.

Compat' aūt monach' militi i gredīēt in pliuni: mēbra corpis sui vndiq; circūualianti. donec dimicādo victor ie palmā accipiat. Eligitur nāq; diligenti custodia. munēdos se. Et decertat. vere s neqn̄ cū adūsari' deijciat ac prsternat. Si xō in segnicīē semetipm relaxauerit. facile miles hmōi trūp habit. Eodē mō etiā monach'. si vires aie sue segnīē negligēter. q̄ laxauerit. absq; vlla difficultate a diabolo inimico suo cīdet. Permittit sicḋ in corde suo cogitatiōes turpes ac sordidas. libenter. Et in ea pricit elatā sapiam. vanā gloziam. q̄ atq; inuidiā. necnō. Et detractionē. odiū. gule libidinē. Et infatuabilē somnū. In his aūt oībus: in desperationē semetipm deducit. Si āt vigilauerit. sp. q̄s in suū pficīdū graz dei. q̄ sterit sp ei auxiliabit. Et ab ipa docebit. quō ei placere debeat. sitq; in eo ipa gra laus. Et q̄ et laudē exhibeat. Quēadmodū si q̄s attēdat in speculū: ideē ipe ē. q̄ videat. Et q̄ videat. Sic et gra vbi iuenerit requiēt. ibi inhabitat. Et inhabitat. Et efficit vt p dixi: laus. Et q̄ laudē exhibeat. neq; absq; huius auxilio cos sibi valebit sufficere. Retribuit aūt ei si q̄s ab ea pcepit. et ex vino ei' eidē offert potū. velut si dicā ex cōpūctiōe ei' retribuit. ei lach: rymas. Et a dulcedine vini

ei⁹/hũiliatione. pfert cordis. Ex virtute q̃ q̃m assumpsit: eide cõcinit psalmos. Abluẜ pẜna sicde: idigẜ eẜ videt speculũ. Cũ vo accepit pẜne cuuulibet tiruitũ/ex eo qd accipit retribuit. Et si ex ornat q̃ẜ in eo attẜdat/dez ex ipo speculo ornat efficit. Sill' tho abluẜ gra diuina; nopis eẜ videt. q indigẜ. si vo pmeruerit gram/ex ipo qd fuerit adiuat ab ea: potit in se emẜdare virtutes. Si aũt denuo fugauerit eã pelolat' inuenit ac nud'. q habitant in eo cogitationes turpes ac fordide/sicnicticoraz in domicilio. Dois q̃ẜ gram iuocare; gre vo ẽ. vt ei i opitulatione adueniat. Abluẜ gra eñ mens nõ pot illuminari: ad pticplãdam multiplicẜ futuri seculi pulchritudinem. Et nisi sanctificatũ fuerit cor: nõ venit gra in hoie. Si aũt illuminat' a gra virtutes optias acq̃fierit: sibiq̃ emẜdatione q̃ẜ adept' ẜ reputauerit: multũ semetipm fallit. Neq̃ is firmitatem sua ẜ intelligens: emul' nãq̃ sibi exiis hmõi ,pcul a se gram deturbabit. Cũ vo q̃ẜ opitulationẜ acq̃rẜ: gram diuina agnouerit. q cũ fuerit corroborat' vt virtutes obtineat/gloificauerit deũ. q dixerit. gtia miseratiõib' tuis dne qõ me idignũ gram tuã, pmeruerit fecisti. q quẜ admodũ voluisti emẜdasti i me q̃ tibi fuerãt placita: hmõi agnoscẜs fragilitatẜ suã: festinabit se diuine gre templũ pparare. q tũc efficit in eo gra ipa sacerdos. atq; ipsa oblatio. et esca spãlis. q q̃ mãducat: imparor. q regnũ. edificũ q̃ q̃ edificat. Efficit q̃ẜ ciuitas. q mur' inexpugnabilis. q ab oñũ malo eum custodiet. do nec ab Ꝑsecto ad phennã vitã. q in futuꝫ seculum transferat.

La. XI. Inducẜs inuitatione auctoris auxiliũ spondẜtis: q ad ablutione vitioꝫ pluadentis. Et vt ad ipm iclinent inuitat: exptũ se ꝓsiliatoꝫ. pteftat. q offert. ꝓsiliteꝫ vt ad pfectam singularẜq; pudicicie virtutẜ festinẜtqm excellẜter cõmẜdãs pulchras inducit ꝓsilitudines/tãdẜ eos deflẜs q illã habuerũt. q pdiderũt.

Nclina ad me

aure tuã dilectissime mihi/et ero tibi ꝓsiliator: si ad vitã vis eũ q̃ puenire. O mẜbrũ meũ si desideras introire. q si ꝓcupiscis britudinez dñi dei tui, dicito mihi frat' cur abluis faciẜ tuã aq̃/vt. primo tuo placeas. Nec oũ q̃ẜ respulsũ vitia passiõis carnis tue. si doꝫ adhuc vitio detineris. Si aũt vis lauare faciẜ tuã/dilue eaꝫ lachrymis. q abluẜ eã cũ fletib'. vt in ꝓspectu dei. q scoꝫ angeloꝫ cũ claritate refulgeat. Facies siqdẜ q̃ abluit lachrymis/fit mare sibile decoreꝫ acq̃ret. Sicdicis forasse mihi. Cõfundoꝫ fordidam ac deformẜ faciẜ pferre/q̃ẜ si in cultã faciẜ. q pedes fordidatos cũ ordẜ purificato habuerũ/sup claritatẜ solis cũ dei angelis refulgeb. Quid etiã risum indifferent' pfers/nõne flere ac lugere te dixiti. Cu vo h relinquẜs risib' incõditis demoraris. q h vñ: nisi ex eo qõ non desiderasti deũ i ꝓspectu dei'/nec timeas supplicia eius

Qui igit ẜptatiões exptũ. potit cõmonere eos q necdũ expti sunt. Et q in manib' latronũ incidit/potit viãtes cautos ac diligentes efficere. Quia q̃ ẜ tego ex pte ẜptat' sum ,ppr' signicẜ meã siqdẜ ad hoꝫ tnmõ cautelam habui. q mea ignauia ac pigricia. q hac me felicitate cõstituit. ob hiq̃ cupio dilectissimi ꝓsiliatoꝫ existere gregi electo christi. ne ob vitia carnalia/q̃ẜ seculare voluptatẜ ab illa claritate priuemini. q a thalamo sponsi pleno leticia. q exultatione cũ dedecoꝫ abijciamini. Laboꝫ abstinẜtie vfe/velut somnũ. q. reẜes aũt laboꝫis senarrabilis. Attẜdite vobismet ipsis. ne ab vtrisq̃ prib' coꝫuatis. q. p vtrisq̃ vltionẜ exoluatis. q festinate potꝫ pfectã virtutem acq̃rere/q̃ adornata cõib' q̃ẜ diligit deũ. hãc si possideritis/numq̃ deũ exaspẜrabitis. nec mali aliqd. p.timis vris facietis. Hecãt singular/ virtũ vocat/hñs in se pulchritudinez diuisaꝫ virtutũ. Quẜ admodũ eñ regale diadema/absq̃ lapidib' pciosis. q elect' margaritis cõponi nõ pot. ita q hec singularis pudicicie virtus. absq̃ pulchritudine diuersaꝫ virtutum/nõ valebit ꝓsistere. Nã q plena regali diademati compabit. Sic eñ in eo si vn' lapis vel margarita defuerit/fulgure sup caput regis decenter nõ pot. ita q h singularis virtũ si deha buerit vnã specie ceterarũ virtutũ. pfecta virtũ noiari nõ pot. Assimilabit' rursum copiosis dapib'/cõditis. salis vo suauitatẜ nõ habẜtibus. Quẜ admodũ q optime dapes/absq̃ sale inutiles sunt. ita etiã h singularis virtũ/in oi pulchritudine diuisis virtutib' adornata. si charitatẜ circa deũ. q. primũ nõ habuerit. abominanda foziter. q inutilis habebit. Rursuꝫ si milis e pfecto alphabeto. ppriis lris adornata. Et si q̃ẜ ex eo vnã auferat lram/totũ oiuꝫ ofiino ad nihilũ ꝓstituet/ita q h singularis virtus. si ex oib' virtutib' vnã mn' habuerit/tota inutilis repit. Compabit etiã forzissime aqle iuꝫ firmamẜti celsitudinẜ guolãti. q̃ cernens

escā in laqueo: tota se alarū velocitate: cū ingenti ipetu in eo depoſuit. Volēſq; eam inde prahere: cōprehēſa ē ſūmitas vngule ei⁹ in laqueo: q ob dolorē ei⁹ hūiliabīt ois fortitudo ei⁹ ⁊ totūq; corp⁹ ſuū extra laqueū ē. ois aūt virtus colligata ē i eo. Sīl⁹ ⁊ h ſinglar; vt⁹. ſi fuerit iūcta in vno aliq negocio ⁊ renox: tota in eo ſtl⁹ colligat. Et qdē totū corp⁹ pfectionis ei⁹ abſq; vinculis ē. ois aūt vt⁹ in tra hūiliata ē. Et quēadmodū nō valebit aqla, pter capionē vngule, in aeris altitudinē volare: nisi fuerit liberata: ita ⁊ vt⁹ h, nisi a frenis negocijs libereē, pfecta ē nō potit. Quis ē q nō habeat lachrymas, veniat ⁊ defleat mecum? Et q nō habet cōpūctionē, cōſiderās intelligat. Diſcat q̄s diligēter ab his q in hac virtute ſunt querſati. q̄ q̄rūdā querſatio. pſos ad celum puenit. veniensq; ad portas. in regnū. p hibita ē introire. Hoc ārō dico dilectiſſimi. dā querſati q̄dā in hac quā pdixim⁹ virtute, et adornati ſunt ea. ⁊ēplātes ē q̄ i regali diadema ⁊ ppt exiguā rē. tale ac tārā virtutē ad nihilū deduxerūt. Colligata ē eīs mens illo⁹ ſollicitudinib⁹ rēnox: negocioru. ⁊ ob huiuſcemodi vinculū. acq̄ſita vt⁹ in celū ītroire nō valebit.

Ca. XII. Dicto: occaſione exhortās eū q̄ ptracta pudicicie ⁊ caſtitatis virtutē habet. ne illā amittat tradēdo ſe in vincula inimici. idoneū exēplū adducēs ar q; demoſtrās quō h virtus liberari poſſit: ita vt nihil ei nocē poſſit.

Vide ergo charissime mihi. ne tenetipm inimici alligandū vinculis tradas: ⁊ āmirabilē virtutē deſtruas. quā multis laborib⁹ ac q̄ſiti. neq; celeſtes portas. acq̄ſitā virtutē ītrare. phibeas. ne cōtā ſpiritali thalamo. fuſioē adopta. niſtat. neq; p vnū capillū alligās cā. ⁊ ad ſolū terre infigat: ſ tribue ei fiduciā ⁊ vocem excelſam. vt exultans ingrediat in thalamū ⁊ mercedē laboris ſui poſſit. ſtāter. ac ſ̄blim voce clamare. Et obſtupeſcendū miraculū. quō tā imanis ac fortiſſim⁹ leo. p vnū capillū ligat⁹. humilis ⁊ captiu⁹ effect⁹? Leoni ſiquidē h vt⁹ compabit. oib⁹ bonis ac pfectis opib⁹ adornata: ⁊ q̄ſi ab illo vno capillo terrenis ſollicitudinib⁹ colligata ē. Quāobrē vigila dilectiſſime vigila: amoue q̄ tuas. et hūc exiguū capilli abſcide. neq; venias i derriſum. ſic fortiſſim⁹ ille ſampſon. Ad memento q̄ mille viros occidit. ⁊ q̄ſi vnū capillū. funes valediſſimas extremā portauit. ⁊ ſeipm a vinculis liberauit. ⁊ inimicos interficiens deo victoriā reputauit. p oſonē ſuā ex ipa maxilla fonte aque. pduxit. h talis ac tāt⁹ / q̄ h vnū ſa pfecerat: poſtea ſemetipm vinctu. ⁊ adūſarijs tradidit. hūiliat⁹ enimū. p eo q̄ crines ei⁹ ablati ſunt. ⁊ terribiliō illa atq; mirabilis vt⁹ ei⁹ beuicta ē. Attēde q̄ ⁊ tu nibimetipī. neq; āmirabilē caſtitatis virtutē. p pua ſollicitudinē colligādo humilies. ſ liberā eā efficies ab oibus negocijs q̄b⁹ ledit. ⁊ adornās pmitte in celū. Sic aūt eā libera. quēadmodū aqla deſcendens in. pfundū vt inueniat pciosiſſima. margaritā. Cunq; inuenerit. ptin⁹ ad excella cōſcēdit. totūq; corpuſculū ei⁹ aqs exhibetur. Aqua eīs pmāſit in loco ſuo. ipa aūt cū diuicijs prexit in ardua. Eodē modo etiā tu. ppera oib⁹ frenis negocijs liberari. ⁊ adornatus pfecta virtute. q̄ſi veſtimēto induere ea. Excuba vigilāter dieb⁹ ac nocribus hostis ac mōmētis. ne ſpolieris ab ea. hec aūt ſingular; virtus de q̄ loqmur adornata in oīni pulchritudi ne diuerſay virtutū. nullis negocijs frenis nō ceri potit. Tribulatio eīs pariētiā opaē. ge ſtas. ro ac volūtaria pauptas. ⁊ ra ē operationis ei⁹. ex ipa eīs fructificat iuſticie fruct⁹. ſic neq; ſ firmitas eā ledere pōt. ex ipa eīs virtute et gloria induit apud deū. Sīl⁹ aūt adulatiōes diuīſay rerū. neq; q̄ valebūt. ſ minuere eam ab ipſis aūt acq̄rit laudē in vitā eēnā. Persecutio nō poterit terrere ea. nec pauorem ei incuttere. Ex ipa / corona pulchra ac pfecta cōponit. q̄ deo gloriā cū gaudio. ⁊ exultatiōe exhibeat. ſ neq; nuditas pōt ei ſegnicie. ⁊ torporis incuttere. eo q̄ ex ipa ei ſtola clarit ⁊ contexit. Fames ſitī puſillanimitatē ei nō poterit generare. ex ipa eīs mēſa ei pparabit. in regno celoꝝ. Sz neq; ſ ſtrim poterit ea deſidia circūdari. ab ipa eīs pparabit ei padiſus letīcie. Neq; ro pauptas poſit ea ad illecebras diuiciaꝝ ipellere. ex ipa nāq; bitudine deum poſſidebit. Tligilie q̄s ⁊ flet⁹. corona pfectionis. ⁊ fontes puritatis ei⁹ exſtūt. Hūilitas et māſuetudo. fundamēta ſunt edificij eius.

Ro. ro nō pualebit mortificare eā. ſ neq; ſepulchrū cōludere eā pōt. neq; virtutes valebunt retinere eā. Ipi quoq; celi, nō valebunt portas ſuas claudere. cōā aia q̄ virtutib⁹ viget, ſ mox vt viderunt eā, cū gaudio referantur. Mille milia ⁊ decies denā milia angeloꝝ ar changeloꝝ. ⁊ ro ni ac dñatiōes. ⁊ pncipat⁹ nō valebūt cōminari ei. ſ cū gaudio vult⁹ ſui ſu-

348

scipiēt eā: ⁊ in manib⁹ suis tollēt, ⁊ aſi ſedē ma
iestatis offerēt eā. Exultabit q̄ pater in ea/
⁊ filij⁹ cū ſpuſcō. Exultabit q̄dē in ea ſpuſcūs
q: rēplū ſcſi ei effecta ē: ⁊ ihabitauit in ea. Ex
ultabit in ea vnigenit⁹ filij⁹/ q: ſp deſiderauit
eū: ⁊ p̄ter eū oſni pulch̄itudine iuſticie adorna
tam. Exultabit etiā padiſus: quia hereditatē
in eo ſortita eſt.

La. XIII. In p̄ſona auctoris glorificās
magnificās dñm amatorē hoim/ mittiſq; deuo
tis deꝑcatiōib⁹ benignitatē ei⁹. p mēcis illu
minatiōe. vulnerꝑ ſuo: ⁊ ſanatiōe ac gratie col
latione in ꝛpellans.

Gloria et magni

Gficētia ſoli benignimſimo atq; amato
ri hoim deo/ q̄ nob regnū p luā gr̄am
p̄ſtituit. Sana me dñe ⁊ ſanabor: q: tu ſol⁹ es
ſapiēs/ ⁊ miſericors medic⁹. Duplico bonita
tem tuā ſana vulnera aīe mee/ ⁊ illumina ocu
los mē: quēꝑ vſidēt diſpēſationēs meā: q̄ ſup
me ſp̄ efficiſ. q: ſi ſaturata ē mēs mea ⁊ gr̄a tua.
q̄ ē ſal vitat/ cōdiat eā. Et q̄d ad tē dicō dñe
q̄ cūctorꝑ es p̄ſci⁹: q̄q; ſcrutatorꝑ es renū ⁊ cor
dis. ⁊ ſol⁹ oīa noſti: Sic ⁊ra ſine q̄ ſpirit ad te
aīa mea: ⁊ deſiderat te cor meū. Qui aūt dili
git te ī deſinent/ tua gr̄a ſatiabit. Sic ēt ſp au
diſti me: etiā nūc ne d̄ſpicias deꝑcationē meā
Ecce enī q̄ſi captiua ē mēs mea: ⁊ ſolū ſaluā
torem exq̄rēs. Mitte itaq; gr̄am tuā velocit
in auxiliū meū: ⁊ ſatiet eſurie meā/ ⁊ ſiti mea
potū tribuat. Te ſolū deſidero inſatiabilē do
minū. Quis enī poterit te inſatiari/ q̄ te ex
vīrtate dilexerit lumē vīrtat/ ⁊ luminis tributo
rem: Da mihi petitionē meā/ q: dona mihi de
ꝑcationē meā: ⁊ diſtilla in cor meū ſtillā dilecti
onis tue. Aſcēdit in cor meū q̄ſi in ſiluā flā
ma charitatis tue/ ⁊ deuorꝑ ſpinas ⁊ tribu
los peſſimas cogitatiōes. Et tribue mihi co
piole ⁊ ſine penuria q̄ſi de⁹ hoī gr̄am tuā/ et
dona mihi quaſi rex regū/ ⁊ multiplica q̄ſi bo
nus filij⁹ boni p̄ſis. Si aūt in q̄buſcā p̄uat⁹ ſuꝫ
aut p̄uo: q̄ſi terren⁹ aut filij⁹ terren⁹ ſ tu q̄ re
repleſti hidrias b̄ñdictiōe tua ſiple ſitrim mea
gr̄a tua/ ⁊ ſatiaſti q̄nqꝫ milia viroꝝ de q̄nqꝫ
panib⁹ ſiple eſurīē meā ī mēſa copia bonitatis
tue. Amator hoim benignſſime ſup ſenū et
florꝑ ⁊ ſup oēm herbā viridē ⁊ rē. ſine ſuidia
in h tpe gr̄a tua effuſa ē/ q̄to magis ſuꝫ tu ozū/ q̄ te deꝑcant petitiōib⁹ largiri ⁊ p̄uenit.
Ecce enī ⁊ra fulgorꝑ coruſcat. ⁊ volucres voꝑ
ces ſuas īmutāt/ a gl̄ia mīta ſapīe tue. Ecce
aūt ⁊ra varietate florū q̄ſi ſuꝫ iodīs in dulk̄ q̄ſi
ne manib⁹ ⁊ rexīt. Exultat aūt/ ⁊ feſtiuitatem
duplicē celebrat. Vnā q̄dē, p adā ſilio ſno pri
mogenito q: viuificat. ē in ch̄rſto/ alterꝑ, p
dño ſuo/ q: deſcēdēs ſup eā ābulare dignat⁹ ē
Ecce enī vt mare multiplicat gr̄a tua. ⁊ eos q̄
in ipo nauigant facis eē locuples/ eadē gr̄a di
etā mihi loquēte ad te fiducia ⁊ tribuat. Qui
ſuſcepiſti duo minuta vīdue illi⁹ ⁊ laudib⁹ ex
tuliſti. ſuſcipe deꝑcationē tō ſonē meā/ ⁊ do
na mihi petitionē meā. vt templū ſcñ efficiar
gr̄e tue/ ⁊ vt inhabitet in me ⁊ ipa me doceat
q̄uō enī placere debeā/ vt pulſet ī mēbris mē
is atq; in viſceribꝫ meis velut in carīa. q̄ ſūt
plena cōpūctiōis atq; leticie. Adēs q̄ mea
q̄ſi q̄dā fenū cōſtringat/ ne oberrās in pctō
cor̄uā/ ⁊ a claritate luminis expellar. Gau
di me dñe exaudi me/ ⁊ p̄ſta vt vocari merear
in regnū tuū. q̄ q̄ſi errās erā. nūc aūt ſum con
gregat⁹/ q̄ erā īmūd⁹. ⁊ mūdat⁹ ſum/ ⁊ q̄ inſi
piens erā. nūc vo ſapiēs ſum. ⁊ q̄ aliq̄ī iutilis
erā. nūc aūt vtilis effectus ſum. Grex tu⁹ ele
ctus. monachorꝑ q̄ cōuēt⁹. ⁊ oīm ſcorꝑ q̄ pla
cuerūt ānte/ q̄ nūc in paciſo exultāt. ⁊ a deꝑca
cant. p me. ⁊ obſecrāt te ſolū amatorē hoīuz.
Exaudies q̄ cos ⁊ ſaluab me obſecratōibus
eorꝑ. Ego q̄ p eos tibi gloriā ⁊ laudē offerā. q̄
exaudiſti oīones eorꝑ ⁊ miſert⁹ es mihi/ ⁊ nō
deſperſiſti petitiōes eorꝑ q̄ p ſalute aīe mee. p
fuſe ſunt. Tu aūt dñe. pp̄hās tuis dixiſti/ aperi
os tuū ⁊ ſiplebo illō. Ecce itaq; os fui tui. cū
corde aptū ē/ ſiple illud gr̄a tua vt ſp te b̄ñdicā
chr̄iste ſaluator me⁹. Irriga cor̄ meū amator
hoim benignſſime/ redde rorē gr̄e tue. Qui
admodū ⁊ra pū ſerīē generatiōes ſuas nō va
let enutrire/ niſi a bonitate tua fuerit vſita ta
ſic neq; cor meū. ploq; valet/ q̄ nīſi ſūt placita
abſq; gr̄a tua ⁊ fructificare fructū iuſticie. Ec
ce aūt naſcētia ⁊re enutrit pluuia ſupue mēs/
nec nō etiā arbor naſcētia florū variet ate de
pingit. ſic etiā ros gr̄e tue/ mētē meā illumīet
vt florib⁹ cōpūctiōis ⁊ h̄ūilitat/ q̄ ſapīe eam
adornet. Et q̄d dicā. Ecce enī oīo meā iſirm
ma exiſtit/ ⁊ in q̄tates mee/ gemere me com
pellūt. Vīncat q̄ gr̄a tua. Qui apuiſti oculos
ceci/ oclos mēt⁹ mee adapi/ vt pulch̄itudinē
tuā ſp deſiderēt. Et q̄ apuiſti os ſ̄bīugalis/ apī

os meū i laudē t̃ gloriā gr̃e tue. Qui posuisti t̃minū mariboo p̃cepti tui. pone etiā t̃minus cordi meo p̃ gr̃az tuā. vt nō decliner ad dexteram neq; ad sinistrā a pulcritudine tua. Qui aqua in deserto tribuisti ploⁿo nō credēti. ꝑ cōtradicētī. dona mihi cōpūctionē. t̃ oculis meis lachrymas. vt desleā diebⁿ ac nocti. dies vite mee. cū humilitate t̃ charitate. t̃ puritate cordis. Aspropiet oro mea i ꝓspectu tuo. die. dona mihi t̃ mōnē scīn. vt tibi offerā manipulum ꝓfessiōis mee repletū. t̃ dicā gloriā ei. qui mihi tribuit. vt ei etiā ego offerā qd ab eo cepi. t̃ ad ozē eū. qui mihi tāta largit̃ ē. Exaudi dñe oronē tui. qui es sup oia bndict̃ in secla seculoꝝ Amen.

Sancti Effrem diaconi. De cōpunctione cordis. Liber p̃mus explicit.

Incipit liber secūdus eiusdē. de eadem cōpunctione.

La. I. Inuitās nos ad cōpūctionē t̃ docens quō ad illā pueniat̃. phibēs negligētiam ac pusillanimitatē t̃ exhortās vt dñm iudicem. fiducialit̃q; ei fuiam. t̃ corda nra sancti ficem. t̃ nob iuicē ignoscam. t̃ atq; de pfectiōe nra nō ꝑsumam. t̃ pulchr̃e tandē monachum agro seminato compan-

p monachus plant

Venite charissimi mihi. venite ꝓfes ac ffes grex saluator̃ nos elect̃. venite negociemur ḡ adusq; nūdine celebr̃antur. Replete lachrymis oculos vros. t̃ ianue cordis vrī oculi referent̃. Loquimini verbū vite ad inuicē. t̃ cōfestim mēs vra cōpūget̃. de regno ac padiso. Sensum bonū assumite. t̃ primus negocia trena ꝓtēpnet̃. Nemo p segnicem relaxet̃. neq; ipusillanimitatē veniēs expauescat̃. neq; timescat̃ aliquis neq; verearitur. ꝑ proni vel ꝓzobe iuocem̃ dñm nrm. et ꝓstant̃ fuiam̃ saluatori nro. t̃ festinātes ḡ scificem̃. corda nra. ppt̃ spīscīn. Cōspirem̃ ad inuicē. t̃ oblecrem̃. ignoscam̃. alteruti in toto cordeno. Seruiēn̄ sum̃. qui sine mēdacio ē dei. qui ait. Amē amē dico vob. nisi dimiseritis et. cordeo vro delicta vra alterutrum. nec ꝑ vē celestis dimittet vob delicta vra. Et ꝑ scōs aplos suos indicauit nob. qtēs fratri remittere oporteat. dicēte petro. Quotiēs si peccauerit in me frat̃ meⁿ. i dulgeā ei. vsq; septies. Ait illi dñs. Nō dico tibi septies. ꝑ septuagies septies. Nos vo inf. qū nec tertio i die. i uicē ignoscitu. Obsecro vos charissimi mihi. t̃ suplicit̃ rogo o amici mei. vigilate i hoc breui tpe. i hac vndecia hora ꝓtēdite. Jā enī vespa ꝓpinquauit. t̃ cū glia mta remunerator adueniet. reddere vnicuq; ꝓ m opa ei.

Attēdite vob. ne quis emēdatioē vitā exercear. t̃ qsi. ꝑdēs t̃ negligēs i mēsam ei. remunerationē amittat. Silis aūt ē monach agro semīato. qui cū roze i ibrib. ꝓsueuit exercerī t̃ fructificare fructū iusticie. t̃ letice. Cū autē ad suū fructū puenerit. maioz ēgerit curam agricole. Solicit̃ enī puigilat. t̃ timet ne sata sua aut repentin. grādo aut cāpoꝝ lumen ta subuertat. Ita t̃ monachus q̃ adusq; i hoc corpe deget. q̃tidie sollicit̃ curā adhibeat. ꝑ imortalitate vite sue. t̃ p negligentiā iuanuz cucurrisse inueniat̃. Gaudiū t̃ letīcia agricole ē. qū messem suā cōgregat. t̃ labozꝝ ꝑmia fuerit assecut̃. Eodē modo letabunt̃ angeli ōi in celis. qū quis metuēs deū cursum. ꝑpium ꝓsūmauerit replēs horrea. Agricola in securitate ꝓstitut̃. epulat̃ atq; exultat. t̃ monach̃ cū in horrea fuerit posit̃. i. in mānsionē eterne vite. festim ascendant diuicie eius ad celum.

La. II. Excitās nos ad vigilātiā in bellī certamine. vrutēq; nrām ꝓsolās ex vrute dñi qui ē agonista nr. atq; exhortās ad mutuum adiutoriū. vt sic in vnū inuicē cōspirātes adusariū nrm ꝓfundam̃ ac supem̃. t̃ deū honorificem̃. Et ob hc cōmēdās multitudinē monachozū simul deo militantiū. multis reb̃ tam multitudinem monachoꝝ q̃ singulos monachos compando.

Vigilemus dilectissimi mihi. vigilem̃ donec in bello ꝓstruti sum̃. t̃ ptra diabolū dimicem̃. Pugna quidē ei. i. pmptu ē. ipe ārfirm̃ ēxistit ac debil. nr ārt dñs t̃ agonitheta qui ē rex regū hic qui alacrit̃ dimicauerit. t̃ vrutē pstat. t̃ coronā imarcessibilē. Queādmodū ei puluis a vehemētia vēti spgit̃. t̃ ipugnāta t̃ adusari nr̃ ad nihilū rediget̃ qū vox nra i di laudib̃ ꝓlonat. t̃ ofones nr̃e plene lachrymis dño exhibēt̃. Nemo q̃ segnit̃ agat nec tictat. ꝑ is q̃ fort̃ ē infirmiozē adiuuare festinet. t̃ q̃ alacer ē. pusillanimē ꝓsolet̃. Qui abstinēs ē iordinatū t̃ ihonestū i creper t̃ obiurget. Sic enī inuicē ꝓspirātes t̃ pariter triūphātes. cōculcatoꝝ ē nrm ꝓfundim̃. t̃ dñm nrm q̃ i celis ē honorificem̃. Sci q̃ angeli in nos letant̃. t̃ q̃ videt̃ nos t̃ audiūt de nob edificant̃. Pa-

350

radisus fructib⁹ leticie ac varijs flozib⁹ plen⁹ multitudo ē monachoz⁹ in idipsuz adoznata in dilectione dei. Quasi fons bon⁹ ⁊ aq̃e ex undantib⁹ multitudinē arboz irrigās/ multitudo ē monachoz⁹ inidipsum psalmoz⁹ cursū cāt⁹ lach⁹ymis irrigātiū. Sic ciuitas murata ⁊ munitiōib⁹ circūsepta/ multitudo ē monachoz⁹ inidipm alterutrū ꝓspirātes in dilectione dei. Diadema ⁊ textū lapidib⁹ pciosis ⁊ splēdidis margaritis/ multitudo ē monachoz⁹ inidipm in ome op⁹ bonū ornata. Nauis repleta regalib⁹ opib⁹/ multitudo ē monachoz⁹ inidipm plena dñi charitate. Oliua speciosa ac fertilis/ multitudo ē monachoz⁹ inidipsuz ꝓfirmata in dilectiōe dei. Imago regalis habens āmirabilē histoziā/ ex oīb⁹ electi coloribus/ ⁊ flozū varietate depicta/ multitudo est monachoz⁹ inidipm diuersis virtutib⁹ adornata. Castra scōz⁹ angelōz⁹/ multitudo ē monachoz⁹ habitās inidipm: mentē suā sp hites ad deū. Sic mel ⁊ fauus ozi applicat⁹/ sic risio fratris cū charitate ⁊ hūilitate ad pximuz suū. Sic aq̃ sitiēti in estu: sic fmo ꝓlatios fratrēin tribulatiōe ei⁹. Sic q̃ cadenti porrigit manū ⁊ erigit eū/ ita ⁊ fmo vite ⁊ ꝓlatiōis erigit segnē aiam ac pusillamē. Sic sata/ lata ⁊ electa ⁊ bona in terra culta ⁊ optia: sic in aīo monachi cogitatiōes bone ⁊ vriles; Sicut alligatura bona ⁊ fortis in edificio/ ita in corde monachi magnanimitas. Sic lāpas lucida in loco tenebzoso refulgens; sic monachus mēte sobria/ ⁊ corde vigilāti in tpe psalmodie sue. Sic vinculis ⁊ catheniis cōstringit aqla: sic monach⁹ mūdi sollicitudinib⁹ innodat. Sic spine ⁊ tribuli in agro optio, sic cogitatiōes turpes ac sordide i aīa monachi.

Sic cancer ꝓēs ⁊ putrefaciēs carnes: neq̃ sine fānitatis recipies: sic memoria malicie in aīa monachi. Sic xmis corrūpit lignū: sic ini micitia corrūpit aīaz monachi. Sic tinea extermnat vestimentū: sic detractio aīam monachi. Sic lignū excelsum q̃dē ⁊ speciosum/ artiū ifructuosum. sic monach⁹ supb⁹ ⁊ isolēs.

Sic fruct⁹ delectabilis/ ⁊ speciosus extrinsecus: putrid⁹ ⁊ ō intrinsec⁹: sic monach⁹ emul⁹ ⁊ iuidia plen⁹. Sic q̃ iactās lapidē fonte purissimo ⁊ arborē plenā fructib⁹, ⁊ trāsplantet eā in aliū locū/ fruct⁹ ei⁹ marcescūt/ ⁊ folia arescūt sic monach⁹ de relinquēs ꝓpriū locū, ⁊ vtūsa plustrans. Sic edificiū fundamentū nō hīs supp̄ petrā: sic monach⁹ patiētia nō hīs in tribulatiōib⁹ suis. Sic aīas q̃s ad regem ⁊ loquēs ei vocat⁹ aūt a suo suo relinquat regez ⁊ se ad cōfabulatiōes fui; uertat: sicut monachus in psalmodia sua/ si intentionē mentis sue a deo reflectat. Sic pond⁹ salis depmit ifirmū: sic monachū somn⁹ in tpe psalmodie sue. Intelligam⁹ q̃ charissimi cui assistimus.

Sic q̃ angeli cū timore ⁊ tremore hymnū cātantes astāt/ ita ⁊ nos debem⁹ cū corde puro ⁊ mēte in psalmodijs nr̄is tpe of onis / coram deo cōsistere. ne cor pe q̃dē videamur assistere. sensib⁹ xo negocijs frenis puagari. Sic eīm nauis fluctib⁹ pelagi circūfert⁹/ sic ⁊ monachi mēs in terrenis negocijs puagat.

Ca. III. Exhortās ad trīptatiōes sustinēdas ⁊ ducēs ea in q̃b⁹ ꝓfitet gloziatio monachi docēs q̃ quō is q̃ virtijs pociupat⁹ ē pullare debeat ad ostiū dñi/ q nō deerit si pulsans pstiterit: sed misericorditer subuenit.

Egregem⁹ ergo cogitationes nr̄as a negocijs frenis: vt gliaz apd dñm nr̄m ꝑfremere amur. Sustineam⁹ aduersarij trīptatiōnē: vt gloriā pcipiam⁹. Gloziatio aūt monachi patiētia i tribulatiōib⁹ suis. Gliatio monachi lōganimitas cū charitate. Gliatio mona chi: cū nullas res pnt⁹ secū possidē/ desiderat. Gliatio monachi ⁊ laus i spectu angelōz ⁊ hoīm. hūilitas ⁊ simplicitas corde. Gloziatio monachi. vigilier⁹ flet⁹ i ofonib⁹ suis. Gliatio monachi. mālucutudo corde ⁊ silētiū. Gliatio mōachi q̃ deū toto corde dilexerit, ⁊ pximū tāq̃ seipm. Gliatio monachi. abstinētia escar ⁊ a multiloqo ligue. Gliatio monachi. q̃ ꝓxio tāq̃ sibiipi cōpatir. Gliatio monachi. q̃ xba ei⁹ opib⁹ ꝓsonāt. Gliatio monachi. q̃ in loco suo pmaner. ⁊ si hucatq̃ illuc q̃ senū a vento trāsferr⁹. Heu mihi dilecissimi. q̃z fact⁹ sū sic machina seu follis fabri ferrarij. q̃ repletur et euacuatur nec aliquid in se continet ventū. sic ego enarrās virtutes christi. ab oīb⁹ his lōge me sentio. Glia ⁊ adoratio magnitudi ei⁹

Charissimi si quis vr̄m poccupat⁹ fuerit cogitationib⁹ sordidis ac turpissimis. nō negligat nec segniter agat. neq̃ in desperationem lemetipm adducat. ꝗ effundat cor suū in conspectu dei. ⁊ ingemisces/ defleat ⁊ dicat. Exurge dñe/ intrēde iudiciū meū. ⁊ iudica me secūdū iusticiā tuā. Opus manuū tuaz sum: vt quid

dereliquisti me? Quare faciē tuā auertis: obliuisceris humilitatis mee? Quia plecut' est inimic' aīam meā/ humiliauit in ſra vitā meā. Infix' ſum in limo/ pfundi/ t nō ē ſubſtantia. Suscipiat me gſa tua dne vt nō pereā. Si ira pmaſceris/ t inuocaueris deū. cōſeſtim ama tor hoīm dē/ mitter gſam ſuā in cor: tuū. t cō ſolationē tibi t requiē a laborib' tuis/ in expu gnatione quā ſuſtines cōferet. Talem gha bentes benignū dñm. nō negligam'. t talez miſericordem ſaluator ē habēres nō ſegniter agam'. Donec hic degim' miſeret t ſaluat. t remiſſionē n for tribuit delictor. t iniquitati bus nſis. ſi nos voluerim' ignoſcit. Quis nō ām ireē. q: plachrymas hui' b: euiſſimi tē poris/ pcta dimittit. t ipa vndecima hora/ mi lium nos vulnerū ſauciatos p lachrymas ſa nat: Et rursum cū ſanauerit. mercedē oferet lachrymar. hic eſſi nſm ē ei' gſam inuocare vt ſanet. t mercedē exhibeat ſanitatis. Nō ḡ negligam' frēs. festinem' ſanari. q: vt ſuperi' memorati. b miſeret de' p gſam ſuam. ibi aūt nequaḡ. ſi iuſtū iudicū. t vltio t retributio geſtorū ē. Ibi miſericordiſſim' ille abra am. miſericordes inueniet. t qui. p ſodomitis vt ſaluarent. fuerat depcatus. ibi. p vno pec catore vt miſcōiam inueniat/ minime depcat.

Nō ḡ cōligēt' mens nſa negocijs. t renis fra tres chariſſimi. festinem' cōparticipes fieri oīm ſcōr. t coheredes venerabiliū patrū no ſtroū/ vt nō puemur a cōuerſatione eor/ ne q: a btā claritate ipor ſepemur. Feſtinemus aūt magis. vt cū pfect' ac fidelib' coronemur ſin vo vt cū multis placētib' laudē pconij me reamur.

Ca. III. Beatificans digne deo militā tes. t coronā eēne fritudinis. pmerētes. exclu denſq negligētiū excuſationē. t plib' eos rō nib' terrēs/ ad vigilātia. t cōpūctionē puocat.

Beat' qui in agone certauerit. vt cū pfectis victorie coronā accipiat. Miſerabilis vo qui b tps vite ſue negligēter. ſūpſerit. vt idīgn' ſit etiā cū minimis collaudari. Btūs qui pro mereuerit claritatē illor. t btūs qui dīgn' fuit laude eor. Btūs qui. pmeruerit coronā illor. t btūs qui dīgn' fuerit i numero eor. eē. Be atus qui. pmeruerit hereditatē eor. t beat' qui dīgn' fuerit mēſa cōuiuij eor. Btūs qui epulationē eor. pmeruerit degustare/ audire vocē illā. Venite bēdicti pris mei/ possidete regnū q̄ paratū ē vob a cōſtitutiōe mundi.

Quā excuſationē ſi neglexerim' habebim' vbi ſecularis hō interdū excuſationē obtinet vtpote qui in ſeculo colligat' eſt. nos ad quid dicem'/ i quib' nos ē ſi peditos cauſabimur?

Timēdū ē. t tremēdū/ ne forte hi q nos pſti tutos b laudib' eſſerūt. illic nos deridere inci piant. t q̄ b nos beatificāt/ illic nos ſil' expo bāt. t iſultēt nob. Pe ē chariſſimi mi deſidia no bis aut ſollicitudo mūdi dulceſcat. t amarica ri nob et rem ignis. t imortaliū v̄mij ſupplicia ſentiam'/ deſleam' modicū/ vt a fletu perpe tuo liberemur. Vigilem' ſobrie paulip' cha riſſimi. Cur nō ſuademini ſaluator nſr. t mo ne. q: aduēt' ei' q̄ſi fulgor. coruſcās. t repēte adueniat. Nō intelligtis q: nulla fiet opi nio. ecce h aut ecce illic. nō p̄tme ſcit/ q: vnuq̄ q̄ſq: p̄m op' ſuū hora illa recipiat. Attēdite vob ne vos ſbito cōpehēdat. t culpare noſ metipos ſcipiam' nihil. p̄ficiēres. t vnuſquiq̄ q: plorās atq: eiulās dicat. heu mihi cur ne glexi/ heu mihi felici. ſre. t ēpſi. Et multum āplior. a ſpeſſura ſua afferet. t i nullo. p̄ficiet.

Credite mihi dilectiſſimi. q: iā vndecia hora ē. credite q: ſſimario hui' ſecli appropinq uit. Aut niſi oculis vris videriti/ fortaſſe nō cre diti/ Elidete ne i nos fmo. pphetic' adipleat dicēs. Tle q: ocupiſcunt diem dñi. feſtinemus ir aq: ne iueniamur ſic fu' ille. q̄ adueniēs dñs ſu' repit dormiēt ac negligentē.

Ca. V. Suadēs occaſiōē dictor. vt ipor tune deū depcemur. ḡten' nos liberet a furu ris malis. t regni ſui principes faciat/ plures ad ducēs cōpūcti cordis obſecrationes/ petitiōes atq: ſupplicationes quib' exorādus ē dñs.

Vnde queso vigilem'/ ne. t nos ita iueniāur. Im portune atq: impropbiē dñm nſm glorificem'. ac depcemur eū vt nos a tenebr ſtridore dēnū liberet. t regno ſuo nos dīgnō efficiat. Obſecro re ſaluator. mūdi ie ſu xp̄e/ reſpice i me. t miſere mei. t libera me a multi tudine iniquitatū meaṛ. Spre ui enīm oia q̄ feci ſti mecū a iuuētute mea. Me eſſi idiota. atq ſine intellectu. fecſti vas repletū ſciētia ac ſa piētia. t multiplicata ē ſup me gſa tua. t ſatia uit eſurie meā. t refrigerauit ſitim meā. t illu minauit obſcuritatē meā. t egeſſit ab errore cogitationes meas repleuitq: ſinus meos.

Et nunc adoro/ obſecro/ procido queṛ ac ſuplico/ confitens infirmitatem meam/

Propt tuã bonitatẽ siue fructũ gr̃e tue p̃fua eã mihi in thesaurũ tuũ vt rursũ mihi tribuas eã in illa die ne iterꝫ irascar ꝫ amator hoim.

Nõ enĩ sustineo fluct̃ inundatiõs ei nõ od secro te ꝫ pterue agẽs ꝫ cr̃ã sup̃ modũ multiplicata ẽ sup me. Lingua enĩ mea ifirmata est nõ occurrẽs dissere re eã. Obstupuit aũt et mens me nõ sustinẽs multitudinẽ fluct̃ eius.

Imago t̃ splẽdor bẽdicti patris da mihi refrigeriũ a fluctib̃ vt ignis cor meus renesc̃ cõburet. Abi ei a tribue rursum ꝫ salua me i regno tuo ꝫ ne memineris iniq̃tatũ mearu ꝫ audebo postulare. Da mihi petitionẽ meam ꝫ facito apõ me mãsionẽ cũ bẽdicto patre tuo in die aduẽt̃ tui ꝫ da mihi petitionẽ meã q̃ tu sol̃ dator es vite mee. Quoniã q̃ iniq̃tates mea ab oĩb̃ notis meis ꝫ suscipe lachrymas meas. Apropiquet ad te fletꝰ meꝰ. memento etiam lachrymarũ meaꝝ quas pduxi i cõspectu sc̃orũ martyrũ tuorũ. Miscõiam inuenã in illa hora terribili vt pregas me sub pennis gr̃e tue. Si aũt voluerĩ facere mecũ f̃m iniquitates meas. Heu mihi miserabili.

Amator hoim benignissime legio a te gregem porcorũ abs̃q̃ lachrymis postulauit ꝫ dedisti ei. Ego aũt cũ fletu ꝫ geminibus supplico bonitati tue ꝫ libera me ab iniq̃tatib̃ meis et dona mihi regnũ tuũ. In me itaq̃ pcõze demonstra ineffabile misẽdiam tuã ꝫ fac me p̃ticipem latronis illꝰ. q̃ p vnũ verbũ beres p̃ad̃si effect̃ ẽ. illuc me introduc. ppt tuã benignitatẽ. Absconda q̃s ibi inꝰ medũ arbor̃ eius. videã locũ vbi adã occultat̃ ẽ. cũ alacritate ꝫ letitia. vbi dictũ ẽ. adã vbi es. Ad oronẽ et gloriã tibi offerã. q̃ exaudisti oronẽ meã. ini q̃tates desperisti. O dñe pone lachrymas meas in ꝓspectu tuo. sic in. p̃missione tua. vt reuertat inimicꝰ meꝰ retrorsum ꝫ expauescẽs conturbet. cũ viderit locũ q̃s p̃parauerũt manũ tue. Expectãs aũt inimicꝰ me videre in loco quẽ mihi p̃paraueras. ppt delicta mea. videat in loco vite. Et cõuertatur in tenebras conturbet. quia nequaq̃ volũtas eꝰ effecta ẽ in me. Ita benignissime. ita amator hoim. ita q̃ sol̃ es sine pcõ. effunde sup me ĩmẽsam misericordiã tuã. Da mihi vt ego t̃ bi q̃ diligunt te. regni tui efficiamur heredes. et videntes gloriã tuã adorẽmus bonitatẽ tuã. Ella p̃ri q̃ fecit nos. gloria filio q̃ saluauit nos ꝫ gloria spiritui sancto q̃ renouauit nos.

Sancti Effrem de cõpunctione cordis. Liber secũdus explicit.

Liber eiusdem de Iudicio dei. Et Resurrectione. De Regno celorũ. c mũdicia aĩe.

Ca. I. Exhortãs nos vt mẽtes nr̃as p̃ eparemus ꝫ emũdem̃ insistamus q̃ vt celestia sapiam̃ ꝫ eterna sectemur. ad illos q̃s. p̃missiones tendam̃ de q̃b̃ oẽs sancti suspirauerũt Iudicij die expectãtes. cõditiões illꝰ dei atq̃ iudicis exponens.

Gloria omnipotenti deo. q̃ os nostrũ sup̃ no ut̃ nu apuit. ad enarrãdũ de nubib̃ terribilibus miraculis. de q̃b̃ oẽs sci a seculo cecinerunt. Quia ignorare vel obliuioni tradere. i p̃sentia ꝫ grãde piculũ ẽ. q̃ ꝫta post excursũ zyre. pcrõrũ. p̃ supplicia. vel ꝫta iust̃. p̃missa sunt p̃mia. Idcirco p̃parare mẽtes nr̃as. ꝫ mundare debem̃. omiq̃ vrute insistere. ꝫ opaꝫ dare sp de celestib̃ sape ꝫ sublimia ꝫ eĩna sectari. ꝫ p̃ẽnẽtres tpalia desideria. ad illas. p̃missiones tendẽtes. de q̃b̃ oẽs sci suspirauerũt. et a lõge eas aspiciẽtes. p̃ fidẽ ꝫ patiẽtiã ꝫ tribulationẽ. longitudinẽ eũ. a io p̃tulerũt. fidelẽ existimãtes eũ q̃ reprõmisit. Hã oĩ carcere tristiorẽ cõmorãtões cor̃ pis arbitrãtes. exspectabãt illũ beatitudinis d̃nĩ dĩ splendicidũ. in quo fulgebũt iusti vt sol. in q̃ eũã filꝰ dei cũ gl̃ia et scis xrturb̃ suis. pescẽdet in nubib̃ celi. Ve niet enĩ in vrute brachij sui ꝫ opa vnꝰ cuiusq̃ cor̃ ipo. ꝫ colligẽt scõs suos a sũmo celi vsq̃ ad sũmũ eꝰ. cũ ẽ i tolerabilis potẽtia. i q̃ celi resoluenẽ vt liber. ꝫ tra. p̃ducet oẽs q̃ a secło deuerũt. Ahõtes ꝫ petre ꝫ oĩs arida obstupescent a facie eꝰ. cũ venerit iudicare viuos ꝫ mortuos. Et vniũsl̃es tremor̃ apprehendet. ꝫ vrutes celorũ contabescẽt. eo q̃ multa nimis erũt castra eꝰ. ꝫ fortia opa f̃monũ eꝰ. Rubis etiã pluuis pedũ ẽ cõminãs mari. ꝫ iniccãs illud. Veniet q̃ d̃ñs cũ indignatiõe ꝫ ira ꝫ tanẽ. p̃ella cursus eꝰ. ꝫ ignis p̃bit ãã faciẽt eꝰ. Audiẽt xo q̃ in monumẽtis sunt voce eꝰ. ꝫ. p̃cedent q̃ bona fecerũt in resurrectione vite. q̃ xo mala egerũt in resurrectione iudicij. Tũc apparebit illꝰ terribile iudiciũ christi. in q̃ thzom apponenẽ ꝫ multa milia angelorũ astabũt. Fluuꝰ igne curret ãã eũ. ꝫ libũ apienẽ i q̃b̃ singlorũ acta ꝫ ꝫta sũt.

Ca. II. Exrememorãtiõe d̃ei Iudicij. excitãs nos ad vigilãtiã ꝫ ad imitationẽ scõrũ patrũ vt a p̃fe familias christo d̃ñe in eĩnã mãsio

ooo nullus
proprij

nem recipi mereamur: multas illi⁹ mansiōis
conditiones exponens.

Propter reme
p morātes die illū / in q̄ b oia dīs re-
uelabit. cū venerit gloriificari i ſcis
ſuis. nō negligam⁹ ſ̄ res plecitſſim: nec in p̄
ſentib⁹ ⁊ caduc / reb⁹ / ſāq̄ i ea nis ⁊ phēnib⁹ de
lectemur. Ho obdo: miam⁹ ſomno neqſſimo
Somnū ārdico pctm ⁊ mortē. Ho obliuiſca-
mur ſcōz partz / q̄ h⁹ vite nſe ducēs optimi ex
iterutū ārū ꝛtēplātes ꝛiſtationē / imitemur ſi
dem q̄ circuiert i melot⁹ ⁊ pellib⁹ capnis egē-
tes. ꝛgustiis afflictiis ꝛtidie. p ꝛpi nolo mortem
tes. Scio eīn quā plimos obdormisse: ⁊ nūq̄
de die illa tribuli cogitasse. Qui sine dubio / cū
venerit ſpōſus / excludent a thalamo. Nos q̄
oī custodia ſuem⁹ cor: nſm expectātes p̄ſem
familiaz / christū dōm ac deū nſm: q̄ cū diues
eēt. ppt nſam ſalutē paup fact⁹ ēt ⁊ ifirmitatē
nſam / volūtate. ppria i ſemetipm ſuſcepit. nā
idcirco paup fact⁹ ēt vt nos diuciaz suaz soci
os faceret ⁊ ieffabil ſuſe glie principes demō-
ſtrar et. Jō crucifix⁹ ēvt nos a cruciatu ⁊ prā-
te diabolī liberaret. Hūc q̄ diligē ſine int⁹ missi-
one edebem⁹ / ⁊ ab ipo q̄s diligi mereamur: ⁊ il
luci mātione illā q̄ apō p̄ſem ꝓparata ēi tro ea
mus: ⁊ vidcam⁹ lumē i lumīe. Terribil ēi erit
dies illa: ⁊ aduēt⁹ magn⁹ ⁊ pclar⁹ nimis. ⁊ q̄s
idone⁹ ei erit. Ipopt q̄b has ꝓmissiōes hītes
ieffabiles ⁊ tremēdas: ⁊ cultem⁹ exultatiōe ei
enarrabili ⁊ gloſa. Abluam⁹ ſ̄ pcedāter aīas
nſas lach⁹ymis: ne radix amaritudinis rursū
germinās ſpediat. Per hāc ꝛo inq̄nāt mīri:
vt illo puriſſimo ac ſplēdiſſimo lumīe ſ̄ituti-
ti / i q̄ nō ē ruga vl macula ꝛtēplemur i estima
bile ⁊ bātm christi ſaluator⁹ nſ̄ri naturā. vt pr⁹ ⁊
filij ⁊ ſpuſſcūs: vbi ꝛtēplabimur oēz naturam
ãgelo: ⁊ archãgelo: ⁊ virtutū ⁊ pātū. Ibi ffres
videbit / q̄ a ſecl⁹ ſunt fuata ieffabilia bona.
Ibi videbit / ſcām ciuitatē: q̄ ē oiuz i pātz lugē
tiū mat⁹. Illic ex vberib⁹ ei⁹ ꝛſolatiōis lac pota
bit / illic de tor: rēte epulatiōis bibet. Illic vo-
cabimur filij dei: illic apienk nob⁹ porte regni.
⁊ ꝛtrabit / i penetralib⁹ p̄ris. Illic vob⁹ ostēdit
oēs ſcōs ſuos: illic aparebit vob⁹ ſol iuſticie.
Illic egrediemi ⁊ letabimi: tāq̄ vituli ſoluti a
vinculis. Illic trāſformabit de⁹ cor⁹ hūilitat⁹
nſe: ꝛ ſormē cor⁹i claritat⁹ ſue. Illic renouabit
ſic aq̄le iuuēt⁹ vra. Illic trā rep: omissiōis vi-
debit / illic ib alis pregemi. quēadmodū ſi mf

filiū. pregar ſuū. Illic videbit / ⁊ letabimi: ō q̄
bus i b ſecl⁹ ſine ceſſatiōe plāxū / ⁊. Illic pcipie
tes cozonā pulchritudis: ⁊ veſtē iocūditat⁹ de
manu dni / dicer. Letēt aia mea i dño: induit
ei me i dūmto ſalut / ⁊ iuſticie. ⁊ circūdedit me
veſte leticie. tanq̄ ſpōſo circūpoſuit mihi mi
trā: ⁊ tāq̄ ſpōſaz ornauit me ornamto. Illic ſa
turabimi: q̄cūq̄ eſurit / ⁊ ſtit / iuſticiā. Illic
fulgebit / ſic ſol: i throno p̄ris vr̄i. Illic imorta
lia ſecl⁹ / ⁊ manētia iueniet. Illic dñabit vob
ſine pturbatiōib⁹ / ⁊ fluctib⁹ lōgitudo diez. Il
lic voz letātū ⁊ exultātū / illic vob ꝓparat⁹ ē
loc⁹ i domo dñi / ⁊ muro ei⁹. ⁊ nonq̄ ſempitnū
q̄ nō delebit. Ipe ei dīs nomē ē vr̄m. Jā nō
erit vr̄i ſilis q̄ cōſ: ſi vr̄i fuerit / ⁊ fecerit / i celis
gaudiū. i die illa q̄ iudicabit de occulta hoīm
Illic i iueniet / fiducia: vbi effugat dolor ⁊ tristi
cia. Si cū recordamur de die illa tremēda / et
aduētu dñi gloſo. cū venerit ſcōz oīm mlitru
dine ꝛ ſtipat⁹. i q̄ celi magno i petu trāſiēt / ele
mēta ignis calore ſoluent.

La. III. Exhortās nos ad ꝓparationē il-
lius terribilis examinis / i q̄ oēs act⁹ nr̄i cogita
tiōes ⁊ eloq̄a arguent / vt etiā tōo tpalia ⁊ tre
na atq̄ tritoria nō ꝓram⁹ / ſ̄ intutū nſm ad
ſcōs deflectam⁹. q̄ ppt celestis patrie deſide-
riū plima ſunt ꝓpeſſi. q̄s ſimitati fuerim⁹. cū
ipis quoq̄ cōregnabim⁹.

Reparem⁹ er
p go nos / ſine macula iueniri in illo
tribili christo examīe. In q̄ oēs
act⁹ nr̄i / cogitatiōes. ⁊ eloq̄a arguent. Hā et
ꝓ popib⁹ ⁊ ꝓ mnōib⁹ ociosis. ꝛ. p desideriis
idonestis aspectib⁹ ⁊ oīb⁹ actib⁹ vl manifest⁹
vl occulti / q̄ ab origine mūdi cogitata vel ge-
sta ſunt. ⁊ p merit⁹ ſuis / ſinguli iudiciū ſumēt
⁊ rōnē ſinguli reddēt. Ergo ne gloziā nſam i
trenis q̄ram⁹: ne carnis curā i deſideriis faci
am⁹. nec tpalia ⁊ corpalia diligam⁹. ne talētū
nſm ꝛfodiam⁹ i ⁊ trā. ne cōnumeremur fatuis
ꝛginib⁹. ne ib mūdo vtamur. ꝛo q̄ pteriet ei⁹
figura. q̄: ⁊ ſi dom⁹ nſa h⁹ habitatōis diſſolua
tur. nō manufactā erhā i celis habebim⁹. Hic
patria nō q̄ram⁹. ſ̄ futurā deſiderem⁹. Intui
tū etiā nſm deflectam⁹ ad ſcōs. ꝛ. i uentem. tā
mēte q̄ cogitatōe. ad illō i mortale ſecl⁹ ē cē
trāſlatos. q̄ circūiert vt ē meminim⁹ i melot⁹
⁊ pellib⁹ capnis. egēte. ꝛgustiat. afflicti. q̄b⁹
dign⁹ nō erat mūd⁹. i ſolitudinib⁹ errātes. in

L

354

montibus/ t in spelũcis· t in cauernis terre· Lapidati t verberati· t omniũ temptationũ obprobriis temptati/ laborauerũt sequentes post deũ/ nec aliq̃d horũ que diximus ,ppositum eorũ mentẽ turbauit· Nam quẽadmodum adamãtin⁹ murus nõ paret insidijs· sic eorũ mens incõcussa t, cõuersatio p mansit ĩ mobilis· Nihil isti hic req̃rebant sed iugiter the sauriz abant; fidelem existimãtes eũ q̃ reprõmisit, t inuisibilem tanq̃ videns vnusquisq̃ eorũ sustinuit/ sola intelligẽtia spãli· Et p corõis oculum contemplabant: que nec oculꝰ vidit· nec auris audiuit/ nec in cor hoĩs ascẽdit in quẽ desiderant angeli, pspicere· p dbus cõstituit in terris velocẽ depositionẽ tabernaculi sui· Querebãt t de illa supna cõmoratione q̃ tarde se adipisci sentiebãt gemẽtes, pclamabant dicentes· Qñ veniemus t apparebimus añ faciem dei· Et alius· Bonũ est mihi mori q̃ viuere· Et idem btus aplus· oĩa mundi oblectamenta tanq̃ ster cora cõputabat· p pter quod dicebat· Lupio dissolui· t esse cum christo· Et Symeon ille iustus etiã qualẽ vocem emisit: cum deus in vlnas suas suscepit· Nũc dimitte seruũ tuũ dñe· fm verbũ tuũ in pace/ quia viderũt oculi mei salutare tuum·

Quẽadmodũ eñ in vinculis· vel in carceribus/ sic oñes sancti vsq; ad temp⁹ resolutionis sue in corporib⁹ cõmorant· ad tranquillissimũ portũ festinãtes· vt adipiscant/ sine fluctibus vitam· Propterea nos fratres dilectissimi respicientes ad hos viros mirabiles t beatissima eorũ sequẽtes vestigia· necnõ t passionib⁹ eorũ cõmunicãtes/ ad nihil aliud nr̃m, ppositũ dirigam⁹ nisi q̃liter dño placeamus/ nec ,ppter gloriã humanã retardemus cursum nostrũ quo minus ad mẽsurã patruꝫ nostrorũ ptingere valeamus/ sed oñi vrute/ vt ceperimus pmerita eorũ cũ ipsis in regnis celestib⁹ gaudeam⁹· quia si fuerim⁹ socij passionũ/ simul t cõsolationis erimus· Et si sustinemus etiã cõregnabimus/ q: nõ sunt condigne passiones hu⁹ tempis ad futurã gloriam q̃ reuelabiĩ in nobis· Nõ ignoratis· quia si seminant in lachrymis in gaudio metent/ t qui pce seminat pce t meter· Eũtes inquit ibant t flebant mittentes semina sua/ venientes aũt venient cũ exultatione/ portãtes manipulos suos· Et beati qui lugent/ qñ ipi cõsolabunt· Et beati qui esuriunt t sitiunt iustiam nunc/ quia ipi saturabunt· de illa regali mensa· in qua abraam t isaac t iacob/ t oñes sancti a seculo requiescunt· Btũs ergo ẽ q̃ in sanctis opibus iugiter cõuersat· t imacula tam seruat aĩam sua/ de qua nobis grãde certamen est· Quid proderit homini si mũdũ vniuersum lucret/ aĩe aũt sue detrimentũ patiat? Aut quã dabit hõ cõmutaõẽ, p aĩa sua

Sa. IIII. Prouocãs nos ex dictis vt festinem⁹ ne a illis eternis bonis excludamur t sempiterna picula incidamus si negligẽtes fuerim⁹/ occasione illꝰ tandem multa picula t suplicia damnatorũ explicans·

Igitur festinemus ne excludamur ab illis promissis eternis· t a tãdiamo mortalis sponsu/ neq̃ incipiam⁹ fortis stantes clamare t dicere dñe dñe api nobis· quia tũc penitẽtia nihil proderit· sed ecõtrario audiem⁹ nescio vos vnde sitis· Ibi erit fletus t stridor dentiũ· De anima nr̃a certamen agit· de q̃ si neglexerim⁹· piculum ĩmensum ẽ aut suplicium sempiternũ· Nõ est eñ in inferno cõfessio· nõ sunt lachrymę ibi· nõ gemitus q̃ iudicis auertant sententiã· Nõ dilatio vlla tempotis ad agendam penitentiã nõ est eg̃ressio ad vitã· sed oñia dura t aspa t amara occurrent eis· q̃ tempus penitentie pdiderunt eis horrẽda illa facies suorũ delictorũ· que in tormento amario: exstit t turior· sed t conscientie sue verberibus cruciari· in felicia illa vba crebro ploquent t dicent· Ve ve nobis miseris· q̃bus contigit videre hanc die· Ubicunq; eñ pcto· tunc oculos cõuertit· cõtemplabit imagines suorũ delictorũ· Tũc videbit/ angelos t archangelos p vniuersum mundum discurrere· t oñes scos· t electos dei congregare· qui rapient obuiam dño· t sic semp cũ dño erunt· quia vbicũq; fuerit corp⁹· illuc cõgregabunt aquile· Peccatorũ vero t negligentium vitã suam· exitũ tunc videbitis tristem t execrabilem· Sol eñ tunc obscurabit· t celũ tunc plicabit· tanq̃ liber· Cadent astra· oñia cõturbabunt elementa· vrtutes t potestates assistent· ignis velut fluuii· currẽs· oĩa oñino replebit· Ignis eñ ille comburet mõtes t colles t maria· t oñia deus iudicabit p ignem· Tũc in illa die· videbitis vniuersum orbẽ tanq̃ pomorũ custodiã· t tubas illas angelicas· terribilia t tremẽda· clangentes· Refulgebunt etiã iusti tanq̃ claritas firmamẽti· Tunc lamentabunt· t plangẽt se oñes pecca

tores/ et illo amarissimũ pclamabũt/ ve ve nobis cũ videritis et claritatẽ leticiaq; scõz cũ videritis abraa/ et isaac et iacob et oes scos/ pcipientes ipsi marcessibiles coronas de manu dni cũ videritis ab eo/ et fortis segregari. Tũc enim exiet angeli et separabũt oes maligos de medio iustorũ tũc audiet ifelices illa voce rpi ite illẽ et porcte re cedite a me maledicti i ignẽ eternũ/ q ꝓparat ꝑ diabolo et angelos. In illa hora necitat/ amaxnimis et lachrymabile suspirabunt/ cũ traditi fuerit morti et iertigauibiligni/ tenebr exteriores/ vmib imortalib cũ i iferno iferiore mãcipati fuerit. vbi flet et stridor dentũ. vbi ertartar et crudel gehẽna. hec ãt vnius supplicia expectãt bi q nõ p aiab suis virilit ocer tauerit. q ñ multiplicauerit talentũ sibi creditũ. q ñ castitatẽ cũ fratna charitate fuaueri. Festinem g recõciliari. primis nrisi. vt sol ñ occidat sup ira cũdia nra. nec malicia reminiscamur i cordib nris. Infirmũ etia i opib pxorem. et egros/ et lãguidis dnm visitem. Et cũ videritis paupib esurientẽ saturem/ sitientẽ potemus/ nudũ vestiã. infirmũ visitem/ hospitẽ colligam. i carcere et eam ad eũ. Peteri eti am elemosyna p man paupe/ ñ despiciam/ vt ipe i aductu suo vocet nos et dicat. Veni te benedicti pris mei. pcipite regnũ qd patũ est vob ab origie mũdi. quia propt vos paup factus sum. mihi in ipis paupib ministrastis.

La. V. Inducẽs auctor. misericia sua deplorãte/ frẽs q suos rogãte vt oret/ et peo et p seipsis/ ãten future illa mala effuge possint/ celestiaq; gaudia consequi/ quae bzeuit et sum matrim cõmemorat.

Ec autem fra-

tres charissimi. h ego vob scribẽs/ fortis defeo/ nec a luctu nec a lachrymis cesso. q ab his bonis alien existo. et i me ipleti illo apli dnũ. ne cũ aliis pdicaueri ipe reprob efficiar. Spero ãt pofones vras tos pnie. pmereri vt stare possim adũ isidias diaboli. qz ñ cõ nob colluctario adũ carnẽ. sãguinẽ. sed adũ pncipes et ptãtes. ptra spãlia nedcie i celestib. Orate g sp. p nob fres dilecissimi. et oãtes ñ deficiat/ vt b mediũ. p ñ dũ q ob ci inmic et diabol totũ ptermeare possum et effugiam/ illa q vertura sũt mala. vt veniãt tpa refrigerij i aducẽtu xpi. q suis tpib oñdit brũs et sol potes. vt trãsferat nos ñ digni fuerim. i illa brãm spem/ et iefabile leticiã et mãsionẽ eternã. q qb nũc expte narrãtes. tãto nob euãgelisauim. tanq; sl qs ex pelago mar/ aq gurta pt digito suo auferre. Sit aũt nomẽ dni bndcn. q pauit celos i pudẽtia sua. q ꝓpauit scis suis regnũ gaudiũ añ ꝓstitutionẽ mũdi. q suspirãt et lugẽt. tũc audiẽt. venite oes q plorat/ gaudete i gaudio meo et videte me et lete et coronam. q ossa ya fa tãq; herba florezãt. ibi laudatio et exultatio. et iucũditas sempiterna. dilectissimi fres illic fulgebit/ sicut sol. illic letabimuni leticia i enarrabili. Illic et deũ videbit/ qd e bonoz oim potissimũ. illic vob xps omnẽ ostrabit oẽm gliaz pris. et scõz officia angelorũ. illic adorabim pfem i atrius scis. illic sine fluctib et perturbatiõib vite viuem. illic choros miscemus cũ chor scõz. illic aufer et ab oculis nris lachryma. q pupillas oclorũ nr ox obnubilat/ illic cãtabim. et dicem. mirabil es dne i scis tuis. illic ostebimur dno. qz repleti sum mia tua exultauim. et letati sum i oib dieb nris. delectati sum. p oib dieb. qb nos hũiliasti. ñm magnificata sunt opa tua dne. oia i sapia fecisti. Hidic g aia mea dno. et ne obliuiscar/ oes retributiones ei. q. ppiti fit oib iqtatib tuis. q sanat oes lãguores tuos. q redemit de iteritu vitã tuã. q coronat te i mia et miatio. gloria tibi xpe. gllia tibi. q. iudicia tua aby sl multa. et inscipitur hec i scrutabiles et inuestigabiles vie tue. qs sapies et iteliget hzc. qa re vie dni iusti pbulabũt p eas. ipi aũt ifirmabũt i eis. Gsia pri et filio et spiriscõ. et nũc et sp et i sæcamẽ.

Sci Effrẽ diaconi liber de iudicio di explicit

Incipit liber eiusdem de beatitudie ae.

La. I. Multos i diuisis vtutib et bonis exercitijs se occupantes/ dros pdicans. negligentes tesq; ex metuẽda mort/ hora et egressu anime de corpe pterrens.

Eat q̃ qui odio

habuerit hũc mũdũ. et solũmodo meditatio ei. i do fuuerit. Brũs q exercrat fuit pcipe mali. et incredulo solũ benignũ et redẽptor et pcõz dilexerit. brũs q i ir/ sicut angel fuit pulsat. et imitator. sfact seraphin. castos iugit et scos cogitat. ha buerit. brũs qui effici meruerit agn dei/ ab oib pollut/ cogitatiõib emũdat. et nõ fuit ꝓpicat. et aõrãb mũdi. brũs qui effect et tot ex ĩtegro liber i dno et qui ab oib mũdi isti. negocijs vanissimis liberat. brũs qui sp recordat fuit de illa dietremendã. et festinauerit lachrymarum fontibus abluĩ. et anime sue vulnera procurare. Brũs q fuit effect tãq; nubes ad pferẽdam

356

pluuiā lachrymar: p q̃s possit ertiguē flāmas
adui ĩcēdia pcōr. Brūs q̃ abulauit i via dni
iugit: sibi mālōes. pfectuū facies. p sincerita
tē t ādē: atq caritatē pfectā Brūs q̃ i bōis opi
b ādidie creuerit. p disciplinā t princiā scōr
q ilstitutionē hūs i dno spē certā vt videat eū
i claritate sua. t regno t glia. Brūs q memie
rit pceptī ei. de ocioso vbo. t posuerit custo
diā ori suo ne excedat a xpi mādato. Brūs c
fuit aia/tāq lignū qd plātatū ē sec. decursus
aqrū: hūs sine int missiōe lachrymar imbrē a
q̃ creb. irrigat. Brūs q̃ plātat bonā plātati
onē i aia sua xtutes. s. t vitā scōr patrū. t deo
placētiū monachor. Brūs q irrigat plātatio
nes suas lachrymis/christū sp exorās vt sint
fructifere t acceptissime deo. Brūs q tāq ab
igne i charitate xpi exarserit. t cōbusserit oēz
turpissimā cogitationē t pollutionē aīe sue.
Brūs q effect fuit ra bona t optia. afferens
fructū cētesimū. t sexagesimū. t tricesimū. Be
at q iuenerit semē bonū. t semiauerit i agro
pector/ sui. Brūs q iuenerit thesaur in agro
ab eo dictū. t vnuisa q̃ fuit mūdi abijciēs. ipsiz
solū possiderit. Brūs q sp habuerit die exitus
sui an oculos. t festinauerit i illa hora par cē. et
sine aliq tiore pcti vl pue oscie iueniri. Brūs
q iuenerit fiducia i illa hora exit sui. qñ aīa se
parabit a corpe. Lū mag nāq metu: magnis
q doloib sine ipabit. Veniet em āgeli assume
aīam. t separabūt ea a corpe: t pducet ea añ tri
bunal imortal/ t metuēdi iudicis. At illa me
morās opa sua. misera. p remiscet. Hrādis ti
mor cfrēs. i illa hora mort/ t separationis aīe a
corpe. Assistet em tūc ipi aīe/opa ei q̃ die noc
tuq bona t mala gessit. Angeli etiā festinat
ac pperāt: exclude ea a corpe. At illa audiens
act suos/egredi primescit: q pctōr/ aīa cum
metu mag t tiore horēdo separat a corpe. t tre
mens sp acuigit defēs pgit ad eū sup lucū.
Ea q hora cū aīa diuidit a corpe: vides vnui
sa opa sua. dicēs. Date mihi vn hore spatiū
donec egrediar. Et rndet sil oia opa ei. t di
cūt ei. tu nos egisti. tua opa sum. tecū sp im
tecūq pgim ad deū. Sed etiā aīa cū separat a
corpe nō timet nec metuit. s mag gaudēs cū
fiducia pgit ad deū: enecta officijs angelorū.

La. II. Qd pdictor nos exhortās ad odi
um mūdi. t dilectionē xpi: obsecrās. vt itēte
dno fuiam. t nō mūdo q plen cē laq is mortis
vt etā obi ad aīas nras o mem pēnis scē. ꝓiisa
tiōis. qb possim laq os istos i qrū medio ābu
lam. vitare. excitās nos post hec ad vigilātiā
spem longe vite penitus excludens.

Diamus ergo

hūc mundū dilectissimi frēs. ꝓm
solū diligam scīs. t redcptor aia
rū nra. Nescim frēs q̃ sit hora exit nr. nul
lus nr m q̃scit die vocatiōis sue. Subito enīz
ābulātib nob sup nrā. t secure atq etate age
tib. dni pceptū emittit. vt aīa dimittat a cor
pore. t illa si valēs resistē veniētib ad se āgel
mirabilī. t remiscit. Tūc aīa pctōr/ t negligē
tis vitā suā/ i die q̃ si sperat t hora q̃ nescit/ ra
pit. t segregat a corpe. t pgit plena pctis. t in
geri pfusiōe depsa: nulla oino hūs excusatio
nē quā. p pctis suis possit obtinere. t remēs p
nimia fo: midine. t abescit. Propt qd obsecro
vos charissimi mihi vt efficiamur liberi. fuiē
tes dno itēri ab q̃s vlla offēsiōe. Nec pcipisce
tijs tpalib vanissimis secli fuiam. qz ipe mū
dus plen. t scādal. t laq is mortis. Aiam nram
pēnis scē. ꝓiisatiōis o nem. q̃ possit oia scāda
la pteruolās euitare. has q̃ cerasq xtutes q
bus velut pēnis ad deū sbuolem festinat oc
cultis laq is suis diabol diuisis q fraudib a pe
cto ab nris pleni euellere. ne nob fit trāsit. li
ber ad celū: q pctōr sarcinis pgrauati: pcipite
mur in abyssus. Heminisse etaq debem cha
rissimi. qz i medio laq oz diabol ābulam vigi
lem. ne i mort barattrū icidam. Laq i em et
dulcedie. t suauitate mortifera pleni sūt. Nō
q̃ negligam aias nras: nec oblectenk dulce
dine laq oz ei. Dulce do aūt laq oz ei. t sollici
tudo actuū. t renoz. t possessiō diuiciar. t co
gitatiōes fozdicissimas. pcupiscētiar. Si ergo
obscena cogitatio aditū i uenerit. p quam
possit ad aīam penetrare. pmū q dē venenata
dulcedie/. t assidua meditatiōe oblectat eam
donec captā atq deuicta. psternat. eāq mor
ti tradat ppetue. Ergo sepe cogitatio maligē
vel turpis: tāq laque aīe nre ē. nisi stat ofo
nib lacrīs ieiunijs. t vigilijs/ a nfo pectore ex
cludat. esto q̃ sitimus sp pat. t vigilāt. lib ab
ai fece. t rena. vt ab oib pissis ac puis acrib
eruar/. ne l vnī hore momēto i ꝓpissa cogitati
one moleseat. t ne i mor eī maligē cupia. t tua
aīa. frat pfuge sp ad deū. p ofoes ieiunia atq
lacrias vt liber/ ab oib laq is. t scādal passionū
Be te arbitrer/ frat diuiriturū i tr/. t pb te
pefact/ i mal cogitatōib vl acrib immoteris.
Nā si subito rapiat aīa tua a te/. t peccatrix at
q fetidissima repiet. t nō hūs tqs pnie vlra
nec erit iā venie digna: qd tūc dices mozti in
hora separatiōis tue. O frat puenit nāq/. vt nō
pcedat tibi i m dni pceptū nec momēto hore

tã viuere: nec eẽ sup trã. Veniet g̃ et ipsi ouisso
mors. ⁊ iuenietꝰ doiem pctõ: ẽ fortẽ ⁊ diuitem
cõpurãt sibi milꝰ os ãnos. ⁊ requiẽt i pce lõgio
rẽ. ⁊ diuiciaꝰ sũmã p digitos suputãtẽ: vsuraſ
q̃ sibi pecuniaꝰ in plurioꝰ vrta atq̃ delicijs
pcientẽ. Veniet g̃ vt dixi velocit̃ mors. ⁊ oia
simul i momẽto destruet. ⁊ suputationes ⁊ di
uicias ⁊ sollicitudines atq̃ cogitationes va
nissimas. Veiet ite. mors. ⁊ iuenietꝰ vir. ſcñ
⁊ iustũ. p diuicijs eñis sollicitũ: ⁊ celestes sibi
ꝓgãtẽ thesaurosꝰ. p ꝗ oes tieuniaꝰ opa bõa.

La. III. Propt̃ pmeꝰ ora. / piculosaq̃
tpa vẽtura / ac etiã pñia mala q̃ q̃tidie crescũt
⁊ i peꝰ. pficũt / ãmones vt die mort̃ atq̃ iudi
ciũ futurũ ſp ãꝰ oclos habeam. ⁊ oñdẽs q̃ ꝗs
illa effugẽ possit. ⁊ q̃ ꝗ cã mlti i ea icidũt. negli
gentiã nr̃am reprẽdẽs. mltiſq̃ argumẽt. poli
gentiã suadẽs. ⁊ ad sollicitudinẽ incitans.

Abeto ergo pre

h oclis die mort̃ charissimeꝰ nũq̃ eꝰ
fore. midab adueũt: q̃ spiritalis ⁊ itelli
gens p dies singulos separãtẽ co. pis aiẽq̃ p
tracta. Qualisq̃ ast̃ tribunal iudicũ. statuẽd
es cogita. ⁊ para iugiſ lãpadẽ tuã. vt i pũsati
one brissima fulgeat. Tãq̃ prudẽs ⁊ prudẽs
visita eã. ⁊ exornata lach. rymis. ⁊ oꝰ nb. ⁊ q̃
to tpe supuixerꝰ. ſfektina vt ſp accẽsa sit. Clem
ent ẽm tpa piculosa. rimoꝰ ⁊ pturbatiõe ple
na. ⁊ i fidelitate. ⁊ resolutione atq̃ duricia cu
mulata. q̃ nõ sinãt mẽtẽ de melioꝰ cogitare
ꝓpꝑ sue pfusiõis caliginẽ. Cõsidera et fratres
q̃o oia mala crescũt. ⁊ q̃tidie i peꝰ. pficũt.
Tã magnitudo nec ꝗ eiminẽtẽ pfusione signi
ficat. tribulationẽq̃ magnã q̃ i vniũsũ orbẽ. p
pter nr̃a pctã vẽtura ẽ. Nõ g̃ vulnerabiſ i bel
lo. q̃ſquis oderit mũdũ. Et despiciẽs tpalia ⁊
ca duca potũt tãq̃ eximꝰ belligerator. vincẽ. ⁊
brauiũ pꝰ victoriã. pmereri. Tã q. ⁊ rene cupi
dit ates ptrahũt nos ad se deo. sum i trã. ⁊ pas
siones co. pis / oclos nr̃i cordis excecãt. ꝓpꝑ
ea i illo deijcimur a maligno. q. ⁊ es q̃ ⁊ rena sũt
ꝓpũsicũ. ⁊ sollicitudinũ. ſecũ. ⁊ voluptati
bus defuim. Singuli nr̃m hodie ſ. ſciaꝰ no
strã discutiam. ⁊ deꝑhẽdũ nos mũdũ diligere.
⁊ mẽtẽ nr̃am i ⁊ rẽnis cogitationũ affixaꝰ
eẽ. ꝓpꝑ mollicẽ ⁊ desidiã nr̃am. Dies iã decli
nauit ad vesperꝰ. hora cene ẽ ⁊ pus nr̃m. ⁊ nos
ceca i felicitate arbitramur mane ite. ⁊ existẽ.
Ecce regnũ celestẽ i ianuis ẽ. ⁊ paraꝰ vt fulge
at. ⁊ nos nec ꝗ cogitare aliq̃ volum. nec au
dire. Signa ⁊ pdigia q̃ a deo sũt ꝑdicta iã fcã
sũt. fames. ⁊ fremotꝰ. ⁊ imorꝰ. ⁊ male auditiões

getiũ cõmotiões signunt. ⁊ nos nec auditũ
nec aspectũ. ⁊ remiscimꝰ. Oẽs ſci ⁊ electi ast̃
tribulationẽ q̃ vẽtura ẽ colligũt. ⁊ a deo assũ
munt. vt nõ videãt. ⁊ pfusionẽ illã magnã. que
vniũsũ orbẽ mũdũ. Tãq̃ messis secti finis
ad metẽdũ puenit. ⁊ ãgeli accincti. ⁊ ꝑati fal
ces tenẽt mãib̃ ꝑũ expectãtes imperium.

La. IIII. Et eo q. ⁊ hora dici vndecia ẽ.
⁊ vie nr̃e cursus lõgissim. ⁊ curiões nob tiozẽ et
ad vigiliãã excitãs. ⁊ effugatõe etiã ⁊ expul
sione charitat. ⁊ nos accusans. ⁊ docẽs q̃ ad
debeat q̃ celestis eẽ desiderat. ⁊ pulchrã ad ĩs
adaptãs similitudinem.

Imeamus cha

t rissimi frẽs. q. tã vndecia hora ẽ diei.
⁊ vie nr̃e cursꝰ lõgissim. ẽ. pperem. q̃
eũ ꝗ ob. Scis i celestib. mãsiõib. ⁊ vt ibi possim
repiri. Sim. puigiles: excitemur a sõno neq̃
cie: nescim. ẽ q̃ hora dñs dom. ad uenias. Ex
onerem. nos a pderib. ⁊ sollicitudinũ ⁊ rena
rũ. Precepit nob dñs. ⁊ oẽs oino diligamus
Et nos mag. odiẽtes. ⁊ iuidẽtes. ⁊ detrahẽtes
alkutrũ. ⁊ dilcõnẽ a nob. ⁊ charitatẽ repellim. ⁊
recessit a ⁊ra dilectio. nõ ei iuẽit i ⁊ra charitas
pfecta q̃ ꝗm deũ ẽ. ab oib̃ effugata ẽ. ab oib̃
ex pulsa ẽ. mag. ⁊ iuidẽtia reg̃t i nob. ⁊ rẽtiões ⁊
⁊ra dictões ⁊ites pctõ. ⁊ q̃ ⁊ pfusio ab ũ dauit.
ĩq̃tas oia sil. opuit. vnusq̃ ⁊ rena req̃rit. ce
lestia ⁊ sp̃uit. ⁊ pcupiscit tpalia. ⁊ tbitudinẽ eñã
ũ diligit. ⁊ ꝗ desideras eẽ celest. ⁊ sp̃ q̃ ⁊ rena sũt ex
ecrare. ⁊ despice. pfcõ. ⁊ ẽpla sectare: ne cogi
tes itra te. nec aliq̃ sic ꝓces. multꝰ. ⁊ imerꝰ ẽ
labor. ⁊ ppositi atq̃ institutiõis nr̃e. ego ãt sum
puuꝰ. ⁊ ifirm. valõ. nec valeo i ꝗ. ⁊ pposito pci
pere. ⁊ ba. ⁊ silij mei. O dilectissime frat̃ i telige
q̃ tibi dico. ⁊ do dignissime. si voluerꝰ. ⁊ pficisci in
lõginqua regionẽ vl. ⁊ pria. ⁊ ũ poterꝰ. ⁊ vni. ⁊ hora
mo. ⁊ to tor. ⁊ vie in ⁊ualla. ⁊ curre. ⁊ ꝗ dati. ⁊ nu
mero passũũ q̃tidie pfic. ⁊ mãsionẽ. ⁊ ad pria
quã ꝗ desideras puenis. ⁊ sic ẽ. ⁊ regnũ celestẽ. ⁊ pa
radisũ. ⁊ delicias. ⁊ desiderabil. ⁊ pria. ⁊ monachoꝰ
ad quã ꝗ o. ⁊ ones. ⁊ vigilias. ⁊ ieiunia. ⁊ ⁊ ptinẽtia
⁊ lachrymas. ⁊ obedientã. ⁊ charitatẽ. ⁊ pseuẽ
rãtiã. ⁊ pũsilitatẽ. ⁊ iusticiã. ⁊ ſi q̃ ſũt alie ⁊ ⁊ut̃es
puenẽdũ ẽ. ⁊ ⁊ ad ſum mãsiões. ⁊ q̃ ad regnũ
celeste. ⁊ deũ patrẽ vẽturos nos ẽ credim.
⁊ hec ⁊ ua. ⁊ tim ea ⁊ initiũ bone vie suscipe. ⁊ q̃
ducit ad vitã eñã. ⁊ elle nũ i hac vita esto
pꝰ. ⁊ pmpt. ⁊ stati ⁊ ipa via coã te ꝓpabit. ⁊ de
lectabit te labor cui. ⁊ p singlos dies i ⁊ ⁊utum
mãsiõib. ⁊ redẽsces. cogitatiõib. ⁊ mirabilij ob

358

stupescẽs·qũo gressus animi tui ad pcipiẽdas
mãsiões singulas ꝓfortent·Nec aliquã puita
tem vt ꝓtuo sis flexib⁹ aspatã i hac via repies
q: dñs celi ipa via vite fact⁹ q; ob⁹ desidera
uerint ad patrẽ luminũ puenire.

Sci·ffrẽ diaconi liber ꝑ b tiudie aie explic
Incipit liber eiusdem de penitentia.

de penitentia

Ca·I· Ex pietate dñi nr i ielu christi q de
sinu patris descẽdit vt pctores ad pniam voca
ret ⁊ male hites sanaret: mltis rõnib⁹ ictas
sauriatũ pctores vt pvulnerꝫ suoꝫ sanatiões ad
medicũ benignissimũ ⁊ pmptissimũ festinan
ter accedat: ꝓpt multã suã bonitatẽ statim
inuenik ab inqrentibus se.

D Ominus no-
ster iesus christus: q descẽdit de
sinu pris ⁊ effect⁹ ẽ nob via sa-
lutis/sup pnia istrues: diuina t
btã sua voce sic ait· Bõ veni vocare iustos· ꝗ
pctores in pniam·nec egẽt sani medico· ꝗ qui
male hbt· Si ego b dico/ne velis me audire·
Si aũt ipe dñs ꝗ dicit: q̃re signis ⁊ negligis vitã
tuã· Si aũt ꝓsci⁹es tibi/q̃ habeas itrisecus
ĩsanabilia vulnera cogitationũ/⁊ actuũ· q̃re
tu de occult⁹ negligis ⁊ icuriosus existis· no-
lens oñdere medico vulnera tua vt sanet ea·
Vlq̃ ita q̃ male vtens/negligis vuln⁹ tuũ·
vt magis putredo vulner⁹ ĩsanabilis efficiat·
Quare dilectissime ter ipm odio dñs: nõ vis li
berari ex occult⁹ vulnerib⁹ tuis· Quid times
Bõ ẽ seu⁹ nec iter ꝓ imfico: ñ vtik ferro nec
caustico vel austero medicamẽto ꝓbo tñ cu
rat· Si ad eũ ĩ egra vitate accedas ꝓlen⁹ bo-
nitate ẽ·et plen⁹ mia ẽ· ꝓpt ꝓte aduenit ex fi-
nu pris· ꝓpt te ĩcarnat⁹ ẽ ex vro ꝗgis mis· vt
accedas ad eũ sine metu ⁊ difficẽtia· Propt
te bõ fact⁹ ẽ·vt te sanet ex piculosis vulnerib⁹
tuis· Cũ mlta dilectiõe ⁊ bonitate vocat te ad
se· Accede ad eũ pctor: facile sanabor⁹· Proij
ce ex te onera pctor: offer munera obsecrati
onũ/suppone lachrymas ĩ putredine vulne-
rũ· Intrũ eñ celestis medic⁹ bon⁹ ẽ·vt lachry
mis ⁊ gemitib⁹ donet vulnerib⁹ sanitatẽ· Ac-
cede pctor ⁊ pcides huic benignissimo medi
co offer lachrymas·q̃ ab hmõ medicamento
pficiũt· Sic eñ vult celest⁹ medic⁹ sanare vnũ
quẽq; medicamẽto diluẽs lachrymaꝫ· Nihil
ẽ eñ q̃d nõ ꝓcedat ⁊ sanet medicamẽto pnio·
Hoc eñ medicamẽtũ nõ vlq̃ q̃q; detinet egro
tũ· ꝗ stat sanat· Expectat q̃ medic⁹ videre la-
chrymas tuas· accede noli tiere/o fide ei vul
nus ⁊ offer medicamẽtũ lachrymaꝫ ⁊ fletũ·

accede offer ei lachrymas

Ecce eñ aptũ ẽ hostiũ pnie festina pctor: pul
q̃ claudat· Bõ expectat tpo ad tuã negligẽti
am: nec ipm hostiũ vides te desidiũ ⁊ ptẽ
tem sustinet puicatiã tuã· Quare odisti vitaꝫ
tuã mifande: Q̃ ꝓciosũ vt supl⁹ sit aie tue i
felicissime· Tu vo pctor ea dẽ spreuisti· Nesc⁹
dilectissime mihi·q̃ hora iubeat celest⁹ medic⁹
claudi hostiũ medicie· Accede obsecro/festi
na sanare vuln⁹· letifica celestẽ exercitũ ĩ tua
pusatiõe· Sol iã ad vesprinã venit hora·⁊ ppt
te sustinet· vt occurras ad mãsionẽ· Vlq̃ cõ
sent⁹ adiutario tuo ĩmũdissimo ꝗ pudent⁹ volũ
tates ei⁹ pficiẽs· Ille eñ vult te igni pperuo
tradẽ· Q̃ nãqs ei⁹ studiũ· b dignũ q̃ suis amato
rib⁹ tribuit· Ipe denq; pliat cũ armis suis
id ẽ ocupiscẽtijs malis/adiũ oẽs hoies· Ipe
eñ ĩmũdissim⁹ ad desipationẽ pducit acẽpen
cestes sibi·pdurãs eo⁹ cor·⁊ exiccans lachry-
mas·vt nec cõpũgat oĩno pctor· Fuge hõ·ne
te interimat· Audi pctor: dtãm illã vocẽ·mise
rãtissimi dñi dicẽtẽ· Venite ad me oẽs q̃ labo
rat⁹ ⁊ onerati est⁹/⁊ ego vos refecẽ faciaꝫ·
Tollite iugũ meũ sup vos·⁊ discite a me/q̃a
mitis sũ ⁊ hũilis cordeꝫ ĩueniet⁹ requiẽ aia
bus vrẽs· Cur negligis hõ: q̃re dignã dilatio
nẽ pdis ꝑ die ĩ die· Acced/noli timẽ ꝗ benign⁹
⁊ dign⁹ ẽ·nõ redrit cirographũ tuũ· Oĩm eñ
pctor tuoꝫ remissio ipe est· oĩm vitioꝫ sanat
vulnera/donat vitã sine iuidia· Quasi beni
gn⁹ suscipit facile accedẽtes ad se·⁊ q: de⁹ ma
gn⁹ ⁊ pfci⁹ futuroꝫ ẽ/ĩcies oẽs cogitationes
nrãs· cũ accesserit q̃s ad oratoꝫ et obsecrare eũ
vidit cor ei⁹ ⁊ oẽ ꝓpositũ· Qui accedẽs ĩmu
tabilẽ piãq; cogitatione ꝗ accedẽs ipe beni
gnissim⁹ de⁹ ꝓpt multã bonitatẽ suã/stati iue
nik ab inqrẽtib⁹ ie/⁊ pulsẽ accedat bõ ad deũ
dic·ecce adsum·· Et aliq̃ accedit apit thesau
rũ suũ coꝫ se inqrẽte·⁊ anteq̃ fundat lachry
mas·effũdit suq̃ et mifatiões suas·⁊ pulsẽ ex
oret recõciliat ei·

Ca·II· Ex cõmemoratiõe charitat⁹/be-
nignitat⁹ ⁊ mie dei/diligent⁹ nos ex hortãs vt ĩ
hs secl⁹ pniam agẽ cone mur: eo q: i alio secl⁹
q̃ oib⁹ mat⁹ repletũ ẽ· fructuosa pnia agi ñ pt-
haritas ei dei·sic fac ⁊ sic desiõrat

c Qui ĩ vitate accedũt ad eũ tar-
dat audire/nec iter ꝓ impat veniẽti
ad le·cur tãto tpe fuerit ĩimico·⁊ spõte dele-
ruerit deũ· Bõ q̃rit trãsacti tpis q̃ titate·ꝗ fo-
lũmõ hũiliter lachrymaꝫ gemit⁹· pcidẽtes
sibi ĩ ipsi cit dñs· Et q: pfci⁹ ⁊ creatoꝫ ẽ dñs nr
mor: remittit oñes iniquitates nrãs/omnia
delicta cogitationum ⁊ actuum emundans·

Primāq; stolā iubet afferri / t anulū i dextra manu · t oib' ageldic · gaudete i ſuctiōe aie pctōr'. Bri eēm' nos oēs boies / ſi vellemus tale dñm bonū bñtes · benignū ducē / malicie imēorē · mificordē / loganimē / ipietates nras iugiť remittētē · fuite ei · Ecce eēm rogat: ecce lōganimi' ſuffert · Ecce nob pstat oēma bona ſua i b ſeclo / t futuro · ſi tū voluerim' donec tps ē / penitudinē gerere · Quādiu eēm ſum' i hac vita / possum' oēm obſecrare · facile nob ē dulcgētia pteē · opo: tunū nob ē / t anuā miſe ricordie ei' pulſare · Effundam' lachrymas donec tps ē ſuſcipiēdi lachrymas · ne eūtes i ſeculū illū ſine aliq; vtilitate plāgam' / ibi en t̄z lachryme / nihilo reputabunť · Quātū b oa uerim' / tū remittet dñs · hic eēm audit nos de pcantes · b remittit nob nogātib' ſe · hic delet pctā nra ſi resipiſcam' · hic eēm eſt obſecratio ibi nihil boz · b remiſſio / ibi reqſitio · b lōgani mitas / ibi ſeueritas · b remiſſio · ibi tā ſupliciū · b miſcōia / ibi iudiciū · b tpalis abūdantia / ibi iugis anguſtia · b voluptas / ibi tormēta · b aua ricie / ibi vindicte ſunt · b riſus / ibi vo luct' · b rēpt' / ibi vo ignis eēn' · b oa natus veſtiū / ibi cruciat' v'miū · b elatio / ibi aut' hūiliatio · b ra pine / ibi vo ſtridor · b dītū / b oia deaurata / ibi aut caligo tenebraz · b oa ñ negligentiū pnia / ibi aut tā nō erit i dulgētia · Cognoſcētes ita q; b oia frēs · de ſalute vra eſtore ſollicit: nō i ſigať mēs vra i pūtū' bonis · Ne oblecter nos ť rena delectatione ibi ſit amara nra plo: atio dū b nolum' ſanari per modicas lachrymas · In b breui tpe p pniam / remittť nob bñs oia Plāge b modicū charissime mihi / ne plāgas ibi ſecla ſeclo z · hūiliare b · ne ibi humilieris i exterioib' tenebris / t imittar / i ignē ī ertin guibilē · Quis nō plāgat nos · t q̄s nō defleat Adictes eēn vitā · diligim' mo: tem · Reputa i temetipm frat · t vīō q̄ ſūt vnlia aie tue · Nō meli' ē · i pūti ſeclo, p pctō plāgē · t penitendo creba' obſecrare / aut ibi i ignē eēnū / ſine aliq; vtilitate deflere: Per pūtes nāq; lachrymas idulgētia · ſolatōnēq; mereber / ibi ār lachry me eēr tribi ad penā, ppť debitū decē miliū ta lentoz · S z tu i hac vita parū q̄d roga deū · vt mīta debita a te tue remittat · Si aūt nolueris in pūti redde ex multi / pauca · ibi redditur' es cū multis cruciatib' oēma debita ·

La · III · Supio: exhortationū cām expo nens iterūq; ſuadēs / vt trāſitoriū vanūq; b ſecula t q̄ i eo ſūt p̄tēnam' / quēad modū mul ti ſci t iuſti fecerť / q̄ nūc padiſi delicijs fruunť

ꝑ fuitās ex b illoz error · t q̄ huic ſecło vano t illť q̄ i eo ſūt adherēt · t multipli' ipis tioē · t cuītēs

Ec autem que

h dico affectiōi vſe · do dignißimi fratres / nō q̄ dign' ſuz / t mūd' a foz de viiēs i caſtitate · ſ ex multo dolore / t tristi cia cordis dico h crebra' · Nā ego i mūd' luz co gitatiōib' multis · t acrib' · nec mihi oino p ſcius ſū i bono · ſ t nūc t ſp defuio volūtati mee · h aūt tō dico vnanimitati vſe · q̄m ōtinet me tri ſticia p formidine · eo q̄ ſum' oēs iugiť pēnē tes · arbitrātes nos viue i ſeclo vano · t ſecla ſe culoz · Seculū nāq; h trāſit / t oia q̄ i eo ſunt: t a nob rō delictoz exigeť · tāq; ſciētib' bona t facētib' mala. hic eēn pēnimur · ſi ibi crucia mur · q̄ dilectiōi ei' · t regno ei' · pt ulum' trāſ · t q̄ i ea ſūt oia · Aurū · t argētū nō lib erabit nos ab illo ignē t ribili · vestes · t delicie i pdēnatio nē ſam erūt ibi · Rō liberabit frat, pp̄ z ſui fra trē · nec it ez pť filiū ſuū / ſ vnuſquiſq; ſtabit i ordie ſuo · tā i vita quā i ēcēdo · Multi eēn ſūt ſci t iuſti · ſpētes · mūdū cū actib' ei' · q̄ bona volūtate t pietate · t ſpe meliore acq̄ſcentes mādatis dñi, fruituri ſūt padiſi delicijs · Chri ſtū eēn diligētes · ſup oia coruptibilia · t luleſt eū · Ieciro ſingulī i deo lerāť · i xpo illuminātť i ſpūcō renouanť · i deſiner' · t eētā ſup eos tri nitas ſcā · t ſultať · letanť ſup eos ā ſgeli · z archā geli · letať ſup eos padiſus cū delicijs · Tlere iſti ſunt laudabiles / t glorioſi · t beati per oia · Angeli nāq; t hoies brificāť eos · t q̄ vniuſo mūdo / charitatē dñi · t luleſt · Et de · ſcīis iuſt · t ver' · ponabit eis ſuū regnū · t gliaz / t honō rē · t graz · vt videāť eū cū ageli · ſcis ſp i gaudio Multi vo hoies q̄ t rena diligūt · t coruptibi lia · t mēs illoz iugiť i reb' · t caduc · affixa ē · t ve lut irrōnabilia · t mēta diuiſis · voluptatib' ſua nutriūt · coēda · t iſtimātes ſe i mo: rales eēi · h ſecło vano · Nō agis o hō · q̄d velut i ſenſatuz · t mēt vſar / i mūdo · Sapiēter · t diſcrete · o · ē · t ere aut te de · : nec aſſimilar / t vtilis q̄b' · deeſt · p̄udē tia · Tligila o hō · mi ſere tui · eſto q̄ ſapiēs · q̄z propť te · ō ce · de · excelſus adueniť · vt te a ſtre nis eleuaret ad celos · In nuptijs celeſt' ſpōſi vocat' · es · cum t ēnis · t idīgnū te exhibes · quīo itrab ad nuptias · dicito mihi vestē p ciosa z nō bñs · nec lāpadē refulgētē · S z ſi ſorte ſpernēs itroier' · audies palā illā t ribilē voce dñi dei dī cētis · Amice quīo itraſti ad nuptias vt iiuria z facēs · p tuā nuditatē · t remēdo · ꝑ cui · Tūc iu bet rex · miſtr' ſuis dicēs · hūc ligatū manib' et

pedib⁹ mittite ī caminū ignis · vt crucier ibi ī
secla sec'o·q·ego ipe cert⁹ tpib⁹ veni · vocaui oes ad nuptias: ꝓ h ſpnes vocatiōez meā · ſi ſibi pauit ī duntū ad nuptias · Idcirco iubeo tōmēt⁹ affligi mi ꝗ andū: eo qō regni mei ptē pto: extirterit.

La·IIII· Ex recordatiōe ꝑdictor: adhuc ꝗ ꝑpcto: ꝑcto: ꝛ āmonēs: vt cēdiu tps h dak ad brtudinē dei pcipiēdā se paret · oñdēt q: ob h ꝑ diuīa brtudie digni ſint: ꝛ mercedē arcꝫ gaudia illorum exponens.

Non ergo metu

Nis h o hō · nō formidas / q: venit: ñ ut ꝛemiſc⁹ · q: iā ap:operat ſpōſ⁹ vt fulgeat · Nesc⁹ q: oia iā pata assiſtit · ꝛ celestis tuba nutū ꝑstolat diuinū: Et q̄d ibi faciesʔ i illa hora ſi ñ te pauer⁹ donec tps eſt ꝑ Para te ipm i illa hora brtudis dñi · Dei em brtudie digni ſuit ſci q: semetipsos probabiles fuaue rūt · Tuba em celest⁹ tubicinabit ꝛ dicet · Surgite dilectissimi dei ꝛ ꝑpi / ecce adueit ꝛex celestis · redde vob requiē ꝛ gaudiū i vitā et nam ꝓ labore ꝛ afflictiōe iſtitutiōis vre · Surgite videte ꝛpm regē · pōſū i mortalē quēdilexiſt⁹ · Ipm ei desiderātes facti eſt⁹ / i cole ſup ꝛrā · surgite videte regnū ei⁹ q̄ vob pauit / surgite vi dete ſatiabilē dñm quē dilexiſt⁹ / q̄ ꝛbulatōes passi eſt⁹ / ppꝛ quēꝛ frugalit⁹ vitā vꝛ az finiſt⁹ / ve nite nūc ꝛ videte eū cū mlta fiducia · quē desideraſt⁹ · Exultate cū eo leticia in enarrabili · ꝛ gaudiū vꝛm nemo tollet a vob · Venite fruimini q̄ocul⁹ ñ vidit / nec aures audiuit · nec in cor: hoīs ascēdit · q̄ donat vob ipe desiderabil⁹ dñs · Tūc rapiēt⁹ ſci ī nubib⁹ lucidissimis obuiam ei · euolātes digni deo ī celsitudie aer⁹ / cū gl̄ia i mesa / videt ſpōſū z celestē · Quis putas i uenieꝫ ita dign⁹ ī hora illa · vt rapiak ī nubib⁹ cū magno gaudio obuiū xpo: Hēs q̄dē iusti ꝛ digni rapiēt⁹ i gl̄ia · oēs ātē ipiꝫ ꝛ pctōres relinquent deo ſu · cū ſuſtioe magna · Brtudo et leticia mag⁹ erit o ib⁹ dignis bo: tōmēta xo et ꝛ ſuſio pctōrib⁹ ſuit vnūſ · Brtūs ille q̄ h posit festiauer it i illa hora dign⁹ iueniꝫ mirabil⁹ o q̄ semetipm a gl̄ia dñi · Astituerit a lienū · In illa hora cū nubes rapuerit oēs ſcōs ſuos rursum in celis · ipm ꝛ oēs ipios / angeli rapient ꝛ mittere in caminum ignis ardentis:

L·V· Inducēs auctorē ob timorē s̄ memorator: q̄ rētēt: semetipm deploratē · deūcꝫ obsecrante vt ī hora adueꝫ ē nō ī dign⁹ iueni at⁹ ne audiꝫ ſit formidādā illā ſniaz / dicēs a me oparie iūctat⁹ · nesciō q̄s ſis · ꝑ vt gra mise rationis ſue ipm saluet ꝛ in paradisum delicia rum inducat.

Vis dabit ca-

Q piti meo aquā i mesa z i mesa z oclis meis fontē lachrymar: iugi · emanētem donec tps ē suſcipiēdi lachrymas · vt ploꝛē metipm die ac nocte · obsecrās dñm ne ī dign⁹ iueniar ī hora adueꝫ ē⁹ · ꝛ vt ne audiā illā sententiā formidādā · dicēs a me oparie iūctat⁹ · nesciō te q̄s ſis · De⁹ altissime q̄ ſol⁹ ſine pctō ea tribue mihi pctōr: gra z i illa hora · ppꝛ multas mi ꝗ atiōes tuas · ꝛ nec tūc apparear · q̄ nūc velata ē ipietas mea · coꝫ expectatores ab ꝫ angel⁹ et archāgel⁹ · ppbiꝫ z aplis · iust⁹ ꝛ ſcis · ꝑ ſalua me ipiū gra ꝛ mi ꝗ atiōe tua · ꝛ iducme ī padisum dilicia: cū oib⁹ ꝑfect⁹ · Suſcipe oblectrōes ſui tui dñe / ꝑcib⁹ oim ſcōꝫ tuoꝫ · q̄ tibi a ſecło placuerūt · q̄m tibi debet⁹ oīs adoratio / ꝛ gloria ī secula seculorum · Amen.

Sancti Effrē diaconi · Liber de pnīa explicit.

Incipit liber eiusdē de Luctamine spirituali.

L·I· Ex celestib⁹ ꝛ ex mis bonis luctatoribus ꝛ victoꝫib⁹ ꝓmissis, puocās nos ad certamē spiritalē · docēs etiā q̄b⁹ armis ī dui debeat is q̄ vicꝫ: cupit existere · ꝛ q̄ fugē eū oportet ne armi ſpoliet · ac mayie diſſuadēs vinū ꝛ ebrietatē · q̄ ipa aia tēplū dei exīs polluit ſbiūgēs q̄ mala q̄ inde ſequunt.

IN luctamінib⁹

Ob⁹ ſecli · null⁹ ſine agone ſeu certamine coronat · ꝛ i ſpeciali · iūſatiōe ꝛ ꝓpositō ſcō · nemo ſine luctamīe pōt ī mar cessibile coronā accipe · vitez ē ne hers ē existere ꝗ ſcāmari assiſtat ē ēmōſ · ſpḡ ꝑfectissimi athlete ſine aliq̄ metu ꝛ cū ſuma alacritate iueni unt ī ſcāmare · Timidi ātē ꝛ ibe cilles aſīḡ incipiant decertare diffugiūt · ꝛ ppꝛ mollicie desiderāz imēsa z nullo pꝛ⁹ mō ī ſcāmate dſudare prēdūt (Scāma ē ātē frēs dilectissimi medi⁹ locus in quo athlete letant) Sic q̄ ꝛ ꝑfectissimi lucratores ꝛ cōtinentissimi monachi decertāt habētes semp⁹ oculis iucūditatē paradisi / et expectātes delicias eius ꝑfrui · ꝛ q̄ . pmissa ſūt bona · ꝛ i mortalia secula · ꝛ lumen ſempiternū

Vlis in agone certare · ꝛ victoꝫ existere · Indue te armatura dei ſicut vestimēto · indue te virtute animi · oñi ſolicitudine huius mūdi exuere · ꝛ ſtudiose enitere / ne iſdem, ꝑ pauca ꝓpiſcentia · vel negligentia ſpolieris · Fuge vinū velut venenū / ne ebrietas te ſuper exploiatūꝫ ꝛbutibus nudū / efficiat · quēad

Tuba dicet surgite mortui

Ceſp.

Gramatica id est Scāma ſp d. ras dnie y ingenie fuge vinu

modū Noe scñ ⁊ antiquissimū virū. hic enim iustus in ꝛa generatiōe inuentus est. Futu ꝓ timore diluuij fabricauit arcam in salutem domus sue, ⁊ q̄z tante moles aquarū nō vicerāt postmodū a modico vino deuictus ē. Et in diluuio pudore velatus postea domiēs ab ebrietate nudatus ē. hoc iterū vinū patriarcha loth deprehauit: vt cōtra naturā cū filiab⁹ suis impudenter fedanter q̄ misceret. Et adeo in ebriatione vini in pfundissimo somno demersus est ⁊ pene sepultus: vt quid fecerit postea euigilans ignoraret. Si q̄ sanctis et magnificis viris/ vini ebrietas nō pepcit: q̄to magis te exiguū atq; infirmissimū si ebrietati studueris/ supabit semp adolescentia ⁊ iuuentus. Fuge vinū: q̄z ex vino spūales oculi excecant/ iniqtas multiplicat/ venenata dulcedo libidinis meditat/ execranda turpitudo q̄ contra naturā est cogitat. Mollescit vt ait/ aie cogitatio vite eterne abolet: aia vincit visibiliter/ delinquitq; facillime. Effugat ab ea celestis gra: sanctimoniā dico atq; virginitatē animē. Quāto tpe eñ fuerit templū corporis nri scñ ⁊ mūdū: deus excelsus habitabit ī eo. Si aūt corruptū fuerit ⁊ pollutū: continuo sanct⁹ ⁊ ipollut⁹ de⁹ deserit tēplū illū. p ī effabili lumine celesti habitabit: q; in eo oblcuritas/ ⁊ ipurissimi demōes: ⁊ ibintroibūt concupiscentie maligne ⁊ sordide: q̄ infelicē aiaz crebro faciāt peccare in ꝓmōe. Quisquis ille est/ q̄ non habet lachrymas/ si in corde suo meditabit: q; de⁹ scūs repulit tēplū suū ⁊ ꝓcupiscentie male ⁊ passiōes ignominiose habitant in eo/ ⁊ intellexerit quis eū repulit: quis successit/ vnde cedit/ quo venit/ a q̄ sepat⁹ ē/ cui nūcr⁹ ē. q̄ūo nō statim implet⁹ est lachrymis/ ⁊ flens ⁊ fugiēs/ dic intra se metipm/ q̄re vno momento a maligna cogitatione p̄tratus: effugi agonē gloriosum: nec merui victorie trūphū. Rā die illo tribulatiōis molles ⁊ resolut⁹ pcōres ⁊ impij: cū viderint scōs et iustos gaudio magno ⁊ letitia sempiterna exultare ⁊ in paradiso eterno regni dei degere: se etiā viderint in igne inextinguibili/ ⁊ in tenebris exterioribus esse: tūc fortiter ingemiscēt ⁊ supplusis lachrymis ploraūt amaritē: quia detinet eos penitudo vanissima: ⁊ necessitas penarū in mensa.

La. II. Et imitatores sim⁹ scōr⁹ patrū q̄ purissimū dei tēplū extiterūt nos obsecrans: vtq; pcipue exēpla illoz sectemur/ in ieiuniis ofone/ ac ceteris hmōi cohortās: q; etiā in ofonibus cauēda ⁊ q̄ fuāda sint ꝓpiens. Sollicitudines ꝓterea dui⁹ mūdi/ negligētiā atq; desidiā dissuadēs: ⁊ ad ꝓparationē vt celeste regnū ad q̄ suiturarum possideam nos icitans.

Propterea obsecro vos fratres mei dilectissimi imitatores estote beatissimoz patrū: q̄ scissima sua institutiōe tēplū dei purissimum extiterūt. Hodie exēpla sectamini/ desiderate ieiuniū q̄ d aie puritas ⁊ castitas/ desiderate ofones q̄ suntcolloq̄a dei. His enim scā purissima ofo: ꝓfabulatio dei ē. Hec p fectoz ofones/ eoz q̄ ex toto corde diligūt deum: cū mag exultatōe ad celū ascēdūt. Angeli ⁊ archāgeli cū gaudio occurrūt eis: ⁊ suscipiētes eas vsq; ad thronū glie dei scī pducūt. hec enim magna glia scōz ē. āgeloz ieffabilē letitia: cū scōz ofones purissimas ꝓtulerit. Festinem⁹ q̄ fres fieri imitatores istitutiōis vite scōz. Ambula frat ī viis eoz. viue sic ilis vite rūt: ⁊ abstinētiā habeto spūs ⁊ aie ⁊ corpis cōtinētiā. habeto ī habitu ꝓtinētiā. habeto ī cibo ꝓtinētiā. habeto ī lingua abstinētiā: in aspectu ī cogitatu ī risu: vt athleta pietat⁹ pfectissimus ī oib⁹ demōstret⁹. Cōsidera teipm frat charissime: ⁊ vigila ne ī tuis ofonib⁹ extollar ī q̄ astiter/ orare deū: cū magno timore ⁊ desiderio coram eo ꝓsiste. Dilrumpe a corde tuo oia vincula frene sollicitudinis/ esto p oia sollicit⁹ ⁊ sobr⁹ ī ofonib⁹ ⁊ ira virili: ⁊ agonisare vt sit ofo tua scā ⁊ mūda ⁊ imaculata ⁊ videres eā porte celi apiant coram ea/ ⁊ angeli cū letitia occurrāt eis ⁊ vsq; ad thronū bndicti pfis pducāt eā. Dic sp esto charissime quēad modū cherubin ⁊ seraphin pmanēt ī ministerio dei.

Meditare frat h̄ oba/ ⁊ decāta ea iugi ex affectu cordis: q̄ esca spūalis aie ībministrāt et ab amaritudine eā/ sua sp dulcedie liberant. pōderibus q̄z ꝓrenoz negociozꝝ exonerāt. Oia q̄cūq; audisti/ mēte sollicita fuare festina. vt reēscat de⁹ ī cogitatiōib⁹ tuis. vt ī uenias fiducia ī illa hora fribili ⁊ tremēda. cuz venerit dñs reddē vnicuiq; ꝓm opa sua. Indulgete modicū inq; ifirmitati mee charissimi fres: q̄z sic ifirm⁹ suz. Existimo q̄ ī hora illa oīs spūs ⁊ remiscat/ ⁊ gra saluator⁹ ꝓfortat/ ⁊ edificat corda scā. cū rapiūt ī ī nubib⁹ obuiā xpo ī aere. Ego aūt/ ⁊ q̄ mei sūt sīles ⁊ desiderosi ⁊ pigri ⁊ tremebūt sup tra cū facile ad celestia ascēdem⁹ Fratres mei dilectissimi. quid nobis pōt mūdus ꝓdesse: q; ex sollicitudinib⁹ cōligamur.

Aut quid luctamur de cultu vestimentorum
⁊ ornatu elationis amictus: nisi in ignem ex-
tinguibilē? Aut quid acq̃rim⁹ de studio escarum
⁊ ventris cura: nisi ef̃ma suplicia? Agnoscite fratres quia nisi ꝓ gratiā dei totis viribus agonisantes merum⁹ triūphum ibi penitebimus in secula seculorum. Fratres mei quid negligimus: q̃d desidia occūpamur: q̃d nosmetipsos in occursum dñi nō param⁹? Ecce vniuersus mūdus ad occasum iam pperat. Quare nō oēia onera cōcupiscentiarū ⁊ fasces peccatorū a nobis reijcimus? Resciti⁹ q̃ arta ⁊ angusta via est: que ducit ad vitā: ⁊ peccatorū ac diuiciarū sarcinis ꝓgrauatus/ non capit p eam trāsire. Ipos eēt porta illa diligit/ qui attenuari diuitijs ⁊ voluntaria pauptate afflicti semp in vigilijs in ieiunijs atq̃ humilitate p onēe tempus vite sue cōuersati sunt ⁊ parauerunt seipsos: vt videāt celorū regna. Ecce charissimi iam hostiū paradisi vocat: iā credo sono nos portat ⁊ dicit. Pruisq̃ claudar/ vnusquisq̃ vrm velociter pperet: vt introiens in eternū cum dño regnet. Ecce mater nostra hierusalē: cum magno affectu clamat ad nos: dicit. Venite filij dilectissimi: venite ad me: dilatet numerus vester in me: et in thalamo immortalis sponsi magnificēt chori vestri: cū angelis sanctis: videāt nos i gloria ⁊ pulchitudine ⁊ decore. Videāt nos in letitia ⁊ exultatione ⁊ gaudio. Diligite me filij mei sicut ⁊ ego vos diligo: nihil possideatis in terra nihilisti: solliciti. Ecce sponsus me iam paratus est vt pcedat ⁊ veniat in nubibus celi: ⁊ gloria patris sui bēdicti ⁊ vnūquēq̃ vestrū singillatim suo nomine vocabit/ et aduocabit ⁊ ordinabit eū in officiū: ꝓ quo fuis meritis laboribusq̃ vrtus celorum exultat. Similiter ⁊ in negligentia vra ⁊ stupore cuz suis satellitibus inimicus tripudiat. Festinate ergo filij mei: vt ego de vobis: vosq̃ de me gaudeatis in secula seculorū. Procidēs adoro ⁊ obsecro filium dei viui: ꝑesta ⁊ mihi ⁊ omnibus diligentibus te: vt videam⁹ regnuz tuū celeste: ⁊ possideam⁹ illud cum oib⁹ scis-

Ca. III. Ex multis que benign⁹ dñs noster pro nob fecit vt ipsum quererem⁹/ excludens oēm excusationem negligētie nr̃e: et post monita saluberrima/ monachis: discipulis christi congrua/ ad eius nos imitationem stimulans: cōmemoratisq̃ iterum pluribus q̃ ꝓ nobis fecit atq̃ ꝑessus est/ laudes ipsi in

aiua vna

psona auctoris referens ⁊ exorās vt post cōpunctionem ⁊ sanctimoniam in requiē paradisi suscipiat.

Charissimi si in hoc breui tpe neglexerim⁹/ nullā oēm̃o excusationē habebimus q̃ ꝓ nostris facinoribus ostendamus. Dñs noster descendens de celo in terrā: oēia nob dando donauit debita nostra dimittens ⁊ vitam nobis eternā tribuens. Naz cū inimici essemus: reconciliauit nos deo/ ꝓ morte sua. Terreni eramus: celestes effecti sum⁹. Mortales: ⁊ immortalitatē accepim⁹. Filij tenebrarū eramus: ⁊ facti sumus filij lucis. Perditi: ⁊ inuenit nos. Serui peti: ⁊ liberauit nos. Pauperes: ⁊ diuites facti sum⁹. Infirmi: ⁊ sanauit nos. Odibiles: ⁊ dilecti sumus. Iniusti: et iustificati sumus. Nō secuti miscdiam: nūc autē miscdiam consecuti sum⁹. Pctōres: ⁊ saluauit nos. Dispersi: ⁊ cōgregauit nos. Filij hominū: ⁊ facti sum⁹ filij dei. Heredes ⁊ cohedes vnigeniti filij eius. Ecce oēia ista nobis donauit. Pruisq̃ quererem⁹ aut indireremus. Irrisionē ergo malam aut exprobationē fraternā: ne suscipiat coz tuū aliq̃: nec eum qui ꝓ peccatis suis penitudinem gerit despiciat.

Ne irrideas fratrē tuū ieiunantē: ⁊ eū q̃ ieiunare nō potest/ ne cōfundas. Arguendo eos qui te suspiciunt: agnosce honorare temetipsum. Nec importunus existe: nec importunis opportunus vt vtilis possis esse: increpa et in mansuetudine pseuera. Propter penuriam aut: neq̃ ꝓbellum tē facias. Timēto deum: reuela mysteria eius. Ab eo aūt qui timor dei nō habuerit/ sed suphie ⁊ elationi semetipm̃ subiecerit: oēm̃ modis caue. Adū sus abstinentem neq̃ dixeris quicq̃ mali/ neq̃ audieris: nec aduersus eum qui purat⁹ inimicus. Hoc aūt ꝓ omnibus stude: vt nullū habeas inimicū: nisi diabolū eiusq̃ ministros.

Cū hoīe iniquo ⁊ doloso ne habitaueris: et malediciū ne allogēris: ne det minorationez aīe tue. A detractione fratris abstine/ etiam ab eo qui suplantare alterū conat⁹. Attēde hoc monachis congruū: qui celesti iugo sua colla submittunt. Nec discipuli christi custodiant: his monitis meis sine intermissione intēdant. Decet eēos magistri sui christi imitatores existere. Exemplā institutionis nr̃e charissimi sumamus a christo dño: qui cum diues

eumant. cum ē ꝓ ⁊ fm̃ cū xpm
a cum m̃ ꝓ ⁊ fm̃ cū xpm. ꝓ xpm

363

Capitulum

esset pro nobis paup factus est · excelsus ⁊ eq̃lis pater · semetipm humiliauit · Porro supcelos habitans · in terris nõ habebat vbi caput reclinaret · Factus es mihi christe saluator · dux vie · ⁊ vite que ducit ad patrem · Mãsiones eẽ grate sunt / sines eius regna celoꝝ sunt · Factus es mihi dñator · dñe filiꝰ dei fons vite · ex quo dona tua hauriri · ⁊ te sine intermissione diligens collaudare · facta est gr̃a tua in corde famuli tui lumen ⁊ gaudiũ ⁊ dulcissima sup mel ⁊ fauum ori meo · Facta est gr̃a tua in aĩa famuli tui · quasi thesaurus tribuens mihi ineffabiles diuicias · ⁊ pauptatem atq; miseri am longe a me expellens · Facta est gr̃a tua seruo tuo refugiũ ⁊ vtus ⁊ gloriatio ⁊ precio ⁊ esca spiritalis · plena suauitatis ⁊ lumine.

Quõ possum silere o dñe / de illa multitudine dulcedinis ⁊ charitatis tue gratie / que os meum licet indignissimi ⁊ pctõris aputi · Aut quõ sustinebit lingua mea / vt non te singulis horis ac momẽtis dare de vite gloificet · Aut quõ potero inundationes gr̃e tue excludere que iugiter fluunt in pectore · humiliãt / mee plene dulcedine ⁊ dñi gratia speciali · Psallã gloriose nomini tuo dñe pax celoꝝ / qui mihi tribuisti bona tua celestia · Magnifico gratiã tuam · christe redempto · meus · Lũ eẽ te magnifico · ipe magnificoꝝ a te · Nõ cessabit ligua mea collaudare vtutẽ tuã / nõ cessabit cithara mea psonare spiritalia cantica tua · Deside rium tuũ attraxit me post te christe · gloriatio vite mee · Gr̃a tua dulcedinẽ mihi pster · ad se quẽdũ te spes mea · Efficiat coꝝ meũ ⁊ra bona / ad suscipiendum semen tuũ · Irriget eum gr̃a tua roꝝ vite et ne / demetat bonitas tua manipulũ de agro pectoris mei · Post compunctionẽ ⁊ sanctimoniã / cõuertere aĩa mea in requiem deliciarum paradisi · Tu quem ergo rantem requisisti · ⁊ inuentam tuis humeris reportasti · Et hanc indignissimam animam meam in manibus tuis attrahe · ⁊ offer bene dicto ⁊ immortali patri tuo coram cherubin et seraphin · ⁊ coram angelis sanctis / vt delicias paradisi perfruens · cum sanctis omniꝫ angelis dicam · Gloria patri immortali · gloria filio immortali · gloria spiritusancto immortali · in secula seculorum · Amen ·

Sancti Effrem Liber de Lucramine spiritali explicit ·

I

Liber eiusdem de die Iudicij incipit ·

La · I · Inducens sanctũ Effrem exhortantem ⁊ obtecrantẽ vt nos ad terribilem illum diem iudicij ꝓparemus / oñem sollicitudinem a nobis proijcientes / ⁊ ex eo q̃ nihil in illa hora nobis prodesse poterit · nisi cõuersatio sancta ⁊ bona opa que hinc detulerimus nobiscum · Terroꝝ quoq; nobis incutient propter manifestationem coram iudice omnium que hic occulta sunt / quod apta similitudine declarat ·

Venite dilectissimi fratres exhortationẽ meam suscipite · ⁊ semp me mẽtote consilij mei pctõris ⁊ impiti · Effrẽ · Ecce enim iudicij dies illa magna ⁊ terribilis istat · ⁊ nos tumore elationis inflamur · nolentes in ꝗ breui tpe intelligere ac festinare · ⁊ deũ nob ꝓpinium facere · Dies enim nostri ⁊ menses ⁊ anni ranẽs somnũ / pterierũt · ⁊ ranẽs vmbra ve spertina · ⁊ velociter fo · midabilis · ⁊ preclarus dñi aduẽt · aduenit · Tere enim fo · midabl' erit dies illa vniuersis pctõib · / q̃ voluntatẽ dei p sua salute facere noluerũt · Obsecro vos fratres charissimi · venite proijciamus a nob oñem sollicitudinẽ actuũ terrenorũ · ne obligetur mens nr̃a in terrenis negociis · q̃ omnia terrena prãsentiũt · oñia depereunt · omnia euanescunt · Nec q̃cq̃ nobis · p desse poterit in illa ꝗudicij die nisi ꝛuersatio sancta · ⁊ bona opa que hinc detulerimus nobiscum · Futurũ est nanq; vt vnusquisq; nostrũ · ⁊ actus suos / ⁊ cogitationes ante tribunal tremendi iudicij deferat · Cõtremiscit coꝝ meum / ⁊ renes mei resoluunt · / quotiens cunq; recogito q̃ reuelande sint cogitatões ⁊ ꝑmones atq; actus nr̃i in die iudicij · Grãdis eẽ timoꝝ erit fratres dilectissimi · grandis tremoꝝ o amici mei · Quis eẽ nõ timeat · aut q̃s ẽ q̃ nõ tremiscat ⁊ lamentet ac lugeat hec · q̃ ibi oñia manifestunt · quæ ꝗ occulto ⁊ tenebris gesta sunt · Intelligite fratres mei ꝗ q̃ vob dico ⁊ considerate exẽplũ q̃ vob ob vr̃am ꝛtelligentiã · pfero · Arbores fructifere tpe suo pmũ intrinsec' cõcipiũt fructũ · postea xo diuino nutu extrinsec' · pferũt / sm suã naturã · ⁊ fructũ ⁊ folia · Sic in die illa terribili / oes hoies que cũq; in ꝗ seculo q̃sti in tpe suo occulte intrinsecus / siue bona siue mala gesserẽt · ibi q̃sti fructꝰ ꝓpios aũ tribunal dñi · pferent · Tunc iusti

Dicit hunc mere apostolus

Nemo sanctus

Dicit p Dei timorem

oop

364

Iom et mah. dnisti fmm ny die judny offitie + ay
ebmal dei

bonos ⁊ iuculdos ꝓferent fructus. Sanctis ſimiliter fructus ſua uiſſimos ⁊ omibus gfarū floribus exornatos. Martyres vo ſupliciorꝫ ⁊ penarū fructus patiēte gloriosos. Monachi aūt ſcē cōuersationis ſue i cōtinētie, humilitatis, vigilarū o fonū atq obediētie immarcessibiles ꝓferēt fructꝫ. Pctores vo ipij ac ꝓphani ꝓferēt fructꝫ turpissimos ⁊ execrādos plenos cōfusiōe/obprobrio/vlulatꝫ ⁊ luctus. vermiū q̄ꝫ imortaliū ⁊ ignis inextinguibilis cū gemitu. Tremēdū ē dilectissimi fres ibi iudiciū: in q̄ sine testibus omnia manifesta sunt. Ibi assistunt milia miliuꝫ ⁊ decies denamilia āgelorū cherubin ⁊ seraphin. ⁊ ibi iustorum choꝝ circūstāt patriarcharū ꝓphetarū apl'oꝝ ⁊ martyrū. ⁊ oim oino scōrum.

La. II. Arguēs negligētia nr̄am/ ⁊ ostendens quō iudex rōnē ꝓhac negligētia exqret imꝓoperans nobis omnia que fecit vel fecit ꝓ nobis.

Q Uid ergo negligim' dilectissimi fres? Ecce nūc tps ꝛcludit dies ꝓpinquat/in quā omnia occulta nr̄a a lumine arguunt. Si scirem' fratres q̄d imineat vel incūbat iugiter plāgerem' obsecrātes deū die' ⁊ noctibus sine cessatiōe/vt liberaret nos ab eterna confusione ⁊ phennibus tenebris. Obstruetur enim omne os peccatoris ante tribunal glorie ei' cū metu nimio ⁊ tremore. Et tremiscet omnis creatura ⁊ ipsa agmina scōꝝ angelorū expauescent in die a ductus ei'. Quid q̄ tūc dicturi sum'/si in ꝑ quo tpe negligenter ⁊ segniter vivcrim'? Ipe enim nos patiēter expectat/⁊ omes nos ad suū regnū inuitat. Rationem enim exqret a nobis/vt ꝓhac negligentia nr̄a/⁊ dicet nobis. Propter vos incarnatus sum. ꝓpter vos in terris palā cōuersatus sum. ꝓpter vos flagellatus sum; ꝓpter vos consput' sum. ꝓpter vos palmis in facie verberatus sum. ꝓpter vos crucifixus sum. ꝓpt' vos suspensus sum in ligno. felle cibatus sum ⁊ aceto potat' sum. vt vos scōs ⁊ celestes efficiam. Regnū meū do nauī vobis/paradisum meū apui vobis. Omes vos fres vocaui patri meo. vob obtuli spiriscm. vob misi ampliora horū omniū. Quid debui facere ⁊ nō feci vobis. Tm vt saluemini/humilē voluntatem vr̄am solūmodo aquisui. Nō vos coegi ne salui vr̄e cā necessitatis eēt occasio. Dicite mihi pctores mortales atq possibiles ꝓ naturam. q̄d passi estis. ꝓpt' me obiatorē? cum ego. ꝓ vobis impassibilis passus sum. Ecce itaq ꝓparatū ē regnū ⁊ vita redescit letīcia ī lumine sempiterno. Preparata ē etiā mors pene. luctus ⁊ tenebre. Eligat vnusquisq vt ꝓpria voluntate voluerit. ⁊ certā viā incedat.

La. III. Occasiōe dictorū cōuocās nos ⁊ instruens quō dīm adorare/laudare ⁊ obsecrare debeamus.

V Enite dilectissimi fratres adorem' ⁊ ꝓcidam' ei/⁊ plorem' coram dño/q̄ fecit nos dicentes ei. O obiator dñe hec omnia vt de' sustinuisti ꝓ nobis/nos aūt pctores sp̄ te exacerbauim' ⁊ bificijs tuis sumus ingrati. Tu deus sine initio/natura incōprehensibilis/misericors ⁊ pius/cōplacuisti gfa tua ꝓ passione crucis pctores saluos facere/q̄ te nō nouerit. donās eis post indulgentiā delictorū etiā lumen scie tue. Quid ḡ retribuet gen' humanum tibi inuisibili ⁊ benignissimo dño. Haz cū impij essem'/nō ēm naturā sed ꝓpria vo lūtate/q̄si pi' atq amator dom saluasti nos. Sic iterū ꝓ negligentiā nr̄am peccatis incidimus/tu aūt semp idē ⁊ ipe es ⁊ misericors et miserator. terribilis ⁊ gloriosus cōditor seculorum. patiens ad initio sustinēs puer sitatem nr̄am. donās nobis tps penitētie ⁊ remissionem pctōꝝ ineffabiles miserationes tuas/quas ostēdisti filijs hom. Vict' es dñe deus nr̄ a charitate tua. a scis miserationib' tuis/vt per crucē tuā totū mūdū saluares. Nisi cū vict' fuisses charitate misericors christe. ⁊ memetipsum hostiā viuā ⁊ imaculatā nunq̄. ꝓ pctoribus obtulisses. hoc ipm gfe tue doct' fuꝫ dominator dñe/qz repleta ē mēs famuli tui multitudine charitatis tue. Dulcedo cēl tua iugiter oblectat ⁊ cōfirmat me/⁊ sp exacerbor atq ad amaritudinē memetipm ꝓduco. volens dulcedine tua iugiter ꝓfruī iesu vnigeni te splendor ē mi ꝓris. lumē habitās inaccessibile/lumine incomprehēsibili. Qui illuminasti gfa tua vniūsum mūdū/illumia q̄ in me ē tenebrosum oculū meū. Velat' ē eis ⁊ cec'. illumina eū sup miserationib' tuis. vt ne crassantē diabolo penit' obscurēt. Assimilata est eis mens nr̄a infirmissima dñe/ligno ꝓplantato q̄ sp indiget firmitate ⁊ illuminatiōe gfe tue. Verbū tuū dñe aputi oculos ceci ex vtero nati

missus ꝗ ad fyloen statim post restitutionem oculorū carnalū spiritales oculi eiꝰ ⁊ interiores illuminati sunt · vt te summū saluator ē et medicū sine metu aliq̄ deū deicꝭ filiū ⁊ p̄dicaret ⁊ crederet · Illumina etiā nr̄os interiores oculos ñ̄ oro: dñe · vt te iugiter diligam⁹ · tibiq̄ p̄ streamur et charitate magis quā necessitate ⁊ oēs volūtates tuas p̄ficere valeam⁹ · Hā si, p̄cul ē a nobis fyloe q̄ missus ē cecꝰ, ꝑ p̄ciosus calix sanguinis tui plen⁹ vita ⁊ lumine nobis in p̄ximo ē ⁊ āto, p̄pinquior: q̄to q̄ accesserit fuerit purior: Hoc ḡnobis restat misericors christe · vt pleni gr̄a ⁊ illuminatiōe scīe tue/ cū fide ⁊ sanctificatiōe accedam⁹ ad calicē tuū: vt p̄ficiat nobis ad remissiōē pctōrū/ nō ad p̄fusiōē in die iudicij: q: q̄cūq; mysteriis tuis indignus accesserit/ suā aiam ipe ꝑdēnat/ nō se caltificans: vt celestē regē atq; imortalē sponsum in sui pectoris purissimū suscipiat thalamū · Hā aia nr̄a · spōsa ē imortalis spōsi · Lopula aūt nupriaꝝ celestia sacra sunt/ q: cū mā ducam⁹ coꝝ⁹ eiꝰ/ ⁊ sanguinē bibim⁹ ⁊ ipe in nobis ē · ⁊ nos in eo · Ecce ē ergo tibimetipsi frat̄ festina thalamū cordis tui iugiter virtutibus exornare · vt mālionē cū benedicto p̄ce suo faciat apōstel ⁊ tūc coraz angelis ⁊ archāgelis erit tibi laus ⁊ gloria ⁊ gloriatio · ⁊ cū maḡ exultatiōe ⁊ gaudio ingredier/ in paradisum.

Ca·IIII· Ex hq̄ de⁹ nihil p̄ter salutē nostrā q̄rit reuocās nos a negligētia ⁊ excitans ad vigilantiā ⁊ exercitiū bonoꝝ operū atq; dei dilectionē · Et hui⁹ occasiōe excellenter virtutē charitatis cōmendans.

Vid enim p:e

q ter salutē tuā o hō deus q̄rit a te? Si aūt neglexer/ ⁊ salu⁹ fieri nolueris · rectasq; dei vias nō ambulauer/ nec mādata eiꝰ custodier/ ⁊ temetipm inficias/ ⁊ a celestī thalamo tu te expellis · De⁹ spūssciis sol⁹ si ne pctō, ppr̄ te, ppro filio nō pepcit · ⁊ tu in sele lix tu nō miser̄ · Expgiscere itaq; a somno tuo parūper · O miserāde api os tuū obsecra eū · p o i sce abste onera pctōr · Ora frequent̄ sine cessatiōe ad ch̄ rym as fundē · mollicies aīe fuge · negligentiā execrare · malicia nō ama · Ama vo mālue tudinē · dilige · p inēri am: meditare p salmodia · Festina/ ora frater donec tibi datū ē tpe · Dilige dñm ex tota aia tua: ⁊ sic ille dilexit te · Esto p̄ plū de⁹ ⁊ de⁹ excelsus habitabit in te · Ala enī hūs deū i sede plū dei ē · Diuina enā mysteria celebrant̄ i ea · ageli ⁊ archāgeli letant̄ ei: ⁊ frequent̄ eā visitare festināt · q: habitāte deo i aia angeli festināt honorare eā vtpote dei tēplū effectā · Beatus vir q̄ deū ex toto corde dilexerit ⁊ mundum istū ⁊ oia q̄ in eo sunt tota virtute odit: vt te solū scīs possideat · scīs q̄ margarita ⁊ vite sue thesaur⁹ · Si q̄s itaq; sincere diligit deum · hꝰ ñ̄ iusticiā nō ēi fris · ⁊ fūrsū ē spꝰ vbi aia ei⁹ desiderat ⁊ mēs ē vñ ⁊ dulcedinē sentit · et lumē accipit · ⁊ charitate dei p frui · Vere ēsti dilectio dei/ gr̄a ⁊ dulcedie plena ē · Et bēs q̄ gustauerit eā: nec ē exsatiat⁹ ab ea · Hā de dulcedine charitat⁹ deicꝭ putas ē q̄ digne possit exponere: ꝑ paulus aplꝰ q̄ gustauit ⁊ replētus ē ex ea clamat ⁊ dicit · Neq; altitudo neq; p̄fundū neq; ipa vita · neq; mors · neq; futura neq; āgeli · neq; p̄ncipat⁹ · neq; pt̄ates · neq; creatura alia potīt nos separe a charitate dei q̄ ē in christo iesu dño nr̄o · Ignis ēsti imortalitat⁹ ē charitas dei. spꝰ opāt ⁊ aia · Qui dilexerit ē illuminatione gr̄a ⁊ virtutē: sensum eiꝰ eleuat a frīs ad celū · vt oia q̄ frena sunt odio habeat · ⁊ solū deū vite sue auctorē p̄ tēplē et diligat · Hz ⁊ scōꝝ aīe ex ēplo suo nos doceant q: de ipa charitate nihil omin⁹ ñ̄ ē aplī gustauerūt · Molle vinculū ē charitas dei · ⁊ gladius vtriq; acut⁹ · nō pōt eā īcidē · Semp ēsti tirāni scōꝝ martyrū mēbra secabāt ⁊ charitatem dei q̄ i illis redūdabat secare nō poterāt · O mollissimū charitat⁹ dei vinculū stupor/ ⁊ miraculi plenum q̄ nec secare potuit nec solui · Ris acut⁹ gladi/ illō nō secuit/ flagrās ignis nō soluit · Mēbra secabant̄ · charitas nō secabat · Cōburebant̄ viscera ⁊ vincula nō soluebant · Demergebant̄ ite ⁊ ī p̄fundū scōꝝ coꝝpora ⁊ charitas dei non potuit aliq̄ mergi.

Quis putas nō āmiret de hī vinculo charitatis · Quicūq; ē puro ⁊ sincero corde dilexerit talē charitatē hr̄e, ꝑbat · Hāc aūt charitatē dicit de⁹ ecclesiae/ vt ipa semp exornet ⁊ pollear · hec charitas · pign⁹ dei i nr̄is aīab⁹ existit · hec charitas colūne firmamētū ē diligētibus deū · hec charitas vnigenitū dei filiū/ ad nos de⁹ celis attraxit · Propt̄ hāc charitatē de⁹ hō fact⁹ ē, ppr̄ hāc charitatē aia spōsa christi effecta ē · ⁊ p ea ipassibil⁹ passus ē · ppr̄ hāc charitatem padisus reserat⁹ ē · propt̄ hāc charitatē in coꝝpore ī carnat⁹ ē · propt̄ hāc charitatē īuisibilis visibil⁹ ē · Sine hac charitate sī fuit aia · nō placebit ei ea de⁹ · nec delectabit sup ea · Quis putas digne pōt vt sufficit glorificare ⁊ collaudare deū saluatorē · q̄ nob tātā gr̄a ⁊ tribuit · p̄ter suam ineffabilem bonitatem.

Ca·V· Exponēs p̄ssiliū auctoris p̄sulētis

Caritas dei vinculū mollis et ꝑ firme

Caritas hūs

vt festinem⁹ digne p̃ sari f̃m d̃i volũtatē/ sollicitēq; p̃ salute nr̃a i ofonib⁹/ieiunijs vigilijs
7 lachrymis nos exerceam⁹: vt fiduciam h̃re
possim⁹ i illa tribili hora iudicij/ pctōres ds ad
cōpūctionē icitār/ 7 ea de cā miltis p̃conijs cō
punctionem extollentis.

ad ypnotem
petoziē inuitat

Carissimi frēs

c audite bonũ p̃siliũ pusillanimitatis
mee. Festinem⁹ sp̃ donec tp̃s ha-
bem⁹/ p̃sari caste 7 sobrie 7 digne d̃o. vt p̃ũs
scũs habiter i nob: 7 xpi charitas replear nos
7 volũtas ei⁹ p̃ oia p̃ficiat i nob/ q̃ nõ habeam⁹
aliã solicitudinẽ dilectissimi frēs/ nisi hãc solũ-
modo/ q̃ i aia nr̃a iueniat i illo lumie cũ oibus
scis· Nõ colligem⁹/ nec vincia⁹ eã i frenis ne
gocijs· nec sollicitudinib⁹ possessionũ 7 pecu-
niarũ· sed ex ore m⁹ of onib⁹ 7 iciunijs· vigilijs
7 lachrymis· vt iueniat ãtrulãcijs fiduciã in
hora illa tribili 7 tremẽda· cũ oẽs aie cũ tumo-
re 7 tremore assistũt cũ electi a pctōrib⁹ sepãt
cũ statuũt oues a dextris/ 7 hedi a sinistris· Cre
dite mihi frēs mei· q̃ i, p̃rio ẽ aduent⁹ d̃ni in q̃
reddet vnicuiq; fm opa sua· Scis q̃dẽ 7 ele
ctis suis requiẽ 7 leticiã pctōrib⁹ xo 7 q̃ eũ ex
acerbauerit/ supplicia 7 tormẽta· Hũs hõ q̃ i-
uenerit fiduciã i hora illa: 7 q̃ audierit dtãs vo
cẽ illã· venite bñdicti p̃ris mei· pcipite regnũ
q̃ vob patũ ẽ ab origine mũdi· Lũcisti cuz
le i lumie videritis illa ieiunabili gliam/ i se
metipos singuli obstupescẽt 7 dicẽt. Putas ip
se ego sũ? Et q̃uo huic glie oign⁹ iuer⁹ fũ? An
geli etiã accedẽtes cũ gaudio magno ad scos
enarrãt eis p̃sationes eo⁹ immaculatas/ p̃ inẽtiã
vigilias· of ones· volũtariã pauptatẽq; solũ
mercari sũt· Modic⁹ labor est ilstrutiõis nr̃e
frēs charissimi: 7 magna ẽ reqes· Paruo tpe
ẽ afflictio p̃ inẽtie 7 retributio ei⁹· i delicie pa
radisi/ 7 exultatio 7 leticia i seclm scli p̃manet
Quicũq; sibi p̃sci⁹ ẽ q̃ d̃ peccauerit d̃o· 7 p̃ ne-
gligẽtiã suã 7 volũtarẽ peccauerit d̃o nec tp̃s
ẽ ex affectu lachrymas fundat/ 7 iugiẽ defleat
Per lachrymas 7 remissionẽ pctōr· 7 leticiaz
cordis iueniet· Possideat 7 cōpūctionẽ cordis· lauet p̃ singulas noctes lectũ corpis sui·
Putas/ ne d̃ẽs expiẽtiã lachrymarũ dilectissimi
frēs· Putas/ ne illũinat⁹ ẽ aliq̃s vfm ab illa
gr̃a cōpūctiõis· q̃ fm deũ ẽ· Credite mihi frēs
nõ ẽ i tr/ dulca/ sup gr̃a lachrymarũ· Si q̃s i ofo
ne sua deũ p̃ẽplat⁹ ẽ/ illũ sp desideras· lachry
marũ dulce die sariat⁹ ẽ· 7 mhõ eleuat⁹ ẽa ter
ras· tot⁹ extra corp⁹ i celo ẽ· Et q̃d dico ex corpus· Tot⁹ celest/ ẽ 7 ñ iuenir̃ p̃satio ei⁹ i tris

hmõi cũ deo loq̃t: i xp̃o illũinat· i scõsp̃ scisi
cat· Grãde mira culũ· vt hõ tra 7 cinis: in sua
purissima of one cũ do fabulẽt· Bñs hõ q̃ hz
cõpūctionẽ iugiẽ fm deũ· Cõpūctio frēs· sani
tas aie ẽ· illũinatio mẽt ẽ· Cõpūctio frēs· re
missionẽ delictor⁹ nob p̃ rit· Cõpūctio frēs ie
sum vnigenitũ facit i nob bitare· cũ eũ deside
ram⁹ 7 q̃rim⁹· Volo vob frēs enarrare poe-
tiã lachrymar⁹· Anna ẽ lachrymas a d̃o samu
elẽ. pp̃ham accepit: ad bñdicitatẽ 7 gliationẽ
aie sue· Mulier/ etiã peccatrix/ obita i domo
simõis a xp̃o d̃o dimissa sũt q̃ lachrymis pe-
des ei⁹ rigabat/ 7 crine tergebat· Grãdis xt⁹ ẽ
lachrymar⁹· mistũcijs p̃ualẽt lachryme fm deũ·
Fiducia d̃ni sp̃ acq̃rit lachryme· sordidas co
gitatiões expellũt· nec p̃mare eas p̃mittũt
aie cõpūctionẽ cordis h̃ũti· Quid bñtudine
p̃t hac ẽ ibimi⁹ ãp̃ cũ ip̃m deũ aia i ofone, p
p̃ria p̃ẽplat· Nã cũ eũ desiderat eiq; sp famu-
lat· thesaur⁹ deficiẽs ẽ cõpūctio cordis· Gau
dio ineffabili exultat aia: q̃ hz cõpūctionẽ cor
dis· Cõpūctionẽ vo dico si vnũ diei/ q̃ diebⁿ
7 noctib⁹ puritate aie tãq; fons exuberat/ et
abũdat· Fõs ẽ n purissim⁹ ẽ cõpūctio cordis
irrigãs sp plãtaria fructifera aie· Plãtaria ãt
fructifera dico xtutes aie· gr̃am phie· et opa
bona q̃ assidue lachrymis irrigãt 7 fructũ af-
ferũt bonũ 7 vtile· Sp q̃ sẽ plãtarẽtes tue irri
gent a te p̃ bñdictionẽ gr̃a d̃ni· Qõ cũ fuit fa
ctũ crescẽt q̃tidie/ 7 fructũ dabũt in tpe suo·

La. VI· Inducẽs auctorẽ negligẽtiã 7 mi
seriã suã p̃tiẽtẽ: alios q̃ ne ipm imitẽt ait ẽtẽ:
vt d̃nm p̃ le ocẽt dep̃cãtẽ/ atq; cũ gr̃aũ actio
ne libr̃um hũnc concludẽtem·

Ergo imitator

n mei ex̃istas pctōr/ 7 desidiosis/ dicẽ-
tis 7 nũq̃ facẽt/· Abollicia ẽm plen⁹
sũt negligẽtia coopt⁹/ ñ hñs cordis cõpũctio
nẽ· nec purissima of onẽ· Ãgico aũt meip̃m sp
pctōrẽ/ sp̃ timẽtẽ futurũ iudicũ· nullã excusa
tionẽ. p negligẽtia hñtẽ· Obiecto vos frēs ca
rissimi/ q̃ deũ timet/ 7 sp̃ illi placita sũt facit/
vt ro etis. p me exiguo 7 pusillo· vt veniat sup
me celest/ gr̃a· 7 saluet aia mea· atq; iueniam
m̃iam i die illa tribili· q̃n veniet d̃ñs reddere
vnicuiq; ẽ s opa ei⁹· Illa mi scilicẽt d̃o nfo· 7 i mor
tali/ q̃ os n̄r̃m aperit p̃ gr̃a· ad meditãdũ xba
iudicij ei⁹· 7 dilectiõis atq; cõpūctiõis q̃ sunt
edificia aie· firmamẽtũ cordis· mẽt/ illũinatio
nẽ vos aia q̃ hz meditat ẽ hac ad vitã eẽ nã· amẽ

Sancti ac deuoti viri Effrem diaconi.
Liber de die Iudicij feliciter explicit·

Sancti viri et sublimis ingenij acumine vigentis/ Effrem diaconi/ Libroꝝ ꝑ capitula distinctio ordinata/ cū eorū que in ipsis continent summaria expositione.

Liber primus de compūctione cordis per xiij capitula distinctus est.

Caplin·I· Premittit plactū auctoris, p animę sue/ institutionisq; patrū suoꝝ vulneribꝰ cū eiusdem institutioīs descriptioe/ ⁊ accusatione/ atq; rephēsione vite ⁊ institutioīs suę/ fratrūq; suoꝝm.

Ca·II· Accusat duriciā cordis nri/ tarditatemq; nr̄am ad cōpunctione/ ꝓuersionem et penitentiā/ cū exhortatione ad hmōi agēda ⁊ doctrina quō agi debeant/ exēplo patrū cōfirmās/ ⁊ ad aliorū imitationē nos ꝓuocās.

Ca·III· Exhortat nos ad mūdificationez tam ꝓpter celestia bona nobis ꝓmissa/ q̄ ꝓpter cauēda ꝑicula diei iudicij improuise superuenientis/ quēadmodū in dieꝰ Dñi oe cōtigit timorē ex scripturarū cōpletioe exaggerās.

Ca·IIII· Persuasiue cōcludit vt volēs saluari/ ꝓperet festinet/ pulcherrimas ad ih̄ ducens ēssitudinū comparātioēs atq; rōnes/ cū incussione timoris/ ꝓpter carnales passiōes ⁊ vitia nr̄a/ subiūgens tandē doctrinā qua cogitationes cordis agnosci possint.

Ca·V· Excludit errorē/ ne q̄s puter passiones supradictas esse naturales/ ostēditq; ex comparatione libere volūtatis ad agricolā/ quō circa hmōi passiōes voluntas inserat aliquādo virtutes optimas/ aliq̄ consuetudines pessimas/ quō etiā diuinas scripturas habeat ꝓ ꝑsilitatibus/ quos si deserēdo oberrauerit ⁊ penitēs ad legislatorē recurrerit/ cum pietate suscipiatur.

Ca·VI· Occasione ꝓtactoꝝ gras agit/ cōmēdat q; diuinā clementiam/ benignitatem/ ⁊ misericiam/ cū cōmemoratione ꝑlmoruz dei bificioꝝ/ vt ad eiꝰ dilectionē nos ꝓuocet.

Ca·VII· Acriter increpat eos/ ignauiā qui huic seculo renūciauerūt/ ⁊ tū carnalia/ ⁊ terrena redꝝūt/ multis eos cōmonēs/ exhortās ⁊ terrens rōnibus exēplis atq; ꝑiculis/ vt ad compunctionē ⁊ penitentiā incitent.

Ca·VIII· Inducit ex sapiorū recordatioe compunctionē ⁊ querelā auctoris miseriā suam confitētis/ ⁊ misericordiā dei/ fratrūq; suoꝝ ꝑces implorātis/ sollicitudinē q̄ carnalē dissuadētis/ ⁊ ad negociationē spiritālē atq; vite ⁊ negociozꝝ nr̄oꝝ rōnem ꝑ singulos dies faciendam exhortantis.

Ca·IX· Exhortat vt tribulationes mundi patiēter tolerent/ ⁊ ne spes in ꝓtalibꝰ/ sed in dñi amatoris dominū benignitate ponatur/ q̄ cūcta bona largit/ ⁊ laboratēs mercede nō fraudat/ ꝑ q̄ puocās nos ad vigilātiā/ vt adueniente sponso ⁊ alijs in regnum susceptis nos excludamur/ ⁊ ꝑ tea negligentiā nr̄am frustra desleamus docet q̄ quō dñm inuocare debeamus/ ⁊ ꝑfectos viros imitari/ corpus ad carnalia nō assuescere/ discretionē nihilominus circa eiꝰ castigationem obsuare/ ⁊ āmonens tandē vnūquēq; ita debere incipere/ vt possit inceptū ꝑficere.

Ca·X· Veros ⁊ ꝑfectos monachos cōmēdat/ ⁊ ad certamen ꝓuocat/ pigros ꝓ aptam similitudinē cōfutat/ ostēditq; ex comparatione monachi ad militē/ quē segnis ⁊ negligens a diabolo vincat/ vigilans vo ꝓ g̃ram dei adiuuetur/ occasione cui⁹ tandē diuinā g̃ram plurimum cōmendat.

Ca·XI· Inducit inuitationē auctoris auriliū spondētis/ ⁊ ad ablutionē vitioꝝ persuadentis/ ⁊ vt ad ipm inclinent inuitat: exprtuz se consilatorē, ꝓtestantis ⁊ offerētis/ consulētisq; vt ad ꝑfectā singularēq; pudicicie virtutē se ꝑparare festinent/ quā excellenter cōmendans/ pulchras inducit ēssitudines/ tādē eos defleas/ q̄ illā habuerūt ⁊ pdiderunt.

Ca·XII· Dictoꝝ occasione exhortat eū q̄ ꝑtactā pudicicie ⁊ castitatis virtutē habet/ ne illā amittat/ tradēdo se in vincula inimici idoneū exemplū adducēs/ atq; demōstrās/ quō hec virtus liberari possit/ ita vt nihil ei nocere valeat.

Ca·XIII· In persona auctoris glorificat ⁊ magnificat dñm amatorē hoim/ multisq; deuotis deꝑcationibus benignitatē ei⁹/ ꝑ mentis illuminatione vulnerū suoꝝ sanatione/ ac g̃re collatione interpellat.

Sancti Effrem Liber secūdus de compunctione in·V·capla diuidit.

Caplin·I· Inuitat nos ad compunctionez ⁊ docet quō ad illā pueniat/ phibetq; negligentiā ac pusillanimitatē/ ⁊ exhortat vt dñm inuocemus, fiducialiterq; ei seruiam⁹/ corda nr̄a sanctificem⁹/ nos inuicē ignoscam⁹/ atq; de ꝑfectione nr̄a nō ꝓsumam⁹/ pulchre tandē monachū agro seminato compans.

Ca·II· Excitat nos ad vigilantiam in belli certamine infirmitatēq; nr̄am consolat̄ ex x̄tute dñi q̄ ē agonista nr̄: atq; exhortat̄ ad mutuū adiutoriū· vt sic in vnū inuicē ꝯspirātes/ aduersariū nr̄m ꝯfūdam⁹ ac supem⁹/ ⁊ deum honorificemus· Et ob h̄ cōmēdat multitudinem monachorū simul deo militantiū/ mltis rebus tam multitudinem monachorū q̄ꝫ singulos monachos compando·

Ca·III· Exhortat̄ ad temptationes sustinendas ⁊ inducens ea in q̄bus consistit gloriatio monachi: docet qūo is q̄ vitijs p̄occupatus est pulsare debeat ad ostium dñi: qui non deerit/ si pulsans pstiterit/ sed misericorditer subuenit·

Ca·IIII· Beatificat digne deo militātes et coronā eterne beatitudinis ꝓmerētes· excludensq; negligentiū excusationez/ ⁊ pluribus eos rōnibus terrens/ ad vigilantiam ⁊ compunctionem prouocat·

Ca·V· Suadet occasione dictoꝝ vt importune deū depcemur q̄tenus nos liberet a futuris malis ⁊ regni sui ꝑticipes faciat/ plures adducēs cōpuncti cordis obsecratiōes/ petitiones atq; supplicatiōes q̄b⁹ exorandus est dominus·

Sancti Effrem Liber de Iudicio dei/ ⁊ resurrectione· de regno celorū ⁊ de mūdicia anime· V· cōtinet capl̄a·

Ca·I· Exhortat̄ nos/ vt mētes nr̄as p̄paremus ⁊ emūdemus insistamusq; vt celestia sapiamus ⁊ eterna sectemur· ad illas q̄ꝫ ꝓmissiones tendamus de q̄bus om̄es sancti suspirauerunt iudicij diē expectātes· conditiones illius diei atq; iudicij exponens·

Ca·II· Ex rememoratiōe diei iudicij excitat nos ad vigilantiā ⁊ ad imitationem scōrū patrū/ vt a p̄refamilias xp̄o dño in eternam mansionē recipi mereamur/ multas illi⁹ mansionis conditiones exponens·

Ca·III· Exhortat̄ nos ad p̄paration ē illi⁹ terribilis examinis/ in q̄ oēs actus nr̄i/ cogitationes eloquia arguent̄· vt etiā ideo tꝑalia ⁊ terrena atq; trāsitoria nō queram⁹· sed intuitum nr̄m ad scōs deflectam⁹· q̄ propter celestis patrie desideriū pl̄ima sunt ꝑpessi· quos si imitati fuerim⁹/ cū ip̄is q̄ꝫ cōregnabimus·

Ca·IIII· Prouocat nos ex dictis vt festinemus ne ab illis et̄nis bonis excludamur· ⁊ ne sempiterna ꝑicula incidamus/ si negligētes fuerimus/ occasione illi⁹ tandē multa ꝑicula ⁊ supplicia damnatorum explicans·

Ca·V· Inducit auctorē miseriā suā deplorantem/ fratresq; suos rogantem· vt orent ⁊ pro eo ⁊ seipsis/ q̄tenus futura illa mala effugere possint/ celestiaq; gaudia consequi· que breuiter ⁊ sūmatim cōmemorat·

Sancti Effrem Liber de Beatitudine aīe per· iiij· distinguit̄ ca·

Ca·I· Multos in diuersis x̄tutib⁹ ⁊ bonis exercitijs se occupātes/ beatos p̄dicat· negligentesq; ex metuenda mortis hora ⁊ egressu anime de corpore ꝑterret·

Ca·II· Causa p̄dictorū nos exhortatur ad odium mundi ⁊ dilectionē christi· obsecrāsq; vt intente dño seruiamus ⁊ nō mundo q̄ plenus est laqueis mortis· vt etiam ob id anīas nostras ornemus pennis sancte conuersationis/ quibus possimus laqueos istos in quorū medio ambulamus vitare· excitans nos post hec ad vigilātiā/ spem longe vite penitus excludens·

Ca·III· Propter prememorata ꝑiculosaq; tꝑa ventura/ ac etiā p̄sentia mala que quotidie crescunt ⁊ in ꝑeius proficiunt/ āmonet vt diem mortis atq; iudicium futurum semꝑ añ oculos habeamus/ ostēdit quoq; quis illa effugere possit· ⁊ qua de causa multi in ea incidant· negligentiā nr̄am rep̄hendens/ multisq; argumentis diligentiā suadens ⁊ ad sollicitudinem incitans·

Ca·IIII· Ex eo q̄ iam hora diei vndecima est/ ⁊ vie nr̄e cursus longissimus/ incutit nobis timorē ⁊ ad vigilantiā excitat/ de effugatione etiam ⁊ expulsione charitatis nos accusat· docetq; quid agere debeat qui celestis eē desiderat· ⁊ pulchrā ad hoc adaptat similitudinem·

Sancti Effrem Liber de penitentia· V· comp̄hendit capitula.

Ca·I· Ex pietate dñi nostri iesu christi qui de sinu patris descendit vt peccatores ad penitentiam vocaret ⁊ male habentes sanaret multis rationibus incitat sauciatū peccatorē vt pro vulnerum suorum sanatione ad medicum benignissimum ⁊ promptissimum festinanter accedat· qui propter multā suā bonitatem statim inuenitur ab inquirentib⁹ se·

Ca·II· Ex cōmemoratione charitatis benignitatis ⁊ misericordie dei/ diligenter nos exhortat̄/ vt in hoc seculo penitentiaꝫ agere

conemur/eo q̄ in alio seculo quod omnibus malis repletum est·fructuosa penitentia agi nō potest·

Ca·III· Superiorum exhortationum causam exponit iterūq; suadet vt transitoriū vanumq; hoc seculum/ꝛ que in eo sunt contemnamus quēadmodum multi sancti ꝛ iusti fecerunt/qui nunc paradisi delicijs fruuntur/cōfutans ex hoc illorum errorem qui huic seculo vano ꝛ illis que in eo sunt adherent: ꝛ multipliciter ip̄is timorem incutiens.

Ca·IIII· Ex recordatione predictorum adhuc amplius peccatorem perterret ꝛ āmonet vt quādiu tempus hic dat̄ ad beatitudinem dei percipiendam se paret ostenditq; ob hoc qui diuina beatitudine digni sint: ꝛ mercedē atq; gaudia illoꝝ exponit·

Ca·V· Inducit auctorem ob timorem sup̄memoratorum conquerentem ꝛ semetipsuꝫ deplorantem/deumq; obsecrantem vt in hora aduentus eius nō indign⁹ inueniatur: ne auditurus sit formidandam illam sententiaꝫ discede a me operarie iniquitatis·nescio q̄s sis.sed vt gratia miserationis sue ipsum saluet ꝛ in paradisum deliciarum inducit.

Sancti Effrem Liber de luctamīe spiritali p·III·capl'a diuisus ē

Capl'm·I· Ex celestibus ꝛ eternis bonis luctatoribus ꝛ victoribus promissis prouocat nos ad certamen spiritale/docet etiā q̄b⁹ armis indui debeat is qui victor cupit existere: ꝛ que fugere eum oporteat/ne armis spolieť ac maxime dissuadet vinum ꝛ ebrietatem/p̄ que ipsa anima templum dei existens polluit̄ subiungit quoq; mala que inde sequunt̄·

Ca·II· Vt imitatores simus sanctorū patrum qui purissimum dei templum extiterūt nos obsecrat/vtq; p̄cipue exempla illorum sectemur·In ieiunio/oratione ac cēteris hmōi cohortatur/que etiam in orationibus cauenda ꝛ que seruāda sint aperit. Sollicitudines preterea hui⁹ mundi/negligentiam atq; desidiam dissuadet ꝛ ad p̄parationē vt celeste regnum ad quod inuitamur possideamus nos incitat·

Ca·III· Ex multis que benign⁹ dn̄s noster pro nobis fecit vt ipsum quereremus/excludit omnem excusationem negligentie nostre ꝛ post monita saluberrima·monachis ꝛ discipulis christi congrua ad eius nos imitationē stimulat/cōmemoratisq; iterum pluribus q̄ pro nobis fecit atq; perpessus est/laudes ip̄i in persona auctoris refert ꝛ exorat vt post cōpunctionem ꝛ sanctimoniam in requiem paradisi suscipiat·

Sancti Effrem Liber de die Judicij·VI·

Capl'm·I· Inducit Sanctū Effrem exhortantē ꝛ obsecrantem omnem sollicitudinē a nobis proijciens/ex eo q̄ nihil in illa hora nobis prodesse poterit nisi conuersatio sancta ꝛ bona opera que hinc detulerimus nobiscum Terrorem quoq; nobis incutientē ꝓpter manifestationē coram iudice omnium que hic occulta sunt·quod apta similitudine declarat·

Ca·II· Arguit negligentiā nostram ꝛ ostēdit qūo iudex rationem pro hac negligentia exquiret improperans nobis omnia que pertulit vel fecit pro nobis·

Ca·III· Occasione dictorum conuocat nos ꝛ instruit qūo dominū adorare/ laudare ꝛ obsecrare debeamus·

Ca·IIII· Ex hoc q̄ deus nihil preter salutē nostram querit/reuocat nos a negligentia ꝛ excitat ad vigilantiā ꝛ exercitium bonorum operum atq; dei dilectionē·ꝛ huius occasiōe excellenter virtutem charitatis cōmēdat·

Ca·V· Exponit consilium auctoris consulentis vt festinemus digne conuersari f̄m dei voluntatem/solliciteq; ꝓ salute nostra in orationib⁹/ieiunijs·vigilijs ꝛ lachrymis nos exerceamus/vt fiduciam habere possimus in illa terribili hora iudicij·peccatores quoq; ad compunctionem incitātis·ꝛ ea de causa multis preconijs compunctionem extolllentis·

Ca·VI· Inducit auctorem negliigentiam ꝛ miseriam suam confitentem/aliosq; ne ipsum imitentur auertentem ꝛ vt dominum ꝓ se orent deprecantem atq; cum gratiarūactione librum hunc concludentem·

Sancti ac deuoti viri Effrem diaconi
Liber de die Judicij feliciter explicit·

370

BIBLIOTEKA POMORSKA
XV.
44-48.I
STARE DRUKI
ST 1217-1221